

T.C.

AMASYA ÜNİVERSİTESİ

SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANA BİLİM DALI

**BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETMENLİĞİ BÖLÜMÜ
ÖĞRENCİLERİNİN ÖĞRETMENLİK MESLEĞİ GENEL
YETERLİKLERİ İLE 21. YÜZYIL BECERİLERİ ÖZ
YETERLİKLERİNİN İNCELENMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Kadriye DİNÇER

TEZ DANIŞMANI

Prof. Dr. Resul ÇEKİN

**AMASYA
OCAK 2025**

**T.C.
AMASYA ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANA BİLİM DALI**

**BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETMENLİĞİ BÖLÜMÜ
ÖĞRENCİLERİNİN ÖĞRETMENLİK MESLEĞİ GENEL
YETERLİKLERİ İLE 21. YÜZYIL BECERİLERİ ÖZ
YETERLİKLERİNİN İNCELENMESİ**

Kadriye DİNÇER

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**Tez Danışmanı
Prof. Dr. Resul ÇEKİN**

**AMASYA
OCAK 2025**

KADRIYE DİNÇER tarafından hazırlanan “**BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETMENLİĞİ BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN ÖĞRETMENLİK MESLEĞİ GENEL YETERLİKLERİ İLE 21. YÜZYIL BECERİLERİ ÖZ YETERLİKLERİNİN İNCELENMESİ**” adlı tez çalışması aşağıdaki jüri tarafından OY BİRLİĞİ/OY ÇOKLUĞU ile Amasya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü **Beden Eğitimi ve Spor** Anabilim Dalında **YÜKSEK LİSANS TEZİ** olarak kabul edilmiştir.

Danışman : Prof. Dr. Resul ÇEKİN

Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Amasya Üniversitesi

Bu tezin, kapsam ve kalite olarak Yüksek Lisans Tezi olduğunu onaylıyorum

.....

Başkan : Unvanı Adı SOYADI

Anabilim Dalı, Üniversite Adı

Bu tezin, kapsam ve kalite olarak Yüksek Lisans Tezi olduğunu onaylıyorum

.....

Üye : Unvanı Adı SOYADI

Anabilim Dalı, Üniversite Adı

Bu tezin, kapsam ve kalite olarak Yüksek Lisans Tezi olduğunu onaylıyorum

.....

Tez Savunma Tarihi: 17/01/2025

Jüri tarafından kabul edilen bu tezin Yüksek Lisans Tezi olması için gerekli şartları yerine getirdiğini onaylıyorum.

.....
Doç. Dr. Gonca ÜSTÜN
Sağlık Bilimleri Enstitüsü Müdürü

ETİK BEYAN

Amasya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü tez yazım kurallarına uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmada;

- Tezim içinde sunduğum verileri, dokümanları akademik ve etik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi,
- Tüm bilgi, belge, değerlendirme ve sonuçları bilimsel etik ve ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu,
- Tez çalışmada yararlandığım eserlerin tümüne uygun atıfta bulunarak kaynak gösterdiğimi,
- Kullanılan verilerde herhangi bir değişiklik yapmadığımı,
- Bu tezde sunduğum çalışmanın özgün olduğunu bildirir, aksi bir durumda aleyhime doğabilecek tüm hak kayıplarını kabulleneceğimi beyan ederim.

Kadriye DİNÇER

.../.../...

TEŞEKKÜR

Bu tez çalışmasının tamamlanmasında büyük katkıları olan danışmanım Prof. Dr. Resul ÇEKİN'e, doktora sürecinde iken bana değerli vaktini ayıran canım kardeşim Kübra DEMİRDÖĞEN'e içten teşekkürlerimi sunarım. Aynı zamanda, sabırları, anlayışları ve destekleriyle yanımda olan sevgili eşim Semih DİNÇER ile canımdan çok sevdiğim çocuklarım Göktuğ Uras ve Ege Aras'a bu süreçte gösterdikleri destek ve güç veren sevgileri için sonsuz minnettarlığımı ifade etmek isterim. Sizlerin varlığı, her zaman benim için en büyük motivasyon kaynağı oldu.

İÇİNDEKİLER

TEŞEKKÜR.....	i
TABLOLAR DİZİNİ.....	iv
SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ.....	vi
ÖZET	vii
ABSTRACT	viii
1. GİRİŞ.....	1
1.1. Problem Durumu.....	2
1.2. Problem Cümlesi.....	3
1.3. Alt Problemler.....	3
1.4. Araştırmanın Amacı.....	4
1.5. Araştırmanın Önemi	4
1.6. Araştırmanın Sınırlılıkları.....	6
1.7. Araştırmanın Varsayımları	6
2. GENEL BİLGİLER	7
2.1. Yeterlik Kavramı	7
2.2. Öz Yeterlik Kavramı.....	7
2.3. Öğretmen Yeterlikleri	9
2.3.1. Türkiye’de Öğretmen Yeterlikleri	11
2.3.2. 2006 yılı öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri	12
2.3.3. 2017 yılı öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri	13
2.3.4. Öğretmenlik mesleğinin önemi.....	15
2.3.5. Öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri ile ilgili yapılan araştırmalar	16
2.4. Yirmi Birinci Yüzyıl Becerileri	18
2.4.1. 21. yüzyıl becerileri çerçeveleri.....	20
2.4.2. 21. yüzyıl becerileri için ortaklık (P21 becerileri).....	23
2.4.3. 21. yüzyılda öğretimin niteliği.....	29
2.4.4. Türkiye’de 21. yüzyıl becerileri.....	30
2.4.5. 21. yüzyıl becerileri ile ilgili yapılan araştırmalar	31
3. GEREÇ VE YÖNTEM	33
3.1. Araştırmanın Modeli.....	33
3.2. Evren ve Örneklem	33

3.3. Verilerin Toplanması	35
3.4. Veri Toplama Araçları	35
3.4.1. Kişisel bilgi formu	36
3.4.2. Öğretmenlik mesleği genel yeterlik ölçeği	36
3.4.3. 21. yüzyıl becerileri öz yeterlik algısı ölçeği	37
3.5. Verilerin Analizi	38
4. BULGULAR	40
5. TARTIŞMA.....	59
5.1. Öğrencilerin Betimsel İstatistiğine İlişkin Bulguların Tartışılması.....	59
5.2. Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterliklerine İlişkin Bulguların Tartışılması	60
5.3. 21. Yüzyıl Becerileri Öz Yeterlik Algılarına İlişkin Bulguların Tartışılması	66
5.4. Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlikleri ile 21. Yüzyıl Becerileri Öz Yeterlik Algıları Arasındaki İlişkinin Tartışılması	71
6. SONUÇ ve ÖNERİLER	73
6.1. Sonuçlar	73
6.2. Öneriler	75
KAYNAKLAR.....	77
EKLER	94
EK 1. Etik Kurul İzni	95
EK 2. Araştırma İzinleri.....	97
EK 3. Anket Kullanım İzinleri.....	101
ÖZGEÇMİŞ	106

TABLÖLAR DİZİNİ

Tablo 2. 1. 21.Yüzyıl Becerileri Sınıflandırmalarının Karşılaştırılması.....	22
Tablo 2. 2. P21 Tarafından Yapılan 21. Yüzyıl Becerilerine İlişkin Sınıflandırma	24
Tablo 3. 1. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Frekans Ve Yüzdelik Dağılımı	34
Tablo 3. 2. ÖMGY Boyutlarına İlişkin Cronbach Alfa Değerleri	36
Tablo 3. 3. 21. YBÖ Boyutlarına İlişkin Cronbach Alfa Değerleri	37
Tablo 3. 4. Örneklem Grubunun Çarpıklık- Basıklık Analizine Ait Bulgular	38
Tablo 4. 1. Öğrencilerin ÖMGY Betimsel İstatistikleri	40
Tablo 4. 2. Öğrencilerin 21. YBÖ Betimsel İstatistikleri	40
Tablo 4. 3. Öğrencilerin Cinsiyetine Göre ÖMGY Sonuçları	41
Tablo 4. 4. Öğrencilerin Cinsiyetine Göre 21. YBÖ Sonuçları	41
Tablo 4. 5. Öğrencilerin Sınıf Düzeyine Göre ÖMGY Sonuçları	42
Tablo 4. 6. Öğrencilerin Sınıf Düzeyine Göre 21. YBÖ Sonuçları	43
Tablo 4. 7. Öğrencilerin Lise Türüne Göre ÖMGY Sonuçları	44
Tablo 4. 8. Öğrencilerin Lise Türüne Göre 21. YBÖ Sonuçları.....	45
Tablo 4. 9. Öğrencilerin Anne Eğitim Düzeyine İlişkin ÖMGY Sonuçları	46
Tablo 4. 10. Öğrencilerin Anne Eğitim Düzeyine İlişkin 21. YBÖ Sonuçları	47
Tablo 4. 11. Öğrencilerin Baba Eğitim Düzeyine İlişkin ÖMGY Sonuçları.....	48
Tablo 4. 12. Öğrencilerin Baba Eğitim Düzeyine İlişkin 21. YBÖ Sonuçları.....	49
Tablo 4. 13. Öğrencilerin Gelir Düzeyine İlişkin ÖMGY Sonuçları.....	50
Tablo 4. 14. Öğrencilerin Gelir Düzeyine İlişkin 21. YBÖ Sonuçları	51
Tablo 4. 15. Kulüp Veya Topluluğa Üyelik Durumuna Göre ÖMGY Sonuçları.....	52
Tablo 4. 16. Kulüp Veya Topluluğa Üyelik Durumuna Göre 21. YBÖ Sonuçları	53
Tablo 4. 17. Lisansüstü Eğitim Alma İsteğine İlişkin ÖMGY Sonuçları.....	53
Tablo 4. 18. Lisansüstü Eğitim Alma İsteğine İlişkin 21. YBÖ Sonuçları.....	54
Tablo 4. 19. Bilgi-İletişim Teknolojilerini Etkin Kullanmaya Göre ÖMGY Sonuçları.....	55
Tablo 4. 20. Bilgi-İletişim Teknolojilerini Etkin Kullanmaya Göre 21. YBÖ Sonuçları..	56
Tablo 4. 21. ÖMGY İle 21. YBÖ Arasındaki Korelasyona Ait Bulgular.....	57

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil 2. 1. Öğretmenlik Yeterliklerinin Kullanım Alanları.....	12
Şekil 2. 2. 21. yy Öğrenme Çerçevesi (Partnership for 21st Century Skills, 2015).....	24

SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ

Bu çalışmada kullanılmış bazı simgeler ve kısaltmalar, açıklamaları ile birlikte aşağıda sunulmaktadır.

Simgeler

Açıklama

f	Frekans
x	Aritmetik ortalama
sd	Serbestlik derecesi
S	Standart sapma
η^2	Eta kare

Kısaltmalar

Açıklama

ABD	Amerika Birleşik Devleti
EARGED	Meb eğitimi araştırma ve geliştirme dairesi
EU	Avrupa Birliği
ISTE	Uluslararası eğitim teknolojileri birliği
MEB	Milli eğitim bakanlığı
NRC	Ulusal araştırma konseyi
OECD	İktisadi işbirliği ve kalkınma teşkilatı
ÖYGM	Öğretmen yetiştirme ve geliştirme genel müdürlüğü
P21	21. yüzyıl becerileri için ortaklık becerileri platformu
TDK	Türk dil kurumu
STEM	Bilim, teknoloji, mühendislik ve matematik
TED	Türk eğitim derneği
TEDP	Temel eğitime destek projesi
TYÇÇ	Türkiye yükseköğretim yeterlikler çerçevesi
UNESCO	Birleşmiş milletler eğitim, bilim ve kültür kurumu
YÖK	Yüksek öğretim kurumu

ÖZET

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETMENLİĞİ BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN ÖĞRETMENLİK MESLEĞİ GENEL YETERLİKLERİ İLE 21. YÜZYIL BECERİLERİ ÖZ YETERLİKLERİNİN İNCELENMESİ

Kadriye DİNÇER

Amasya Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü
Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans, Ocak/2025
Danışman: Prof. Dr. Resul ÇEKİN

Bu araştırmada, beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümü öğrencilerinin öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri ile 21. yüzyıl becerileri öz yeterlik algılarının incelenmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda, Amasya Üniversitesi, 19 Mayıs Üniversitesi, Selçuk Üniversitesi ve Bingöl Üniversitesinin beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümünde öğrenim görmekte olan öğrencilerden araştırma verileri toplanmıştır. Araştırmanın örneklemini 155' i kadın 211' i erkek toplam 366 gönüllü öğrenci oluşturmaktadır. Verilerin toplanmasında sosyo-demografik özellikleri belirlemek amacıyla araştırmacı tarafından oluşturulan kişisel bilgi formu, Koçyiğit, Erdem ve Eğmir (2020) tarafından geliştirilen “Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlik Ölçeği”, Anagün, Atalay, Kılıç ve Yaşar (2016) tarafından geliştirilen “21. Yüzyıl Becerileri Öz Yeterlik Algıları Ölçeği” kullanılmıştır. Beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümü öğrencilerinin sosyo-demografik özellikleri hakkında bilgi edinmek için betimsel istatistiklerden yararlanılmıştır. Araştırmaya katılan öğrencilerin cinsiyet, kulüp veya topluluğa üye olma, lisansüstü eğitim alma isteği değişkenlerine ilişkin veriler bağımsız örneklem T Testi; sınıf, lise türü, anne eğitim düzeyi, baba eğitim düzeyi, gelir düzeyi, bilgi ve iletişim teknolojilerini etkin kullanma düzeyine ilişkin veriler ise tek yönlü varyans analizi (ANOVA) ile incelenmiştir.

Araştırma sonucuna göre; beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümü öğrencilerinin öğretmenlik mesleği yeterlik algıları ile 21. yüzyıl becerileri öz yeterlik algıları yüksek düzeyde bulunmuştur. Öğrencilerin öğretmenlik mesleği genel yeterlik algıları ve 21. yüzyıl becerileri öz yeterlik algılarında cinsiyet, lise türü, baba eğitim düzeyi, gelir düzeyi, kulüp veya topluluğa üye olma, lisansüstü eğitim alma isteği değişkenlerine ilişkin anlamlı farklılık bulunmazken, sınıf düzeyi, bilgi ve iletişim teknolojilerini etkin kullanma değişkenlerine göre anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Ayrıca öğrencilerin öğretmenlik mesleği genel yeterlik algıları ile 21. yüzyıl becerileri öz yeterlik algıları arasında pozitif yönlü ve yüksek düzeyde ilişki tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Beden eğitimi, Öğretmenlik mesleği, 21. yüzyıl becerileri.

ABSTRACT

AN INVESTIGATION OF THE 21ST CENTURY SKILLS SELF-EFFICACY AND GENERAL QUALIFICATIONS OF THE TEACHING PROFESSION OF STUDENTS IN THE PHYSICAL EDUCATION AND SPORTS TEACHING DEPARTMENT

Kadriye DİNÇER

Amasya University, Institute of Health Science
Department of Physical Education and Sport, M.A., January/2025
Supervisor: Prof. Dr. Resul ÇEKİN

The aim of this study was to examine physical education and sport teaching students' general competencies for teaching profession and 21st century skills self-efficacy perceptions. For this purpose, research data were collected from students studying in the physical education and sports teaching departments of Amasya University, 19 Mayıs University, Selçuk University and Bingöl University. The sample of the study consisted of 366 volunteer students, 155 of whom were female and 211 of whom were male. The personal information form created by the researcher to obtain information about the socio-demographic characteristics of the students, the “Teaching Profession General Competence Scale” developed by Koçyiğit, Erdem, and Eğmir (2020), and the “21st Century Skills Scale” developed by Anagün, Atalay, Kılıç, and Yaşar (2016) were used to collect the data. Descriptive statistics were used to obtain information about the socio-demographic characteristics of physical education and sports teaching students. The data related to the variables of gender, membership in a club or community, and desire to pursue postgraduate education were analyzed by independent samples T Test; the data related to the variables of grade, high school type, mother's education level, father's education level, income level, level of effective use of information and communication technologies analyzed by one-way analysis of variance (ANOVA).

According to the results of the study, physical education and sports teaching students' perceptions of teaching profession competencies were found to be adequate and their 21st century skills self-efficacy was found to be high. While there was no significant difference in students' perceptions of general efficacy for teaching profession and 21st century skills self-efficacy according to gender, high school type, father's education level, income level, membership in a club or community, and desire to receive postgraduate education, there was a significant difference according to class level, effective use of information and communication technologies variable. In addition, a positive and high level relationship was found between students' general efficacy perceptions of teaching profession and 21st century skills self-efficacy perceptions.

Key words: Physical education, Teaching profession, 21st century skills.

1. GİRİŞ

21. yüzyıldaki teknolojik, ekonomik ve toplumsal dönüşümler, eğitim sistemlerini bireylere işbirliği, iletişim, problem çözme, yaratıcı düşünme ve eleştirel düşünme becerileri kazandırmaya yönlendirmiştir. 21. yüzyıla ait becerilerin kazanılması günümüzde önemle üzerinde durulan bir mesele haline gelmiştir. Eğitim alanında öğretmenlerin yeni yüzyıla ait becerilere sahip olması ve bu becerileri yeni nesillere aktarması için mesleki yeterliklerinin incelenmesi önem taşımaktadır (Aydın, 2019). Öğretmenlerin mesleki yeterlikleri kazanmasında ise hizmet öncesi eğitimler ve programlar oldukça büyük rol oynamaktadır (Yeşilyurt, 2011).

Dünyada eğitim üzerine güncellenen politikaların ülkemizde de gerçekleştirilmesi üzerine adımlar atılmıştır (Milli Eğitim Bakanlığı [MEB], 2017). Ayrıca ülkemizde öğrencilerin geleceğe hazır olması, başarı göstermesi ve donanımlı olması için köklü bir değişim hedeflenmiş, Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli çerçevesi eğitim dünyasına sunulmuştur. Bir eğitim reformu olarak nitelendirilen bu model eğitim sisteminin karşılaştığı zorluklarla ve globalleşmiş rekabet ortamıyla başa çıkabilmek için, yeni yüzyılın gereksinimlerine uygun biçimde tasarlanmıştır. Bununla birlikte model içerisinde eleştirel düşünebilme, problem çözebilme ve iletişim kurma becerileri günümüz dünyasının gereksinimlerini karşılamak için ön planda tutulmuştur (Ülçay, 2024). Bu bilgiler ışığında çağın gerektirdiği becerilerin kazanılması için ülkemizdeki çalışmaların ve araştırmaların güncelliğini koruduğu ifade edilebilir. Nitekim gün geçtikçe bilginin artması ve yayılması bireylerin kendilerini güncellemesini gerektirmektedir. Buna bağlı olarak eğitim sisteminin bulunduğumuz zamanın şartlarını içeren bir güncelleme ile uygulayıcılara aktarılması konusu araştırmacılar tarafından ilgi çeken bir konu olmaktadır (Kale, Akçin, F. Başoğlu ve Ü. Başoğlu, 2024).

Beden eğitimi ve spor öğrencilerin hareket etme ihtiyacını karşılayacak bir ders olmasıyla birlikte, onları bir bütün şeklinde geliştirerek eğitimi tamamlayan bir parça olmasıyla da önem taşıyan bir derstir. Öğrencilerin sağlıklı olması ve sosyal biçimde yaşamlarını sürdürmesi için önemli katkılar sunmaktadır. Aynı zamanda öğrencilerin toplumda yeterli hissetmesini, topluma uyumlu bireyler olmasını sağlamaktadır (Pangrazi, 2011; Ünlü ve Aydos, 2007; Yıldız ve Kangalgil, 2014). Ayrıca, beden eğitimi dersleri ile öğrenciler bilişsel becerileri, toplumsal becerileri, beden sağlığı, öz saygıları, bilimsel başarıları yönünden desteklenmektedir (Bailey, 2006; Staiano ve Calvert, 2011). Ancak

eğitim kurumlarında bulunan beden eğitimi ve spor derslerinin öğrencilere istenilen davranış biçimlerini kazandırması ve amacına ulaşması; meziyetli, yaratıcı, gelişmeye istekli ve yeniliklere açık öğretmenlerle gerçekleştirilebilir (Aydın, 2019).

Tüm bu veriler ışığında, öğretmenliğe aday olan beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümünde öğrenim görmekte olan öğrencilerin mesleki yeterliklerini ve yeni yüzyıla ait becerilerini incelemek, 21. yüzyıl becerileri ile öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri arasındaki ilişkiyi araştırmak amacıyla yapılan bu çalışmanın literatüre katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

1.1. Problem Durumu

Çağımızda insanlar bilgi toplumu adıyla anılmaktadır. Toplumda bilginin çoğalması ve aniden yaygınlaşması, farklı toplumların bir arada yaşaması sonucunda dünyanın bütünleşmesi, teknolojik yaygınlaşma, bilimin gelişmesi, doğal felaketler ve ülkelerin birbiriyle savaşı gibi birçok etmen bireylerin değişimine sebep olmaktadır. İnsanların bu yaşanan değişimlere uyumlu davranması, olumlu tepki göstermesi ve kötü durumlara karşı anlamlı tepkiler vermesinin yanı sıra insanlardan doğal yaşamlarını sürdürebilmeleri beklenmektedir. Bu nedenle; insanların teknolojide yaşanan değişimleri takip edebilmesi, bilgi kirliliği içerisinde doğru bilgiyi seçebilmesi, bilgiyi özümlemesi ve gerektiğinde kullanabilmesi amacıyla kullandığı becerilerine ileri düzeyde yetkinlikleri ve becerileri de eklemesi gerekmektedir (Anagün, Atalay, Kılıç ve Yaşar, 2016).

Daha zorlu şartlarla karşılaşacak olan öğrencilerin rekabet gerektiren iş dünyasına hazır hale gelmeleri gerektiği için, eğitimde temel beceri ve bilgilerin yanı sıra analitik düşünme yetkinliğine sahip olan bireyler yetişmelidir (Partnership For 21st Century Skills [P21], 2015).

Öğretmenler öğrencilerine rehberlik ederek öğrenmeyi öğrenme becerisi kazandırmalı ve örnek davranışlar sergilemelidir. Çünkü eğitimde kaliteyi etkileyecek nitelikli öğretmenlerin varlığı, eğitim sisteminin de doğru işlemesi için önemlidir (Akçaoğlu, Külekçi ve Mor Dirlik, 2020). Tüm bu sebeplere bağlı olarak öğretmenlerin yeni bir şeyler öğretmesinden ziyade, öğrencilerin yaşamlarında ihtiyacı olan bu beceriler öğretme müfredatına uyarlanmalıdır (Larson ve Miller, 2011).

Öğrencilerin yeni beceriler edinmesi için öğretmenlerin sahip olduğu yeterliklerin geliştirilmesi önem taşımaktadır. 21. yüzyılda yaşayan toplumların da çağın gerektirdiği becerilere sahip olması eğitim sistemi içerisinde önemli etkiye sahip olan öğretmenlere

düŖecektir. Buna baēlı olarak öēretmenlerden beklenen yeterlikler deēiŖmektedir (B. Tekerek, Karakaya ve M. Tekerek, 2018). Öēretmenler de onları yetiŖtiren kurumlarda eēitim aldıklarına göre, en büyük sorumluluk onları yetiŖtiren kurumlara düŖecektir (Göksun ve Kurt, 2017; Okçabol, 2000). Öēretmenlerin mesleki olarak geliŖmesi ve gerekli becerilere sahip olması için, öēretmenlik mesleēi yeterliklerini etkileyen unsurların incelenmesi, beceri ve yeterliklerini artırıcı düŖüncelerin ortaya çıkması oldukça önemlidir (Yenen, 2022).

Alan yazında öēretmenler ve öēretmen adaylarının mesleki yeterlikleri ve 21. yüzyıl becerilerinin incelendiēi çalıŖmalara rastlanmıŖtır. Beden eēitimi öēretmenleri ve beden eēitimi öēretmenliēi bölümünde öērenim görmekte olan öērencilerle yapılan çeŖitli araŖtırmalar bulunmaktadır. Bu çalıŖmaların genellikle liderlik, yeterlik, öz yeterlik, tutum gibi farklı konularda olduēu görölmektedir. Beden eēitimi öēretmenliēi bölümü öērencilerinin mesleki yeterlikleri ile 21. yüzyıl becerilerinin birlikte incelendiēi bir çalıŖmanın olmadığı görölmüŖtür. Bu boŖluk göz önüne alındığında, beden eēitimi öēretmenliēi bölümü öērencilerinin öēretmenlik mesleēi genel yeterlikleri ile 21. yüzyıl becerileri yeterlik algılarının incelenmesi amaçlanmıŖtır.

1.2. Problem Cümlesi

1. Beden eēitimi ve spor öēretmenliēi bölümü öērencilerinin öēretmenlik mesleēi genel yeterlilikleri ile 21. yüzyıl becerileri öz yeterlilik algıları sosyodemografik deēiŖkenlere göre farklılaŖmakta mıdır?
2. Beden eēitimi ve spor öēretmenliēi bölümü öērencilerinin öēretmenlik mesleēi genel yeterlilikleri ile 21. yüzyıl becerileri öz yeterlilik algıları arasında iliŖki var mıdır?

1.3. Alt Problemler

1. Beden eēitimi öēretmenliēi bölümündeki öērencilerin cinsiyetine baēlı olarak öēretmenlik mesleēi genel yeterlikleri ile 21. yüzyıl becerileri öz yeterlik algılarında anlamlı farklılık var mıdır?
2. Beden eēitimi öēretmenliēi bölümündeki öērencilerin sınıf düzeyine baēlı olarak öēretmenlik mesleēi genel yeterlikleri ile 21. yüzyıl becerileri öz yeterlik algılarında anlamlı farklılık var mıdır?
3. Beden eēitimi öēretmenliēi bölümündeki öērencilerin lise türüne baēlı olarak öēretmenlik mesleēi genel yeterlikleri ile 21. yüzyıl becerileri öz yeterlik algılarında anlamlı farklılık var mıdır?

4. Beden eğitimi öğretmenliği bölümündeki öğrencilerin anne eğitim düzeyine bağlı olarak öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri ile 21. yüzyıl becerileri öz yeterlik algılarında anlamlı farklılık var mıdır?
5. Beden eğitimi öğretmenliği bölümündeki öğrencilerin baba eğitim düzeyine bağlı olarak öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri ile 21. yüzyıl becerileri öz yeterlik algılarında anlamlı farklılık var mıdır?
6. Beden eğitimi öğretmenliği bölümündeki öğrencilerin gelir düzeyine bağlı olarak öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri ile 21. yüzyıl becerileri öz yeterlik algılarında anlamlı farklılık var mıdır?
7. Beden eğitimi öğretmenliği bölümündeki öğrencilerin kulüp veya öğrenci topluluğuna üyelik durumlarına bağlı olarak öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri ile 21. yüzyıl becerileri öz yeterlik algılarında anlamlı bir farklılık var mıdır?
8. Beden eğitimi öğretmenliği bölümündeki öğrencilerin lisansüstü eğitim alma isteğine bağlı olarak öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri ile 21. yüzyıl becerileri öz yeterlik algılarında anlamlı farklılık var mıdır?
9. Beden eğitimi öğretmenliği bölümündeki öğrencilerin bilgi ve iletişim teknolojilerini etkin kullanma düzeyine bağlı olarak öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri ile 21. yüzyıl becerileri öz yeterlik algılarında anlamlı farklılık var mıdır?
10. Beden eğitimi öğretmenliği bölümündeki öğrencilerin öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri ile 21. yüzyıl becerileri öz yeterlik algıları arasında anlamlı ilişki var mıdır?

1.4. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmada amaç; beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümü öğrencilerinin öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri ile 21. yüzyıl becerileri öz yeterlik algılarını farklı sosyodemografik değişkenlere göre incelemek ve öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri ile 21. yüzyıl becerileri öz yeterlik algıları arasındaki ilişkiyi incelemektir.

1.5. Araştırmanın Önemi

21. yüzyıl öğrenme modeline doğru değişim, gelenekçi yaklaşımın baskısına rağmen günden güne artmaktadır. Bu sebeple; zamanla daha fazla okul veya topluluğun 21. yüzyıl öğrenme yaklaşımını benimsediğini ifade etmek mümkündür. Genel bir ifadeyle dünyanın 21. yüzyıl eğitimi için yeni bir dengeye doğru süratle ilerlediği söylenebilir (Trilling ve

Fadel, 2009). Hükümetler tarafından uygulanan ve değerlendirilen ulusal eğitim standartları, okulların ve öğretmenlerin dikkat etmesi gereken kavramları belirlemektedir. Birçok gencin bu becerileri kazandığı tek yerin okul olduğu göz önünde bulundurulduğunda, ilgili kurumların bu beceri ve yeterlilikleri eğitim standartlarına dahil etmesi önem taşımaktadır (Ananiadou ve Claro, 2009).

Günümüzde öğretmen eğitimi konusunda atılan adımlar değerlendirildiğinde öğretmenlik mesleğine dair mevcut gelişmeler ışığında öğretmenlerin kendini geliştirmesi amaçlanmaktadır. Buna bağlı olarak 21. yüzyıl becerilerinin öğretim programlarında uygulamaya konmasını birçok ülke gibi Türkiye de faaliyete geçirmiştir (MEB, 2017).

Eleştirel düşünen, sorgulayan ve sorumluluklarının bilincinde bireyler yetiştirmeyi hedefleyen yeni eğitim programları ile uyumlu olarak, öğretmenlerin niteliklerinin de artırılması gerekmektedir (Köksal, 2008). Başka bir ifadeyle; öğretmenlerin yüksek nitelikte olması, eğitim öğretim sürecindeki başarısını da doğrudan etkilemektedir (Darling Hammond, 2000; Karacaoğlu, 2008).

Öğretmenlik mesleği, toplumda gençlik inşa eden ve hayatları şekillendiren bir meslektir. Bu nedenle, öğretmen adaylarının mesleki yeterliklere sahip olması büyük bir önem taşır. Mesleki yeterlikler, öğretmenlerin strateji, bilgi, beceri ve tutumlarını kapsayan bir çerçeve sunarak, başarılı ve kapsamlı bir eğitim sürecinin gerçekleştirilmesine olanak tanır (Shulman, 1987). Özellikle beden eğitimi ve spor öğretmenliği gibi disiplinlerde, hem teorik hem de uygulamalı etkilere sahip büyümlerin sağlanması, fiziksel, zihinsel ve sosyal gelişimin desteklenmesinde kritik bir rol oynamaktadır (Demirel, 2015).

Alan yazındaki ifadeler ışığında, bireylerin günümüz şartlarında bulunduğu toplumda 21. yüzyıl becerileri adı verilen bazı beceri alanlarına sahip olması gerektiği açıkça belirtilmektedir. Buna bağlı olarak öğretmen adaylarının gelecek nesillere istenen seviyede eğitim verebilmesi, mesleğini icra ederken gerekli donanıma sahip olması için bazı beceri ve yeterliklere sahip olması beklenmektedir. Beden eğitimi programları da 21. yüzyılda değişen dünyada öğrencileri yaşam şartlarına hazırlayabilmelidir.

Tüm dünyada globalleşme ile birlikte, bilginin artışı ve bilimsel nüfus değişimi gibi faktörler; günümüz çocuklarının yaşaması, çalışması, oyunlar oynaması için gerekli olan beceriler ve bilgiler üzerinde önemli derecede etkilidir. Bu bağlamda, çocuklar ve gençlerin eleştirel düşünme, problem çözme, çevresel uyum, bilgi analizi, iletişim becerileri, hayal gücü ve sağlıklı yaşam tarzı gibi yetkinlikleri geliştirmeleri gerekmektedir (Edginton, Chin ve Demirhan, 2010). Bu sebeple; araştırmada beden eğitimi öğretmenliği öğrencilerinin

öğretmenlik mesleği yeterlikleri ile 21. yüzyıl becerileri öz yeterlikleri açısından algı düzeyleri incelenmiştir.

Yapılan çalışmanın ilgili literatüre katkı sağlayacağı, öğretmen adaylarının öğretmenlik hayatına başladığında çağımızdaki talepler doğrultusundaki eksikliklerinin ve hatalarının giderilmesine ışık tutacağı, öğretmen yetiştirme ve geliştirme kurumlarına ve programı uygulayıcılara katkıda bulunacağı düşünülmektedir. Ayrıca bu çalışmayla benzer biçimde yapılacak olan araştırmalara da kaynak olacağı düşünülmektedir.

1.6. Araştırmanın Sınırlılıkları

Araştırma sınırlılıkları şu şekildedir:

1. Araştırma, Amasya Üniversitesi, Bingöl Üniversitesi, Samsun On Dokuz Mayıs Üniversitesi, Selçuk Üniversitesi beden eğitimi öğretmenliği bölümündeki öğrenciler ile sınırlandırılmıştır.
2. Belirlenen üniversitelerde 2023 - 2024 eğitim ve öğretim yılında beden eğitimi öğretmenliği bölümünde öğrenim gören ve araştırmaya gönüllü olarak katılan öğrencilerin görüşleri ile sınırlıdır.
3. Araştırma verileri, öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri ölçeği ve 21. yüzyıl becerileri öz yeterlik algısı ölçeğinden elde edilen veriler ile sınırlıdır.

1.7. Araştırmanın Varsayımları

Araştırma varsayımları şu şekildedir:

1. Araştırmadaki katılımcıların gönüllü olarak çalışmaya dahil oldukları ve ölçek ifadelerini içtenlikle cevapladıkları varsayılmıştır.
2. Araştırmadaki örneklem grubunun evrene ait özellikleri yansıttığı varsayılmıştır.
3. Ölçme araçlarının istenen özellikleri ölçtüğü varsayılmıştır.

2. GENEL BİLGİLER

Araştırmanın bu bölümünde öğretmenlik mesleği genel yeterliklerine ve 21. yüzyıl becerileri öz yeterliklerine ilişkin bilgilere yer verilmiştir.

2.1. Yeterlik Kavramı

Yeterlik kavramı üzerine de önemli bir öncü bilim insanı olan McClelland (1973) yeterlik kavramını, iş başarısını artıran ve bireylerin görevlerinde etkili olabilmesi için gereken bilgi, beceri ve davranışların bir bütün olarak tanımlamaktadır. Ayrıca yeterlik kişinin yaşamında ve mesleki hayatında başarılı olmak için önemli bir işi uygun biçimde yapabilmesi için gerekli olan bilgi, beceri ve tutumlar (Butler, 1978); bireyin veya kurumun belirlenen performans limitine ulaşma yeteneği (Roelofs ve Sanders, 2007) gibi alan yazında farklı biçimlerde tanımlanmaktadır. Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi "yeterlilik" kavramını, bireyin öğrenme kazanımlarının sorumlu kurum tarafından belirlenen ölçütlere göre değerlendirildiği ve geçerliliği onaylanan bir süreç sonunda elde edilen resmi belge olarak tanımlamaktadır (Milli Eğitim Bakanlığı, 2015). Avrupa Yeterlilikler Çerçevesi (AYÇ), bireylerin belirli bir bağlamda bilgi, beceri ve yetkinliklerini kullanarak bağımsız görevleri yerine getirme kapasitesini şeklinde tanımlar ve bu yeterlikleri sekiz seviyede sınıflandırır (European Commission, 2017). MEB tarafından ise yeterlik; “ Bir işin tesirli olması ve o işten daha verimli sonuç alabilmek için gerekli olan bilgi, beceri, tutum ve değerler olarak tanımlanmaktadır (MEB, 2017).

Alan yazında yapılmış ulusal ve uluslararası araştırmalarda yeterlik veya yeterlilik kavramının birbirinin yerine kullanıldığı görülmektedir. Türk Dil Kurumu’ na (2022) göre her iki kavramın da birbirinin yerine kullanıldığı, MEB tarafından yayımlanan 2006 ve 2017 öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri adlı çalışmalarda ise yeterlik kavramının kullanıldığı görülmektedir.

2.2. Öz Yeterlik Kavramı

Albert Bandura, öz yeterlik konusundaki araştırmalarına Amerika Birleşik Devletleri'nde farklı fobileri olan bireylerle yaptığı terapi seanslarıyla başlamıştır. Terapilerden sonra, kişilerin başarıma inançlarındaki değişimleri fark etmiş ve bu değişimlerin terapi sonuçlarının farklılık göstermesinde etkili olduğunu öne sürmüştür. (Sakız, 2013). Bandura (1989, 2005); öz yeterlik kavramını bireylerin herhangi bir durum

karşısında sergilediği tutum ve davranışları olarak tanımlamaktadır. Başka bir ifadeye göre öz yeterlik kavramı, bir görev icra ederken bireyin öz yeteneklerine olan inancı olarak tanımlanmaktadır (Akkoyunlu, Orhan ve Umay, 2005; Jinks ve Morgan, 1999).

Bireylerin motivasyon, konsantrasyon, gayret, mücadele edebilme, baş edebilme, dirençli olma ve harekete geçme gibi özelliklerini öz yeterlik inancı belirlemektedir (Bandura, 1995; Pajares, 1996). Benzer biçimde öz yeterliğin bireysel hedefler için işi bilmeye istekli olma ve öğrenmek için çabalama, sergilenmesi gereken performansı yeteri kadar ve gerektiği kalitede sergileyebilme üzerinde de etkileri olduğu belirtilmiştir (Cengiz, Aytan ve Abakay, 2012).

Sahip olunan bilgi, beceri ve stratejileri kullanmanın işlevsel olması için gerekli koşullar sağlandığında uygulamaya geçmek gereklidir (Bandura, 1997). Öz yeterlik inancına sahip insanların zorluklarla karşılaştığında çabuk pes etmediği ve daha fazla çaba sarf ettiği belirtilmektedir. Ayrıca öz yeterliği yüksek olan insanların zorlu mücadeleleri seçtiği, bu nedenle yeni çevreler keşfettiği ve imkânları zorladığı belirtilmektedir (Yılmaz, Köseoğlu, Gerçek ve Soran, 2004). Ülper ve Bağcı (2012), öz yeterlik algısının insanların duyguları, davranışları ve düşünceleri üzerinde önemli bir etkisi olduğunu belirtirken, Golightly (2007) ise başarılı olabilmek için gerekli önemli özelliklerden birinin öz yeterlik algısı olduğunu ifade etmektedir.

Leithwood (2007)'a göre, öz yeterlik algısı her zaman bireylerin gerçek performanslarını göstermeyebilir. Başka bir deyişle, insanların gerçek yeteneklerini ve maksimum kapasitelerini her zaman göstermeyebilir. Bu durum, bireyin kendi performansını yeterli gördüğü halde aslında yetersiz olabileceği veya performansını yetersiz bulan mükemmeliyetçi bireylerin aslında yeterli performans sergileyebileceği anlamına gelir. Dolayısıyla, öz yeterlik algısının her zaman gerçeği yansıtmadığı ve insanların gerçek performanslarıyla tam olarak tutarlı sonuçlar vermeyebileceği söylenebilir.

Dinç Bay ve Öztürk (2023), bireyin gösterdiği performansı etkileyen durumun öz yeterlik inancı olduğunu ve öğretmenlerin de öz yeterliklerinin araştırılması gerektiğini ifade etmiştir. Öğretmenlerin öz yeterlik inançları öğrenme ve öğretme sürecini de etkilemektedir. Buna bağlı olarak öğretmen yetiştiren eğitimciler, yöneticiler ve politikacılar yeterlik çalışmalarının artırılmasına katkıda bulunacak unsurları belirlemek için gayret göstermelidir (Woolfolk-Hoy ve Burke-Spero, 2005).

Öz yeterliği yüksek olan insanlar gayretli, azimli, kararlı ve zorluklarla mücadele edebilen özelliklere sahiptir. Öz yeterliği düşük olan insanlar ise, olaylara daha dar bir bakış

açısıyla yaklaşmaktadırlar. Karşılaştıkları bir sorunun sanıldığından daha zor bir çözüme sahip olduğunu düşünerek sorunu çözmekte yetersizdirler. Halbuki öz yeterliği yüksek olan insanlar karşılaştıkları güçlüklerin üstesinden çok kolay gelir ve sorunlarla yüzleşme cesaretine sahip olduklarından kendilerini iyi hissederler (Kaptan ve Korkmaz, 2002). Bununla birlikte yeterlik algısı yüksek olan insanların girişimci olmalarının yanı sıra; iş sürecinde karşılaştıkları zorluklar karşısında daha dayanıklı oldukları, stresle başa çıktıkları, başarılı sonuçlar elde ettikleri gözlemlenmiştir.

Öz yeterlik inancının artması sonucunda kararlılık, gayret ve dayanıklılık da artmaktadır. Yenilgiyi çabucak kabul eden, düşük performans sergileyen ve yoğun stres yaşayan bireylerin ise öz yeterlik inancının zayıf olduğu belirtilmekte (Gordon, Lim, Mckinnon ve Nkala, 1998) iken; yaşanan stres ve kaygının orta düzeyde olması ise başarıyı ve performansı olumlu yönde etkileyebileceği belirtilmektedir (Karataş ve Yavuzer, 2018).

2.3. Öğretmen Yeterlikleri

Öğretmenlerin ve öğretmenlik mesleğinin bilgi ve performansına yönelik beklentilerin dinamik bir yapıya sahip olması nedeniyle, öğretmenlik yeterliliğinin tanımında ve sınırlarının belirlenmesinde karmaşık bir durum söz konusudur (Türk Eğitim Derneği [TED], 2009). Öğretmen yeterlikleri kapsamında MEB tarafından yapılan çalışmalarda “öğretmen yeterlikleri” kavramı kullanılmıştır. Ancak; uluslararası yayınlara bakıldığında “öğretmen standartları” kavramının kullanıldığı ve 1990’lı yıllarda öğretmen yeterlikleri kavramı üzerinde eleştiriler yaşandığı görülmektedir. Buna göre yeterlik kavramı çerçevesinde, öğretmenlerin mevcut uygulamaları yeniden üretmeye zorlandıkları ve kendilerini dönüştürmelerinin mümkün olmadığı vurgulanmıştır (TED, 2009).

Yeterliklerin öğretmenlerin işinin teknik düzeyde kaldığı ve yapay biçimde parçalara ayrıldığı, öğretmenleri kendi ortamlarından uzaklaştırdığı görüşü hakim olmuştur. Tüm bu sebepler öne sürülerek ABD, İngiltere ve Avustralya tarafından öğretmenlik mesleği standartları kavramı kullanılması daha uygun görülmüştür. Bu konuda ülkemizde yapılan çalışmalara bakıldığında ise yeterlik, standart ve nitelik kavramlarının birbirlerinin yerine kullanıldığı ve bu durumun bir kargaşa yarattığı ifade edilebilir. Standartlar; genel bir çerçeve ile öğretmenlerin tutum, bilgi ve becerilerini, yeterlikler ise öğretmenin işinin teknik ayrıntılarının davranış düzeyinde incelenmesini ifade etmektedir (TED, 2009).

Dünyada öğretmen yeterlikleri üzerine çeşitli araştırmalar yapılmıştır. Araştırmacılar, öğretmen eğitiminde gerekli olan görev ve sorumluluklar ile öğretmenlerin bilgi ve

becerilerini belirlemeye odaklanmışlardır (Gündoğdu, Aytaçlı, Aydoğan ve Yıldırım, 2015; Ilanlou ve Zand, 2011; Pantić ve Wubbels, 2010). Bu durumun sebebi, herhangi bir ülkedeki eğitim reformunun akademik geçmişi olan ve mesleki becerilere hakim öğretmenlerin varlığı ile mümkün olabilmesidir. Ülkemizde de bu alanda oldukça fazla araştırma mevcuttur. Bu doğrultuda, MEB ve çeşitli kurumların ortak çalışmaları ile öğretmenlik mesleği genel yeterliklerinin (ÖMGY) belirlenmesi ve geliştirilmesi yönünde belgeler yayımlanmıştır (Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme Genel Müdürlüğü [ÖYGM], 2017; TED, 2009).

Türkiye yükseköğretim kurumu yükseköğretim alanında yeterlilik kavramını, herhangi bir yükseköğretimi başarılı biçimde tamamlayan bireyin neleri bilebileceği, yapabileceği ve nelere yetkin olabileceği şeklinde tanımlamıştır (Türkiye Yükseköğretim Yeterlikler Çerçevesi [TYYÇ], 2021). Öğretmen yeterlikleri kavramının öğretmenlik alanında gereken bilgi, beceri, tutum, değer ve davranışların tümünü belirtmek için kullanıldığı ifade edilmektedir (Kulshrestha ve Pandey, 2013; Şişman, 2009; Van Der Schaaf, Stokking ve Verloop, 2003).

Eğitim sürecinin temel ögesi olan öğretmen; öğrenci ile daima etkileşim kurar ve müfredatı öğrencilerle birlikte uygulayarak öğretimin öğrenciler üzerindeki verimliliğini gözlemler. Buna bağlı olarak öğretmenlerin niteliği öğrenci başarısını oldukça etkilemekte (Darling Hammond, 2000; Demirhan, Coşkun ve Altay, 2002), nitelikli öğretmenin varlığı da eğitim sürecini önemli derecede etkilemektedir (ÖYGM, 2002).

Öğretmenlerin konunun içeriğini nasıl öğrettiği niteliğinin bir göstergesidir. Konu içeriğinin bir amaca yönelik olması, yöntem açısından üstün standartlarla uyumlu olması gerekmektedir. Bununla birlikte öğretmenlerin de etkili ve başarılı olması, öğrenmeyi sağlaması beklenmektedir (Fenstermacher ve Richardson, 2005). Öğrenme ortamlarının kalitesi ve öğrenme çıktılarının belirlenmesinde öğretmen niteliklerinin etkili olduğu vurgulanmıştır. Bu nedenle eğitim kalitesini üst seviyelere çıkaracak olan öğretmenlerdir (Buldu, 2014).

Ülkemizde de dünyadaki gibi toplumsal değişim yaşanmakta ve bununla birlikte eğitim-öğretim sisteminde de değişiklikler yaşanmaktadır. Buna bağlı olarak öğretmenlik mesleği ön plana çıkmaktadır. Öğretmenler sadece sınıfta ders anlatan, öğrencisini değerlendiren ve not veren bir meslek grubu olmaktan ayrılmaktadır. Öğretmenlere ait bilgi, beceri ve yeterlikler toplumun öğretmenlere olan tutumunu da pozitif veya negatif olarak etkilemektedir (Başbay ve Bektaş, 2009).

Bilimsel ve teknolojik gelişmelerin yaşandığı 21. yüzyıl dönemi dünyada olduğu gibi

ülkemizde de toplumsal dönüşümü başlatmıştır. Buna bağlı olarak eğitim sisteminin yeniden düzenlenmesi ve güncellenmesi gerekmektedir (Yenen ve Kılınç, 2018). Eğitimin amaçları doğrultusunda belirlenen hedeflerin gerçekleştirilmesi ve bu hedeflerin yeni nesillere aktararak geleceğe taşınmasında ise en temel unsur öğretmenlerdir (Özpınar ve Sarpkaya, 2010). Dolayısıyla öğretmenlik, günümüzde toplumsal yapılardaki hızlı değişimlerden en fazla etkilenen meslek gruplarından biri olarak belirtilmektedir (Buldu, 2014).

Öğretmenlik mesleği; alanında uzmanlaşma ve beceri kazanma gerektiren bir meslek grubudur. Mesleğin şartlarını yerine getiren öğretmenlerin bazı yeterliklere de sahip olması beklenmektedir (Şişman, 2006). Günümüzde ekonomi ve teknolojinin etkisi ile bilgiye ulaşma yollarının farklılaşması ve bilginin büyük bir hızla yayılması, öğretmenlerin yetişmesi ve eğitimi konusunda çatışmaya sebep olmaktadır (Altan, 2017).

Öğretmen yeterliklerinin; yükseköğretim kurumlarında öğretmen yetiştirme programlarında kullanılması, öğretmenlerin seçilmesi, başarılarının ve performanslarının değerlendirilmesi, kendilerini tanımaları ve kariyerlerini geliştirmeleri için kullanılması ön görülmektedir (MEB, 2008). Öğretmen yeterliklerine yönelik düzenlemeler çağın gerekliliklerini karşılamak üzere birçok kez düzenlenmiştir. Ülkemizde öğretmen yeterliklerinin belirlenmesi Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) tarafından gerçekleştirilmektedir (Özsoy, 2022).

2.3.1. Türkiye’de Öğretmen Yeterlikleri

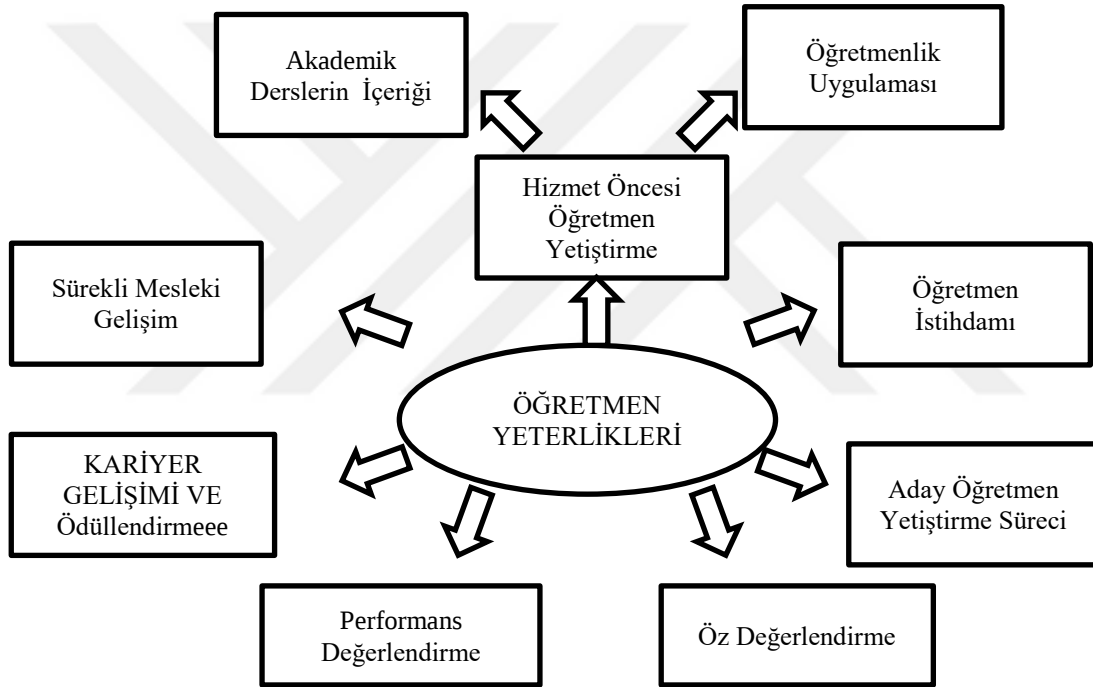
Öğretmenler yeterlikleri ve nitelikleri konusu sadece ülkemizde değil tüm dünyada üzerinde konuşulan ve sık sık gündemde olan bir konudur. Türkiye kuruluşundan bu yana bu konu üzerinde sıkça çalışmalar yapılmıştır ve çalışmalara devam edilmektedir. Bu durum Türkiye’ de öğretmenlik mesleğine ve yeterliklerine verilen önemin oldukça fazla olduğunu göstermektedir (Seferoğlu, 2004).

1998’ de öğretmenlik mesleği genel yeterliklerini belirlemeye yönelik hizmet öncesi eğitimi içeren faaliyetler Yükseköğretim Kurumu (YÖK) ve Dünya Bankasının ortak çalışması ile ülkemizde başlatılmıştır. Bu çalışmanın resmileştirilmesi 1999 yılında başlamış ve bu amaçla bir komisyon kurulmuştur. Çeşitli kurum ve kuruluşların yapmış olduğu araştırmalar sonucunda öneriler ve beklentiler dikkate alınarak “Öğretmen yeterlikleri” belgesi yayınlanmış, 2002 tarihinde ise bu kavram yürürlüğe girmiştir.

Avrupa Birliği tarafından desteklenen Temel Eğitime Destek Projesi (TEDP) kapsamında bir çalışma başlatılmıştır (MEB, 2017). Bu çalışma doğrultusunda uluslararası

öğretmen yeterlikleri dokümanları incelenmiştir (TED, 2009). Bu yeterlikler Millî Eğitim Bakanlığı aracılığıyla öğretmen yetiştiren yükseköğretim kurumlarına iletilmiş ve bu yeterlikler düzeyinde öğretmen adayları yetiştirilmesi hedeflenerek gerekli düzenlemelerin yapılması istenmiştir (Mahiroğlu, 2004). Tüm bu çalışmalardan sonra öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri kavramı 2006 yılında yapılan bir çalışma ile ülkemizde tanınmaya başlamıştır.

Çağın getirdiği değişim ve ihtiyaçlar doğrultusunda, 2017’ de bakanlığın yayımladığı öğretmenlik mesleği genel yeterlik çerçevesi ile öğretmenlerin sahip olması gereken niteliklerin çağın beklentilerini karşılayacak düzeyde olması hedeflenmiştir (MEB, 2017).

Şekil 2. 1. Öğretmenlik Yeterliklerinin Kullanım Alanları

Şekil 2.1’de; öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri çerçevesi kapsamında öğretmen yeterliklerinin kullanılacağı alanlar gösterilmektedir (MEB, 2017).

2.3.2. 2006 yılı öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri

Öğretmenlerin niteliğini artırmak ve yeterliklerini belirlemek için temel eğitimi destek projesi kapsamında birtakım çalışmalar yapılmış ve kazanımlar elde edilmiştir. Farklı ülkelerden katılım sağlayan uzmanlar ile görüş birliği sağlanmış, öğretmenlik mesleği genel

yeterlikleri alanlarının bir takım alt yeterliklere ayrılması ve göstergelerinin belirlenmesi konusunda ortak karar alınmıştır (Tuğluk ve Kürkmen, 2018).

Öğretmen yeterlikleri; yapılan çalışmalara katılım sağlayan uzmanların ortak kararıyla 6 yeterlik alanı (kişisel ve mesleki değerler, öğrenciyi tanıma, öğrenme ve öğretme süreci, öğrenmeyi, gelişimi izleme ve değerlendirme, okul, aile ve toplum ilişkisi, program ve içerik bilgisi) olarak belirlenmiştir. Bu alanların altında 31 alt yeterlik ve 233 gösterge bulunmaktadır. Bu sürecin ardından öğretmenlerin özel alan yeterliklerini belirlemeye ilişkin çalışmalar başlamıştır. Çeşitli kademelerde ve çeşitli branşlardaki öğretmen branşlarına yönelik özel alan yeterlikleri 2008 tarihinde yürürlüğe girmiştir (MEB, 2017).

2.3.3. 2017 yılı öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri

2017 yılında öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri birçok kurum ve kuruluşun ortak çalışması sonucunda yeniden belirlenmiştir. Bu çalışmada Yüksek Öğretim Kurumu (YÖK), Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı (TTKB), Mesleki Yeterlik Kurumu (MYK), Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM) ve birçok katılımcı görüş bildirmiştir. Bu çalışmanın amacı eğitim alanında meydana gelen değişimler ve yeniliklere uygun bir yapılandırma olmasıdır. (Tuğluk ve Kürkmen, 2018).

Güncellenen öğretmen yeterlikleri ile öğretmen yetiştirme, geliştirme ve istihdam süreçlerinin dahil edildiği yüksek nitelikli, mesleğine uygun ve iyi yetişen bireylerin mesleki gelişiminde süreklilik sağlanması amaçlanmıştır. Meydana gelen yeni ihtiyaçlar doğrultusunda belirlenen hedefler, eğitim paydaşlarına bir referans, öğretmenlere ise rehber olacak şekilde açıkça belirtilmiştir. Buna göre, öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri mesleki bilgi, mesleki beceri, tutum ve değerler adlı 3 temel yeterlik alanından oluşmaktadır. Bu başlıklar altında 11 alt yeterlik bulunmaktadır. Bu yeterlik alanlarına ilişkin 65 performans göstergesi metinler halinde açıkça ifade edilmiştir (MEB, 2017).

2.3.3.1. Mesleki bilgi

Mesleki bilgi, ders öğretiminde kullanılacak bilginin türü ve derinliği olarak tanımlanır. Öğretmenin mesleki bilgisi, onu nitelikli kılar ve sorunları çözmek için bilgisini kullanmasını sağlar. Ayrıca, geniş bir bilgi hazinesine sahip olan öğretmenin, eğitim ortamı hakkında sosyal ve politik bilgisi de vardır. Nitelikli öğretmenlerin sahip olduğu bu bilgiler, karşılaştıkları sorunlarda yüksek manevra kabiliyeti sunar (Sternberg ve Horvath, 1995).

Öğretmenin alan bilgisini öğrencilere en iyi şekilde aktarabilmesi için mesleki bilgiye sahip olması ve mesleğini icra ederken yardımcı olabilecek topluma özgü bilgilere de vakıf olması gerekir (Gelen ve Özer, 2008). Mesleki bilgi yeterlik alanı, 3 alt yeterlikten (alan bilgisi, alan eğitimi bilgisi ve mevzuat bilgisi) oluşmaktadır. Bu alt yeterliklerin altında ise 16 performans göstergesi yer almaktadır.

Alan bilgisi yeterliği; öğretmenin kendi alanında eleştirel bir bakış açısına sahip olması ve bu pratik ve teorik bilgiyi ileri düzeyde kullanabilmesini ifade etmektedir.

Alan eğitimi bilgisi; öğretmenin öğretim programını ve alana özgü eğitimsel bilgiyi bilmesi şeklinde tanımlanmaktadır. Bu yeterlik ayrıca, öğretmenin alan öğretiminde farklı strateji, yöntem ve teknikleri karşılaştırabilme; alanda kullanılabilecek ölçme ve değerlendirme yöntemlerini karşılaştırabilme; alanının öğretim programını, ilgili diğer öğretim programlarıyla ilişkilendirebilme gibi yeterlikleri de kapsamaktadır.

Mevzuat bilgisi yeterliği; öğretmenin gerek bir birey olarak gerekse öğretmen olarak görevini, hak ve sorumluluklarını bilip, bu durumlara ilişkin mevzuata uygun davranabilme yeterliği olarak ifade edilmektedir (MEB, 2017).

2.3.3.2. Mesleki beceri

Mesleki beceri; sınıf içerisinde ve dışında gerçekleştirilen uygulamaların planlanması, öğrenme ortamının plana uygun biçimde düzenlenmesi, ders sürecinin yönetilmesi ve tüm bu sürecin sonunda izleme ve değerlendirme yapılması becerilerine sahip öğretmen yeterliklerini kapsamaktadır. Mesleki beceri yeterlikleri ve göstergeleri 4 alt yeterlikten (eğitim ve öğretimi planlama, öğrenme ortamları oluşturma öğrenme ve öğretme sürecini yönetme, ölçme ve değerlendirme) oluşmaktadır. Alt yeterlikler altında ise 28 performans göstergesi bulunmaktadır.

Eğitim, öğretimi planlama; eğitimsel faaliyetler için plan hazırlama ve bu planları zamana, mekâna ve şartlara uygun hazırlama gibi göstergeler içermektedir. *Öğrenme ortamları*; öğretim faaliyetleri için gerekli koşulların sağlanması, öğrenme ortamının kazanımlara uygun, bireysel farklılıklar dikkate alınarak düzenlenmesi, güvenli ortam sağlanması gibi göstergeleri içermektedir. *Öğrenme ve öğretme sürecini yönetme*; öğretmenin sınıf yönetimi, öğretim faaliyetlerin uygulanması, üst düzey düşünme becerileri kazandıracak etkinliklerin yapılması, teknolojiye yararlanılması gibi konuları ele alan göstergelerden oluşmaktadır. *Ölçme ve değerlendirme* ise; süreç sonunda eğitim çıktılarının ele alındığı faaliyetleri ve uygulamaları içeren göstergelerle açıklanmaktadır (MEB, 2017).

Öğretmenlerin öğrenme ortamında sergilediği performansın eğitimin en önemli unsurlarından biri olduğu ifade edilmiştir. Çünkü 21. yüzyılda gelişen ve değişen teknoloji ile birlikte öğretmenlerin de teknolojik bilgiye sahip olması gerekmektedir. Buna bağlı olarak; son yıllarda eğitimde teknolojinin kullanılması için fiziksel anlamda okullarda değişimler yaşanmış, bilgisayar, akıllı tahta, internet ve izdüşümü cihazları kullanımı ön plana çıkmıştır (Voogt, Fisser, Pareja Roblin, Tondeur ve Van Braak, 2013). Başka bir ifadeyle günümüz eğitim ortamlarında teknolojik cihazların yaygın kullanımı, bu alanda bilgi ve donanımına sahip olunması zorunlu kılınmaktadır (Öztürk, 2013).

2.3.3.3. Tutum ve değerler

Tutum ve değerler, öğretmenlerin mesleğe yönelik tutum ve değerlerini kapsayan yeterlik alanıdır. Tutum ve değerler yeterlik alanı 4 alt yeterlikten (milli, manevi ve evrensel değerler, öğrenciye yaklaşım, iletişim ve iş birliği, kişisel ve mesleki gelişim) oluşmaktadır. Alt yeterlikler altında ise 21 gösterge bulunmaktadır.

Milli manevi ve evrensel değerler; insana ve doğaya değer verme, bireysel farklılıklara saygı duyma, tarihi ve kültürel miraslara sahip çıkmak gibi göstergeler içermektedir. *Öğrenciye yaklaşım*; öğrencinin değerli olduğu, öğrenciye rehber ve rol model olmanın önemi gibi göstergeleri içermektedir. *İletişim ve işbirliği*; Türkçe kullanımının kurallara uygun olması, iletişimde etkili teknikler kullanmayı, meslektaşlar ile bilgi ve tecrübe iletişimi sağlama, veli ile iş birliği sağlama gibi göstergelerden oluşmaktadır. *Kişisel ve mesleki gelişim* ise; öğretmenlik mesleğinin seveerek yapılması, öz değerlendirme yapma, bakımlı ve sağlıklı olma, kültürel faaliyetlere katılma, mesleğin gerektirdiği etik davranışlara sahip olma gibi göstergelerle açıklanmaktadır (MEB, 2017).

2.3.4. Öğretmenlik mesleğinin önemi

Öğretmenlik kavramı günümüzde alanında uzmanlık şartı taşıyan, diploma gerektiren, profesyonel (Karamustafaoğlu ve Özmen, 2004), insan davranışlarını şekillendiren, saygın, nitelikli ve kutsal bir meslektir (Şişman, 2001). Çeşitli araştırmalara göre eğitim sistemlerinde öğrenci çıktılarını şekillendiren faktörlerin başında öğretmenler gelmektedir (Dolton, Marcenaro, Vries ve She, 2018; Zhu ve Zeichner, 2013). Akademisyenler, öğrenci sonuçlarını etkileyen birden fazla faktörün varlığına rağmen, eğitim sistemlerinde öğretmen temsilinin en önemli faktör olduğu sonucuna varmışlardır. Geçmişten bugüne kadar birçok mesleğin işlevini yitirdiği görülürken; eğitim, sağlık ve hukuk meslekleri her zaman önemini

korumaktadır (Kahraman ve Çelik, 2020).

Öğretmenler öğrencilere örnek olan; ilgi ve tutumları ile istendik davranışlar edinmesini sağlayan kişilerdir. Öğretmenlik sürecinde öğretmenlerden alanında uzman olması ve mesleki bilgiye sahip olması beklenir. Çünkü öğretmenler gelecek kuşakların pozitif veya negatif yönde davranışlarını değiştirebilen güce sahiptirler. Bunun için ise öğretmenlerin mesleğine olan inancı önem taşımaktadır. Tüm bu sebepler eğitimin ana unsuru olan öğretmenlerin yetiştirilmesi ve seçilmesinin önemini ortaya koymaktadır (N. Semerci ve Ç. Semerci, 2004).

Öğretmenlik mesleği, eğitim sürecinin kalitesini doğrudan etkileyen önemli bir faktördür. Çünkü öğretmenlerin mesleki yeterlikleri ve pedagojik becerileri, öğrencilerin akademik başarısını ve kişisel gelişimlerini belirleyen temel unsurlardır (Schulz, 2012). Bir öğretmenin öğrenciler üzerindeki etkisi, sadece akademik başarılarıyla sınırlı kalmaz, aynı zamanda onların sosyal becerilerini geliştirmelerine ve toplumla uyumlu bireyler olmalarına da katkı sağlar (Hattie, 2009). Öğretmenlerin mesleki gelişimi, sadece onların pedagojik bilgilerini artırmakla kalmaz, aynı zamanda eğitim sisteminin genel kalitesini yükseltir ve geleceğin liderlerini yetiştirmek için temel bir rol oynar (Borko, 2004).

Çağımızda teknoloji ile birlikte öğretim araçlarının dijitalleşmesi, öğrenci merkezli eğitimin tercih edilmesi, bilgiye erişme ve bilgiyi işleme süreçlerinin farklılaşması, öğretmenlik mesleğini daha uzman bir hale getirmektedir (Çelikten, Şanal ve Yeni, 2005). Ayrıca öğretmenler sadece müfredatı uygulayan bir kişi olmaktan çok öğrencilere davranışları ve tutumlarıyla da rol model olmaktadır (Bağçeci, Çetin ve Ünsal, 2013). Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Kurumu [UNESCO] (2017) raporuna göre, eğitim sistemine olan güven ile öğretmenlere duyulan güven arasında 10 puan üzerinden bir değerlendirme yapılmıştır. Bu değerlendirme sonucunda, eğitim sistemi 4,5 puan alırken, öğretmenlere duyulan güven 6,5 puan olarak belirlenmiştir.

2.3.5. Öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri ile ilgili yapılan araştırmalar

Alan yazında, öğretmenlik mesleği yeterlikleri üzerine öğretmenlerle ve öğretmen adayları ile yapılmış ulusal çalışmaların 2017 yılından beri ivme kazandığı görülmektedir. Erbek ve Memduhoğlu (2023), öğretmen adayları ve aday öğretmenlerin öğretmenlik mesleği genel yeterliklerini belirlemek için bir araştırma yapmıştır. Araştırmaya göre katılımcıların kendilerini mesleki beceri alanında çok yeterli bulduğu; tutum ve değerler

alanında çok yeterli bulduğu, mesleki bilgi alanında ise yeterli bulduğu sonucuna ulaşmışlardır.

Gelen ve Özer (2008)'in, öğretmen adayları ve öğretmenlerle yaptığı çalışmada öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri bakımından kendilerini öğretmenlerden daha yeterli buldukları sonucuna ulaşmışlardır. Bu duruma zıt olarak Koçyiğit, Erdem ve Eğmir (2020); öğretmen adayları ve öğretmenlerle yaptığı çalışmada, öğretmen adaylarının mesleki yeterlik algılarının öğretmenlere oranla daha düşük olduğunu belirtmişlerdir. Ayrıca öğretmenlerin ve öğretmen adaylarının algı düzeylerinin en yüksekten başlayarak sırasıyla, tutum ve değerler, mesleki beceri ve mesleki bilgi olduğunu ve iki grupta da farklılaşmanın olmadığını ifade etmişlerdir.

Yenen ve Kılınç (2018), öğretmenlik mesleği genel yeterliklerini ilkökul ve ortaokul kademesindeki öğretmenlerin mesleki yeterliklerini inceleyerek değerlendirmiştir. Araştırma sonucunda, öğretmenlerin mesleki bilgi boyutunda kendilerini yeterli, mesleki beceri ile tutum ve değerler boyutunda ise çok yeterli olarak algıladıklarını ifade etmişlerdir.

Taşar (2012) tarafından, ilköğretimde çalışan öğretmenlerin mesleki yeterlik algılarını belirlemek amacıyla bir araştırma yapılmıştır. Araştırma sonucunda, öğretmenlik mesleği genel yeterlik ölçeği toplamında öğretmenlerin mesleki yeterlik algıları yeterli bulunmuştur. Ayrıca, öğretmenlerin cinsiyetlerine ve hizmet içi eğitimlerine bağlı olarak yeterlik algılarında anlamlı bir farklılık olmadığı ifade edilmiştir. Buna karşın, öğretmenlerin branşı, hizmet yılı ve mezun oldukları üniversiteye göre mesleki yeterlik algılarında anlamlı farklılaşma olduğu ifade edilmiştir.

İyison ve Sezer (2019) tarafından sınıf öğretmeni adayları ile yapılan araştırmada, öğretmen yeterliklerinin yüksek olduğu belirtilmiştir. Dilci ve Yıldız (2012) ise "Öğretmen Adaylarının Mesleki Yeterliklerine İlişkin İnançları" adlı çalışmalarında, katılan öğretmen adaylarının kendilerini oldukça yeterli gördüklerini tespit etmişlerdir. Ayrıca, sınıf öğretmeni adaylarının, Türkçe ve Sosyal Bilgiler bölümü öğretmen adaylarına kıyasla mesleki yeterlik algılarının daha yüksek olduğunu ifade etmişlerdir.

Yeşilyurt (2011), tezsiz yüksek lisans yapan öğretmen adayları ile mesleki yeterliklerin belirlendiği bir çalışma yapmıştır. Bu çalışmanın sonucuna göre, öğretmen adaylarının bireysel gelişimlerini destekleme konusunda en güçlü algıya sahip oldukları madde, "Davranışlarımda standart ve dürüstüm" olarak belirlenmiştir. Ulusal ve evrensel değerlere önem verme açısından en yüksek yeterlik algısına sahip oldukları madde ise "Çocuk haklarının korunması ve uygulanmasını destekleme" olarak belirlenmiştir. Mesleki

gelişmeleri izleme ve katkı sağlama konusunda ise en güçlü yeterlik algısına sahip oldukları madde "Mesleki gereksinimlerimin farkındayım" olarak belirtilmiştir.

Çelik, Yorulmaz ve Çokçalışkan (2019) sınıf öğretmenleri ve aday öğretmenlerin öğretmenlik mesleği genel yeterliklerini belirlemeye yönelik yaptığı araştırma sonucunda, araştırmaya katılanların öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri algılarının yüksek düzeyde ortalamaya sahip olduğu sonucuna ulaştığını belirtmiştir. Açışlı ve Kolomuç (2012) ise sınıf öğretmenliği adaylarının öğretmenlik mesleği tutumlarını incelediği araştırmada; öğretmen adaylarının cinsiyet, sınıf düzeyi ve lise türüne ilişkin anlamlı farklılıklar bulunmadığını belirtmiştir.

Karacaoğlu (2008) tarafından öğretmenlerin yeterlilik algılarını belirlemek amacıyla yapılan çalışmada, öğretmenlerin meslek bilgisi ve kendilerini geliştirme konularında oldukça yeterli oldukları tespit edilmiştir. Ayrıca alan bilgisi, ulusal ve uluslararası değerler açısından öğretmenlerin yeterli olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Çalışmada, öğretmenlerin branşlarına göre yeterlik algılarında farklılık bulunmadığı da tespit edilmiştir.

Hakan, Sağlam, Yaşar, Gültekin ve Deveci (2011); ilköğretim öğretmenlerinin öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri alanlarındaki hizmet içi eğitim gereksinimlerini belirlemek amacıyla bir araştırma yapmıştır. Bu çalışmada, 2134 öğretmenden elde edilen bilgilere göre, öğretmenlerin genel yeterlik alanlarının tümünde hizmet içi eğitime gereksinim duydukları belirtilmiştir.

Ayan (2011), öğretmenlik mesleğine yönelik genel yeterliklerin eğitim fakültelerinde hangi aşamada kazandırıldığını tespit etmek amacıyla karma yöntem kullanarak bir araştırma gerçekleştirmiştir. Araştırma sonuçlarına göre, öğretmen adayları genel anlamda yeterli görmelerine rağmen, gözleme dayalı veriler öğrenme ve öğretme hizmetleri ile ilgili performans göstergelerini etkili bir şekilde sergileyememektedir.

Kahyaoğlu ve Yangın (2007) tarafından yapılan bir araştırmada, öğretmen adaylarının mesleki öz yeterlikleri ve çeşitli değişkenlerin yeterlikler üzerindeki etkilerini incelenmiştir. Araştırmaya göre, öğretmen adaylarının büyük bir kısmı öğretmenlik mesleğinde yaptıklarında yeterli olarak değerlendirilmiştir.

2.4. Yirmi Birinci Yüzyıl Becerileri

Günümüz eğitim sisteminde gençlerin ekonomik düzeyde ülke kalkınmasına katkıda bulunması açısından, ortaya çıkan ekonomik ve sosyal kalkınma modellerinin ihtiyacı olan

becerilere sahip olması önem taşımaktadır. Bu beceri ve yeterliliklere ise 21. yüzyıl becerileri denilmektedir (Ananiadou ve Claro, 2009).

Çağımızda teknolojiye meydana gelen gelişmeler, yaşamın tüm alanlarını etkilediği gibi eğitim sistemlerini de etkilemekte ve dönemin ihtiyaçları doğrultusunda yeniden şekillendirmektedir (Güçlü, 2022; Şenel ve Gençoğlu, 2003). Bu gelişmelerle birlikte, bireylere kazandırılması gereken nitelikler ve gereken bilgi, beceri ve yeterliklerde değişimlerin olduğu gözlemlenmektedir (Aydın ve Tunagür, 2021).

Yaşamın her anında bireylerin kendini geliştirmesi ve ihtiyacı olduğu becerileri kazanması için 21. yüzyıl becerilerine sahip olmalarının önemi vurgulanmıştır. (Akgündüz ve Ertepinar, 2015). Buna bağlı olarak, temel öğrenme becerilerinin yanı sıra bilgi ve teknoloji becerileri ile yaşam becerilerinin, eleştirel düşünme ve problem çözme gibi üst düzey becerilerin 21. yüzyıl becerileri kapsamında olduğu belirtilmektedir (Görkaş, Otuz ve Ekici, 2017; Ekici, Abide, Canbolat ve Öztürk, 2017; Kozikoğlu ve Altunova, 2018).

Gelenekçi yaklaşımın baskısına rağmen, gün geçtikçe 21. yüzyıl öğrenme modeline geçiş hızlanmaktadır. Buna bağlı olarak, giderek daha fazla okul ve topluluğun 21. yüzyıl öğrenme yaklaşımını benimsediği ifade edilebilir. Genel olarak, dünyanın 21. yüzyıl eğitimi için yeni bir dengeye doğru hızla ilerlediği söylenebilir (Trilling ve Fadel, 2009). Hükümetler tarafından uygulanan ve değerlendirilen ulusal eğitim standartları, okulların ve öğretmenlerin dikkat etmesi gereken kavramları belirlemektedir. Birçok gencin bu becerileri kazandığı tek yerin okul olduğu göz önünde bulundurulduğunda, ilgili kurumların bu beceri ve yeterlilikleri eğitim standartlarına dahil etmesi önem taşımaktadır (Ananiadou ve Claro, 2009).

21. yüzyıl becerilerinin öğretim programlarında uygulamaya konmasını birçok ülke gibi Türkiye de faaliyete geçirmiştir. Ülkemiz de diğer ülkelere paralel olarak; 21. yüzyıl becerileri içerisinde yer alan problem çözebilme, işbirliği çalışmaları yapan, tüm dünyada rekabet edebilme becerisi gösteren ve benliğini ve milli bilincini gözeterek üst seviyelere çıkan yeni nesil yetişmesi amacını taşımaktadır (MEB, 2017).

21. yüzyıl becerileri günümüzdeki becerileri ifade etse de, önceden de bu beceri kavramlarının ayrı ayrı araştırıldığı bilinmektedir. Bu becerilere ait farklılıkları önemsemeden ve detaylı olarak ele almadan yaklaşmak, bu becerilerin kazandırılmasını olumsuz biçimde etkileyebilir. Buna göre, öğretmen yetiştirme sürecinde bu becerilere uygun yaklaşımlar geliştirildiğinde, bu becerilerin öğretim sürecinde temel teşkil eden özel birimler olarak ifade edilebilmesi mümkündür. (Geisinger, 2016; Silva, 2008).

2.4.1. 21. yüzyıl becerileri çerçeveleri

Yaşanan hızlı gelişmeler ile birlikte bireylerden beklenen bilgi ve becerilerin farklılaştığı görülmektedir. Bilginin sadece öğrenilmesi yeterli değil, aynı zamanda bilginin nasıl öğrenildiği, içeriği ve uygulanması da önemlidir. Edinilen bilginin günümüz şartlarına uygun biçimde olması ve bireylere yaratıcı, girişimci ve lider bir kişilik kazandırması gereklidir. Bu sebeplere bağlı olarak, hangi bilginin ne şekilde öğretileceği merak konusu haline gelmiş; 21. yüzyıl becerileri konusunun içerdiği kavramlar ve beceriler araştırmacılar tarafından tartışılmıştır (Kotluk ve Kocakaya, 2015).

Alan yazına göre; birbirinden farklı birçok kuruluşun, 21. yüzyıl becerilerini farklı biçimlerde sınıflandırdığı görülmektedir. Bu kuruluşlar arasında; ISTE (Uluslararası Eğitimde Teknoloji Topluluğu), OECD (İktisadi İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı), Asya Toplum Merkezi P21 (21. Yüzyıl Becerileri İçin Ortaklık Becerileri), NRC (Ulusal Araştırma Konseyi), NCREL (Kuzey Merkez Bölgesel Eğitim Laboratuvarı), ATCS21(Yüzyıl Becerilerinin Değerlendirilmesi ve Öğretilmesi) ve EU (Avrupa Birliği) yer almaktadır (Anagün vd. 2016).

ISTE, teknolojide sürekli değişimin yaşandığını ve bu değişime öğrencilerin uyum sağlayabilmesi için öğrenciyi merkeze alan bir güncelleme yapılarak öğrenci standartlarını geliştirmeyi hedeflemiştir. Buna göre ISTE, öğrenci standartlarını yedi ana kategori altında gruplandırmıştır. Bu kategoriler; yetkili öğrenen, dijital vatandaş, bilgi üretici, geliştirici tasarımcı, analitik düşünen, yaratıcı iletişimci ve küresel işbirlikçi olarak belirtilmiştir (ISTE, 2016).

OECD, 21. yüzyılın içinde yaşayan bireylerin karşılaştığı zorluklarla mücadele edebilmesi ve toplumsal ilerlemeyi destekleyebilmesi için bireysel ve toplumsal becerileri raporlaştırmıştır. Bu raporda bilişsel beceriler ile sosyal ve duygusal beceriler olmak üzere iki başlık bulunmaktadır. Bilişsel beceriler; temel bilişsel yetenekler, edinilen bilgi ve anlam çıkarılan bilgi; sosyal ve duygusal beceriler ise, hedeflere ulaşma, başkalarıyla etkili bir şekilde çalışma ve duygularını kontrol etme alt boyutlarını kapsamaktadır (OECD, 2015).

Asya Toplum Merkezi (Asia Society), 21. yüzyılın getirdiği şartlara öğrencileri hazırlamak, öğrencilerin ihtiyacı olan becerileri belirlemek amacıyla, “Küresel Şehirler Eğitim Ağı” ismiyle uluslararası topluluk kurmuş ve bu amaçla bir rapor yayınlamıştır. Küresel ekonomi ve teknolojik gelişmeler sonucunda toplum hayatındaki bireysel değişimlerin, öğrencilerin bilgi ve becerileri konusunu yeniden incelemeyi gerekli kıldığını

ifade etmiştir. Raporda 21. yüzyıl becerileri; bilişsel, kişilerarası ve kişisel yetkinlik olmak üzere üç başlık şeklinde açıklanmıştır (Soland, Hamilton ve Stecher, 2013).

Bilişsel yeterlilikler; akademik yeterlik, eleştirel düşünme, yaratıcı düşünme becerileri, kişilerarası yeterlikler; liderlik, iletişim ve işbirliği, küresel farkındalık becerileri ve kişisel yetkinlikler; düşünsel gelişme, öğrenmeyi öğrenme, içsel motivasyon ve azim becerileri alt başlıkları şeklinde raporlanmıştır (Soland, Hamilton ve Stecher, 2013).

Öğrenme ve yenilenme becerileri; yaratıcılık ve yenilik, eleştirel düşünme ve problem çözme, iletişim ve işbirliği olarak üçe ayrılmaktadır. Bilgi, medya ve teknoloji becerileri; bilgi okuryazarlığı, medya okuryazarlığı, bilgi ve iletişim teknolojileri okuryazarlığı olarak üçe ayrılmaktadır. Yaşam ve kariyer becerileri; esneklik ve uyum, girişimcilik ve öz yönetim, sosyal ve kültürlerarası beceriler, üretkenlik ve hesap verebilirlik, liderlik ve sorumluluk olarak beşe ayrılmaktadır (P21 , 2019).

Ulusal Araştırma Konseyi (NRC), 21. yüzyıl becerileri üzerine 2005 yılında K-12 eğitiminin bu becerilere yönelik rolünü belirlemek amacıyla bir planlama yapmış ve bu konuda üç ana soru belirleyip bu sorular üzerinde yoğunlaşmıştır. 21. yüzyıl becerilerini karmaşık iletişim ve sosyal beceriler, uyumluluk, problem çözme becerileri, öz-yönetim ve öz-gelişim, sistemli düşünme becerileri olmak üzere beş kategoride tanımlamıştır. 2011 yılında bir çalıştay daha düzenlemiş, daha önce tanımlanan beş beceriyi üç başlık altında sınıflandırmıştır.

Bilişsel beceriler; problem çözme, eleştirel düşünme, sistemli düşünme, kişilerarası beceriler; karmaşık iletişim, sosyal beceriler, takım çalışması, kültürel duyarlılık, çeşitlilikle başa çıkma, içsel beceriler ise; öz-yönetim, zaman yönetimi, öz gelişim, öz düzenleme, uyumluluk becerileri olarak belirtilmiştir (NRC, 2011).

Kuzey Merkez Bölgesel Eğitim Laboratuvarı (NCREL) ve Metiri Group birlikte, üzerinde çalıştıkları 21. yüzyıl becerilerini ve yeterliliklerini içeren bir raporu 2002 yılında hazırlamıştır. Gelişen teknolojiyle birlikte meydana gelen siyasi, sosyal ve ekonomik ilerlemeleri dikkate alan bu raporda dijital çağ okuryazarlığı, yaratıcı düşünce, etkili iletişim ve yüksek verimlilik olmak üzere dört başlık alt becerileriyle birlikte açıklanmıştır (Dede, 2010).

ATCS21, Avustralya, Finlandiya, Portekiz, Singapur ve Birleşik Krallık gibi kurucu ülkelerin katılımıyla yürütülen bir proje girişimidir. Projede, değerlendirme yöntemlerini geliştirerek mevcut sistemlerdeki eksikliklerin giderilmesi hedeflenmektedir. Bununla birlikte, ATCS21 projesinde yeni bilgi türlerini keşfetme, bireysel ve grup performansının

önemini vurgulama ve eğitimdeki başarının değerlendirilmesinde yeni yollar arama gibi konular öne çıkarılmaktadır. Bu projede yer alan kurucu ülkelerde pilot çalışmalar başlatılmıştır. Beş çalışma grubu, gelişmeleri kaydetmek üzere yılsonu raporları hazırlamıştır (Erstad, 2010).

Tablo 2.1’ de farklı ülkelerde bulunan birçok kuruluşun belirlediği 21. yüzyıl becerileri ve bu becerilere ait sınıflandırmalara ait karşılaştırmalar gösterilmektedir.

Tablo 2. 1. 21.yüzyıl becerileri sınıflandırmaları

<i>OECD</i>	<i>NRC</i>	<i>P21</i>	<i>ATC21</i>	<i>ISTE</i>	<i>NCREL</i>
Bilgi Bir alana ait bilgi, Disiplinler arası, Epistemik, Süreçsel Beceri Bilişsel Beceri, Sosyal ve Duygusal, Uygulamaya Yönelik Tutum ve Değerler Kişisel, Yerel, Toplumsal, Küresel (OECD, 2015).	Bilişsel Beceriler Eleştirel düşünme, Problem çözme, Analitik düşünme Kişiler arası Beceriler Etkin dinleme ve iletişim, Sosyal beceriler, İş birliği, Kültürel duyarlılık İşsel Beceriler Öz yönetim, Zaman yönetimi, Kişisel gelişim, Öz disiplin, Uyum sağlama (NRC, 2011).	Öğrenme ve Yenilik Becerileri Yenilik ve inovasyon, Eleştirel düşünme, Problem çözme, İletişim ve iş birliği Bilgi, Medya ve Teknoloji Becerileri Bilgi okuryazarlığı, Medya okuryazarlığı, Bilgi ve iletişim teknolojileri okuryazarlığı Yaşam ve Kariyer Becerileri Esneklik ve uyum, Girişkenlik ve öz yönlendirme, Sosyal ve kültürlerarası beceri, Üretkenlik ve hesap verebilirlik, Sorumluluk ve liderlik (P21, 2019).	Düşünme Yaratıcı düşünme ve yenilikçilik, Eleştirel düşünme ve problem çözme, Karar verme becerisi, Öğrenmeyi Üst düzey düşünme Çalışma Etkili iletişim, İşbirliği Çalışma Araçları Bilgi okuryazarlığı, Bilgi ve iletişim teknolojileri okuryazarlığı Dünyada Yaşam Ulusal ve küresel vatandaşlık, Yaşam ve kariyer, Kişisel ve sosyal sorumluluk	Yaratıcılık ve İnovasyon Yaratıcı düşünme, bilgi, ürün ortaya koyma ve teknoloji kullanma İletişim ve İş Birliği Dijital medya ve ortamların kullanılarak iş birliği içinde çalışmak ve iletişim kurmak Teknoloji İşlemleri ve Kavramları Teknolojiyle bağlantılı araçları ve işlemlerini anlama Araştırma Yapma Ve Bilgi Toplama Konuyla ilgili bilgi edinme veya bilginin kullanımı için dijital araçların kullanılması ve değerlendirilmesi Dijital Vatandaşlık Teknoloji ile ilgili toplumsal ve kültürel sorunları anlama (ISTE, 2016).	Dijital çağ okuryazarlığı Temel, bilimsel ve teknolojik okuryazarlık, Görsel ve bilgi okuryazarlıkları, Kültürel okuryazarlık, Küresel bilinç Yaratıcılık becerisi Karmaşıklığa uyum sağlama, Merak, yaratıcılık ve inisiyatif kullanma, Üst düzey düşünme ve akıl yürütme Etkili İletişim Ekiple iş birliği, Bireysel sorumluluk, Sosyal sorumluluk, Etkileşimli iletişim Yüksek verimlilik Sonuç planlama ve yönetme becerisi, Gerçek yaşama ait araçların etkili kullanma, Nitelikli ürünler üretme (Lemke, 2002).

Alan yazında, 21. yüzyıl becerilerini kavram, tanım ve sınıflandırma yönünden ortak bir çerçeve ile açıklayan kurum ve kuruluşların eksikliği dikkat çekmektedir. Ancak, bazı araştırmalar ve bu araştırmaları benimseyen yaklaşımlar öne çıkmaktadır (MEB ve TTKB, 2023). Bu becerileri tanımlayan kişi, kurum ve kuruluşlar arasında, sunduğu kapsamlı çerçeve ile en yaygın kullanılan (Gelen, 2017; Uysal ve Elgün, 2020; Şahinel, 2002) ve literatürde sıkça kullanılan "P21 Becerileri" ayrıntılı bir şekilde açıklanmaktadır.

Amerika'da belgelenebilir ve 21. yüzyıla odaklanan ortaklık platformu, P21 adıyla bilinmektedir. P21, bu bilgiyi üç ana kategoriye ayırmıştır. Bunlar; öğrenme ve yenilenme, bilgi, medya ve teknoloji ile yaşam ve kariyer becerileri olarak ifade edilmiştir (P21 , 2019).

2.4.2. 21. yüzyıl becerileri için ortaklık (P21 becerileri)

Amerika Birleşik Devletleri ve Apple, Dell, Cisco, Microsoft, Milli Eğitim Derneği gibi çeşitli kuruluşların desteği ile 2001 yılında ortaya çıkan bu proje kısaca P21 olarak adlandırılmaktadır. 21. yüzyılda ihtiyaç duyulan becerilerin gerçekleşmesi ve bireylerin yaşam alanlarında başarılı olması adına gerçekleştirilen bu projede; sahip olunması gereken bilgi, beceri, alanında uzmanlık ve destek sistemleri sınıflandırılması yapılmıştır. İş dünyasının ünlü liderleri ve eğitimcilerin de geri bildirimi sonucunda bu beceriler tüm dünyada kabul edilmiş oldukça geniş bir organizasyonu ifade etmektedir (P21, 2015).

Amerika Birleşik Devletlerinde 21 ilde uygulanan ve 33 kurumun desteklediği 21. yüzyıl çerçevesindeki P21 projesi ortak bir vizyon geliştiren çok büyük ve stratejik boyutta bir girişimdir (Gelen, 2017).

Alan yazın incelendiğinde, 21. yüzyıl çerçeveleri arasında en çok incelenen çerçevenin P21 becerileri olduğu ifade edilebilir. Bu durum, P21 becerilerinin araştırmacılar tarafından geniş çapta kabul gördüğünü göstermektedir. (Cansoy, 2018; Dede, 2010). EARGED (2001) tarafından öğrenci, öğretmen ve yöneticiler ile eğitim programları değerlendirilmiş ve bulunduğumuz çağda öğrencilerin özelliklerinin neler olması gerektiği belirlenmiştir. Sonuç olarak, EARGED tarafından belirtilen öğrenci becerilerinin, P21 21. yüzyıl becerileri ile ilişkili olduğu görülmüştür.

Şekil 2. 21. yy öğrenme çerçevesi (Partnership for 21st century skills, 2015)

Şekil 2.2'de, 21. yüzyıl öğrenme çerçevelerinin üst bölümünde öğrenme çıktıları, alt seçenek yer alan mavi alanlarında destek sistemleri gösterilmektedir. 21. Yüzyıldaki beceriler birbirlerinden ayrı unsurlar gibi görünse de aslında bir bütünlük oluşturmaktadır. Temel konular ve 21. yüzyılın korunması temaları; sağlık, vatandaşlık ve çevre okuryazarlığı, ekonomik ve finansal girişimcilik ile küresel farkındalık olarak belirtilmektedir.

Tablo 2. 2. P21 tarafından yapılan 21. yüzyıl becerilerine ilişkin sınıflandırma

Öğrenme ve yenilenme	Eleştirel düşünme ve problem çözme Yaratıcı düşünme ve inovasyon İletişim ve işbirliği
Bilgi, medya ve teknoloji	Bilgi Okuryazarlığı Medya Okuryazarlığı
Yaşam ve kariyer	Bilgi, İletişim ve Teknolojileri Okuryazarlığı Girişimcilik ve Özdenetim Esneklik ve Uyum Liderlik ve Sorumluluk Üretkenlik ve Hesap Verebilirlik Sosyal ve Kültürel Beceriler

Not: 21. yüzyıl beceriler çerçevesi (P21, 2015).

Tablo 2.2.'ye göre; 21. yüzyıl becerileri çerçevesi; öğrenme ve yenilenme becerileri, bilgi, medya ve teknoloji becerileri, yaşam ve kariyer becerileri olmak üzere üç şekilde sınıflandırılmıştır (P21, 2019). Öğrenme ve yenilik becerileri, bireyin iş ortamına hazır duruma gelmesi ve yaşamın karmaşıklığına ilişkin öğrenmeyi ve kendisini geliştirmesi;

bilgi, medya ve teknoloji becerileri, sürekli gelişen teknoloji ile birlikte bilgi ve medya okuryazarlığı gibi becerilere sahip olması; yaşam ve kariyer becerileri ise hayatta ve iş ortamında başarılı olabilmesi için sahip olması gereken davranış bütünü olarak tanımlanmaktadır (P21, 2015).

2.4.2.1. Öğrenme ve yenilenme becerileri

Gün geçtikçe zor ve karışık bir hal alan yaşam şartları ve iş koşullarına hazırlanması gereken öğrencilerin 21. yüzyıl becerilerine hakim olması ihtiyacı ortaya çıkmıştır. Bu sebeple öğrenme ve yenilenme becerilerine olan ilgi de artmaktadır. Eleştirel düşünme, yaratıcılık, iletişim ve işbirliği becerileri öğrencileri çağın gerektirdiği şartlara hazırlamak için önemli beceriler olarak karşımıza çıkmaktadır. Giderek daha güçlü teknolojiler tarafından şekillendirilen günümüz eğitim hedeflerine ulaşmak için; iletişim, işbirliği ve öğrenme becerilerinin kazanılması önemlidir (Trilling ve Fadel, 2009).

Eleştirel düşünme: Mason'a (2008) göre eleştirel düşünme; doğru biçimde sebepleri gösterebilmek, konuya ait ipuçlarını kavrayabilmek ve sağlam bir değerlendirme gerçekleştirebilmektir. Paul ve Elder (2010) eleştirel düşünmeyi; düşünmenin gelişmesi için konuları derinlemesine inceleme ve değerlendirme becerisi şeklinde tanımlamaktadır. Başka bir ifadeyle çok yönlü olarak düşünme biçimi, araştırma ile edinilen bilgilerin sorgulanması sonucunda kabul edilmesi ve farklı açılardan değerlendirme ile karar verme biçimi eleştirel düşünme olarak tanımlanabilir. Bununla birlikte eleştirel düşünme becerisinin bireylere uzun zaman sonucunda kazandırılabilirdiği belirtilmektedir (Dutoğlu ve Tuncel, 2008; Tümkiye, 2011).

Bireylerin eleştirel düşünebilmesi, bağımsız ve sistematik biçimde akıl yürütebilmesi, karar verme becerisine sahip olması ve herhangi bir olayı tarafsız biçimde değerlendirebilmesi şeklinde ifade edilebilir (Seferoğlu ve Akbıyık, 2006). 21. yüzyılda teknolojik gelişmeler ile birlikte bilgi hızlı biçimde yayılıp anında değişebilmektedir. Bu durumda bilginin kaynağına ulaşmak ve eleştirel düşünmek gereklidir. Bireylere eleştirel düşünme becerisinin kazandırılması bu noktada önem ifade etmektedir (Yılmaz, 2023). Başka bir ifadeyle çağımızda ortaya çıkan bilgi deryasında doğru bilgiye ulaşmak için eleştirel yaklaşıma ihtiyaç duyulmaktadır (Özcan, 2013).

Yaratıcı düşünme: Goodman (1995)' a göre yaratıcı düşünme, birbiriyle ilişkisiz görünen durumların arasındaki bağıntıyı görebilme veya yeni bir ilişki kurabilme sürecidir Özben ve Argun (2005)' a göre yaratıcı düşünme; ortaya çıkan sorunlara farklı çözüm yolları

sunabilen bireylerin kendine özgü düşünme biçimidir. Başka bir ifadeyle yaratıcı düşünme; olaylar ve nesneler arasında olağan düşüncelerin dışında daha önce kurulmamış bağları kurma ve fikir geliştirme becerisidir (Doğanay, 2012; Polat, 2021).

21. yüzyılda yaratıcılık yönü gelişmiş bireylerden yaratıcılık tekniklerinden faydalanarak yeni fikirler üretmeleri, fikirlerini geliştirebilmeleri, analiz ve sentez becerilerine sahip olabilmeleri, başka kişilerle birlikte yaratıcı biçimde çalışabilmeleri, başkalarıyla fikirler üzerinde tartışarak gelen fikirlere açık olabilmeleri, özgür davranabilmeleri, davranışlarının sonucundaki başarısızlıkları fırsat olarak görebilmeleri, işe yarayacak somut bilgiler üretebilmeleri beklenmektedir (P21, 2019). Bu nedenle; yaratıcı düşünme becerisinin insana özgü bir eylem olduğu belirtilmektedir (Goodman, 1995; Sternberg, 2003; Ülger, 2014).

Problem çözme: Karşı karşıya kalınan zorluk ve engellerin çözümü için etkili yolu bulmak ve tecrübelerden yararlanmak olarak ifade edilebilir (Danış ve Kara, 2016; Korkut, 2002). Başka bir ifadeyle bireyin çözümünü bilmediği bir problemle karşılaşması sonucunda başvuracağı yöntem ve girdiği bilişsel süreçtir (Mayer ve Wittrock, 2006). İnsanların sahip olması gereken en temel becerilerden biri de problem çözme becerisidir. Çünkü bu beceri, karşılaşılan zorluklara etkili ve yaratıcı çözümler üretebilmeyi sağlar. Bu beceri üst düzey düşünme becerisi olarak da ifade edilebilir (Bilen, 1996; Erdem ve Yazıcıoğlu, 2015).

Problem çözme becerisi karşılaşılan problemin sınırlarını kavrama, çözümü için uygun yöntemleri kullanma ve analiz etme süreci ile gerçekleşir. Bu beceri ile kişi bulunduğu ortamda meydana gelebilecek olayları kavrar ve ona uygun problem çözme yaklaşımı ile davranışını sergiler (Altun, 2002). Bireyin karşılaştığı problemlere çözüm bulabilmesi, yaşamında huzurlu olması ve bulunduğu çevreye ayak uydurabilmesi problem çözme yeteneği ile doğrudan ilişkilidir (Kalaycı, 2001). Problem çözme becerisi 21. yüzyılda eğitim öğretim programlarının amaçları içerisinde önemli bir konuma sahiptir. Buna bağlı olarak problem çözme becerisinin artırılması eğitimciler ve psikologların üzerinde durduğu ve çalıştığı konulardan biridir (Kılıç ve Samancı, 2005).

İletişim İletişim, insanın varoluşundan bu yana hem çevreyle hem de diğer insanların iletişim kurma ihtiyaçlarından doğmuş ve farklılaşıp gelişmiştir. Bilgi paylaşımı, ortak anlam oluşturma ve kendini ifade etme çabası, iletişimin gerçekleştirilebilmesi sağlanırken, bu süreç yapısı, vücut hareketleri ve görsel ifadeler sistemi bir yapıya dönüşmüştür (Güngör, 2011). İletişim becerisine sahip olan kişilerin genellikle özgüvenli, saygılı, paylaşımcı,

sorunlara karşı çözüm arayan nitelikte olduğu söylenebilir (Tuncel, 2009). İletişim becerilerine sahip olan bireyler kendini ifade edebilme, duygudaşlık kurabilme, akıcı ve düzgün konuşabilme, sosyalleşebilme, dinlerken etkin anlama becerisine sahip olabilme, zengin kelime kapasitesine sahip olabilme gibi özellikleri de taşımaktadır (Edemen, Çiçek, Sert, Bulut ve Dildeş, 2023).

P21 çerçevesine göre iletişim becerisine sahip kişilerden sözlü ve sözsüz biçimde düşüncelerini ifade edebilmeleri, karşısındaki bilgiyi, değeri, niyeti ve davranışı ayırt edebilmeleri, iletişim kurduğu kişiyi dinleyebilmeleri, farklı durumlarda kullanabilmek için iletişimden her türlü yararlanabilmeleri ve farklı çevrelerle etkili iletişim kurabilmeleri beklenmektedir (P21, 2019).

İşbirliği: Bir amaç uğruna bir arada olan kişilerin ortak çalışması ve birlik olmaları olarak ifade edilmektedir (Tuncel, 2009; World Economic Forum, 2016).

2.4.2.2. Bilgi, medya ve teknoloji becerileri

Günümüz şartlarında; sosyal, işbirliğine dayanan ve topluluğa destek veren farklı çevrimiçi iletişim araçları ve öğrenme yaklaşımları mevcuttur. Kitap veya web sayfasının okunarak yazar ile iletişim kurulması da sosyal bir eylem olarak ifade edilebilir. Küresel öğrencilerin artık küresel öğrenenler olarak internet olduğundan beri dünyada farklı kişilerle bağlantı kurup öğrenebilmeleri mümkündür (Trilling ve Fadel, 2009).

Bilgi okur-yazarlığı: Zamanla bilgi miktarında yaşanan artış ile bireylerin bilgi kaynaklarına erişim becerisi edinmesi ve bu becerilerini geliştirmesi gereklidir. Bu artışla birlikte önceki bilgilerin geçerliliğini yitirmesi de insanın hayatı boyunca öğrenmesine neden olmaktadır (Saatçioğlu, Özmen ve Özer, 2003).

Medya okur-yazarlığı: Thoman ve Jolls (2004) medya okuryazarlığı kavramını, görsel sembollerini anlama ve yorumlama becerisi içeren televizyon, bilgisayar, dergi, gazete gibi medya kaynaklarını kullanma ve bireysel algılama biçimi olarak ifade etmektedir. Medyanın internet aracılığıyla günlük yaşamda daha fazla yer edinmesi, özellikle çocukların olumsuz etkilerden korunması için medya okuryazarlığı eğitiminin önemini artırmıştır. Bu doğrultuda, birçok ülkede medya okuryazarlığı dersleri zorunlu hale getirilmiştir. Türkiye’de ise 2007-2008 eğitim-öğretim yılından itibaren, medya okuryazarlığı dersi ilköğretim okullarında seçmeli olarak okutulmaya başlanmıştır. Bu dersin amacı, öğrencileri medya içeriklerini bilinçli bir şekilde değerlendirebilecek bilgi ve becerilerle donatmaktır. (Kalan, 2010).

Bilgi ve iletişim teknolojileri (ICT) okur-yazarlığı: Günümüzde bilgisayar kullanarak veri elde etme, kitap okuma, bankamatiklerden işlem yapma ya da internet tabanlı servisler üzerinden mesajlaşma gibi faaliyetler sıkça gerçekleştirilmektedir. Bu durum, bireylerin teknolojiyle bağlantılı becerileri kullanmasını ve okuryazarlık kavramının daha geniş bir çerçevede ele alınmasını gerektirmektedir. Bilgi ve İletişim Teknolojileri (BİT) okuryazarlığı, bilgiye erişme, onu kullanma, değerlendirme, birleştirme ve yeni bilgi ihtiyaçları doğrultusunda teknolojik araçlar ile iletişim kanallarını etkin bir şekilde kullanma yeteneği olarak tanımlanmaktadır (Panel, 2002).

2.4.2.3. Yaşam ve kariyer becerileri

Günümüzde hayat şartları ve iş ortamlarında, düşünme becerileri ve içerik yetersiz kalmakta daha fazla beceriye sahip olmayı gerektirmektedir. Dünyadaki karmaşık yaşam ve çalışma ortamlarında gezinme yeteneği küresel olarak rekabetçi bilgi çağı, öğrencilerin çok dikkatli olmalarını gerektirmektedir (Trilling ve Fadel, 2009).

Esneklik ve uyum: Okulda, işte veya evde beklenmeyen bir şeyle karşılaşıldığında planların farklılaşması söz konusu olabilmektedir. Yeni planı elde etmek ve içinde bulunan koşullara uygun olarak düzenlemek gerekmektedir. Bu nedenle esneklik ve uyum becerisi sahip olunması ve geliştirilmesi gereken bir beceri olarak ifade edilmektedir (Trilling ve Fadel, 2009).

Girişimcilik ve öz yönelim: Çağımızda bireyler bulundukları ortamın şartlarına bağlı olarak birden fazla sorumluluk ve görev anlayışına sahip olmalıdırlar. Görevlerini yerine getirmek amacıyla kendilerini yönetebilmeleri için her bir işe ayırdıkları zamanı, isteklerini ve kabiliyetlerini doğru şekilde kullanmaları gereklidir. Tüm bu özelliklerin kazanılması, gerektiğinde kontrollü olarak görevlerin yerine getirilmesi hayat boyu öğrenmeyi de beraberinde getirmektedir (Eryılmaz ve Uluyol, 2015).

Girişimci ve öz yönelimli birey olmak için; öncelikle belirli hedeflere sahip olmak ve bu hedefleri kısa ya da uzun zamanlı olarak ayırmak gereklidir. Ayrıca hedeflere ulaşmak için zamanı verimli kullanmak ve geçmiş yaşantılara bakıp eleştirmek ve geleceği inşa etmek için hayat boyunca öğrenmeye istekli olmak gereklidir (P21, 2015).

Sosyal ve kültürlerarası etkileşim: Yüksel (1998), bireylerin sosyal ilişkilerinde bilgi edinme, çözme becerisi, uygun tepki gösterme, hedefe göre değişkenlik içeren ve gözlem niteliği olan ya da olmayan, bilişsel ve duygusal davranışların tümü olarak ifade etmektedir. Ayrıca insanların hayatlarında yakaladıkları başarının yüzde 20' sinin zekaları sayesinde

olduğunu, yüzde 80' inin ise duygusal ve sosyal becerileri sayesinde olduğu ifade edilmiştir (Goleman, 1995).

Üretkenlik ve hesap verilebilirlik: Modern çağda 21. Yy içerisinde yaşayan insanlardan projeler sunması ve yönetmesi beklenirken, bu projelerden sonuçlar da çıkarması istenmektedir. Buna bağlı olarak bulunduğumuz çağda öğretmen ve öğrenci olan bireylerin okul, iş ve özel hayatlarında başarıyı yakalaması adına önemli bir beceri olduğu söylenebilir (Trilling ve Fadel, 2009).

Liderlik ve sorumluluk: İyi bir liderde aranan özellikler; düşündüğünü faaliyete geçirmesi, önsezilerini gerçek durumlara uyarlaması, engellere karşılık yenilikler üretebilmesi, görüş farklılıklarını anlaşılmaya çevirebilmesi ve alınan risklerin sonucunda olumlu bir durum oluşması olarak ifade edilebilir. Ayrıca fırsat ve durumları en etkili biçimde kullanabilen bir lider başarılı olabilmektedir (Eryılmaz ve Uluyol, 2015).

2.4.3. 21. yüzyılda öğretimin niteliği

MEB (2008), öğretmen yeterlilikleri hakkında bir kitap yayımlamış ve bu yayında 21. yüzyılda eğitim sürecindeki gelişmeler ve kazanılması gereken niteliklere yer verilmiştir. 2017'de yayınlanan öğretmenlik mesleği genel yeterliklerinde ise, küresel gelişmelere paralel olarak, problem çözme, eleştirel düşünme, işbirliği yapabilme, üretkenlik ve yenilikçilik gibi özelliklere sahip bireyler yetiştirilmesi gerektiği belirtilmektedir (MEB, 2017). Belirtilen niteliklere sahip kişilerin yetiştirilmesi için ise öğretmenlerin bu niteliklere sahip bireyler olması gerekmektedir (Kozikoğlu ve Altunova, 2018).

Yüksek niteliklere sahip bireylerin yetişmesi için, uluslararası standartlar dahilinde yetişmiş, 21. yüzyıl becerileriyle donatılmış, ülkesini ve dünyayı tanıyan, bilgili, becerili, kültürlü, güçlü ve yeterli olgunluğa ulaşmış (Özcan, 2013), öğrencilere tam anlamıyla örnek olacak ve onlara çağımızın anlayışına uygun eğitim verebilecek öğretmenlere ihtiyaç vardır (Erten, 2020).

21. yüzyıl becerilerinin eğitim ortamlarında öğrenme yoluyla bireylere kazandırılabilmesi öğretmenler ile mümkün olabilmektedir. Bu konudaki en etkili gücün öğretmenler olduğu söylenebilir (Yüksel, 2015). Bu nedenle öğretmenler bu becerilere sahip olmalı ve eğitim öğretim ortamlarında bu becerilerini kullanarak kendilerini sürekli geliştirebilmelidir (Anagün vd. 2016; Erten, 2020). Walser (2008), bu konuyla ilgili ülkemizde çalışmalar yapıldığını ve öğretmenlerin bu konuda yeterliği sağlanmadan öğrencilere kazandırılmasının mümkün olmadığını ifade etmiştir. Ayrıca öğretim

ortamlarında öğrencilere bu becerilerin kazandırılmasında öğretmenlerin yapacağı rehberliğin son derece önemli olduğunu belirtmiştir.

Günümüzde teknolojinin gelişmesi ile birlikte yeni buluşların meydana gelmesi gündelik yaşamda kullanılan birçok unsurun gözden geçirilmesini gerektirmektedir. Bununla birlikte öğretmenlerin de geleneksel değil yenilikçi bir değişim yaşamasına ihtiyaç duyulmaktadır. Bu bağlamda öğretmenlerin 21. yüzyıl becerilerini benimsemesi ve öğrencilere kazandırması için çaba sarfetmesi, gelenekselci görev ve sorumluluk anlayışını değiştirmesi gerekmektedir (Yavuz, Özkara ve Yıldız, 2015).

Tüm bu sebeplerden dolayı; günümüzde farklı kültür anlayışına sahip öğrencilerle iletişim kurabilen, teknolojiyi kullanma becerisine sahip olan, eleştirel düşünebilen, karşılaştığı problemleri çözme yeteneği olan, üst düzey düşünebilen, araştırma yapan, bilimsel araştırmaları inceleyen ve bilimsel yöntemlere hakim öğretmenlere ihtiyaç duyulmaktadır (Kurt, Ö. Ş. İzmirli, Fırat ve S. İzmirli, 2011).

2.4.4. Türkiye’de 21. yüzyıl becerileri

21. yüzyılın ilk yılı Eğitimi Araştırma ve Geliştirme Dairesi Başkanlığı (EARGED) (2001) öğretmenlerin, yöneticilerin, öğretim elemanlarının, sendika ve kuruluşların içinde yer aldığı paydaşların cevapladığı anket aracılığıyla eğitim sisteminde ihtiyaçlara yönelik modern öğretmen profilini incelemiş ve geniş bir rapor yayınlamıştır. Ardından öğrencilere yönelik yürüttüğü çalışma ile 2011 yılında 21. Yüzyıl Öğrenci Profili adıyla bir rapor daha yayınlarak öğrencilerin 21. yüzyıl becerileri açısından incelenmesini hedeflemiştir (MEB, 2011). MEB 2006 yılında “Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlikleri” adında bir çalışma yapmış; 21. yüzyıl becerilerini önemsediğini 2023 eğitim vizyonu çalışmasında da ifade etmiştir.

Bu doğrultuda, becerilerin kazanılması adına; yükseköğretim kurumları işbirliğiyle öğretmenlere yönelik lisansüstü programlarının açılması, çocukların ilgisi, yeteneği ve isteği doğrultusunda yaşam becerilerini geliştirmek için tasarım-beceri atölyelerinin kurulması, ilkökul öğrencilerinin notla değil beceri temelli etkinliklerle değerlendirilmesi, okul bahçelerinin tekrar tasarlanarak tasarım-beceri atölyeleri ile yaşam alanlarına dönüştürülmesi, içerik geliştiren öğretmen eğitiminin dijital becerilerin gelişimi için yapılması ve bilgi, medya ve teknoloji okuryazarlıklarının kazandırılmasına ilişkin farkındalık ve beceri eğitimleri düzenlenmesi planlanmıştır (Hamarat, 2019).

2.4.5. 21. yüzyıl becerileri ile ilgili yapılan araştırmalar

Alan yazında 21. yüzyıl becerileri ile ilgili ulusal ve uluslararası araştırmalara birçok çalışmalara rastlanmaktadır. Kalemkuş ve Özek (2021)'in yaptığı bir araştırmada, 2000 yılından 2020 yılına kadar yapılmış 21. yüzyıl becerileri konusunu ele alan ulusal ve uluslararası tez, makale ve bildiriler incelenmiştir. Yapılan çalışmalarda incelenen ana konuların büyük ölçüde, 21. yüzyıl öğrenen becerileri ve 21. yüzyıl becerileri öz yeterlik algıları olduğu ifade edilmiştir. Bu araştırma sonucunda öğrenci ve öğretmen becerileri, ders ve müfredat, öğrenme ve öğretme yöntemi ile 21. yüzyıl becerilerini ölçmeye yönelik ölçek geliştirme gibi konularda farklı sonuçlara ulaştıkları ifade edilmiştir.

Kalemkuş ve Özek (2021) aynı çalışmada; ders ve müfredat ağırlıklı yapılan çalışmalarda en fazla Türkçe dersi öğretim programları ve uygulamaları olduğunu ifade etmiştir. Öğrenme ve öğretme konusunda yapılan çalışmaların ise en fazla öğretim materyali geliştirme, eğitim teknolojileri, STEM çalışmaları, hayat boyu öğrenme ve dijital öyküleme üzerine olduğunu belirtmiştir. Ayrıca öğretmen ve öğrenci konularını içeren çalışmaların ise en fazla 21. yüzyıl öğrenen becerileri ve 21. yüzyıl öz yeterlik algıları üzerine olduğunu ifade etmiştir.

2010-2019 yılları arasında yapılan bir araştırmada 21. yüzyıl becerileri alanında yayınlanmış çalışmalar Web of Science adlı tarama motoru üzerinden incelenmiştir. Bu araştırmaya göre, yapılan araştırmalarda en fazla yer alan çalışma grubunun öğrenciler olduğu bulgusuna ulaşılmıştır. Ayrıca araştırmalarda en fazla 21. yüzyıl becerileri için ortaklık (P21) çerçevesinin kavramsal olarak ele alındığı belirtilmiştir (Altınpulluk ve Yıldırım, 2021). Yapılan başka bir araştırmada ise; 21. yüzyıl becerileri konusunda 2010 yılından 2020 yılına kadar yapılan ulusal tez ve makaleler incelenmiş, konunun genellikle yüksek lisans tezi çalışmalarında işlendiği belirtilmiştir (Düzgüner, Karabulut ve Kariper, 2021).

Literatür incelendiğinde 21. yüzyıl becerileri öz yeterlik algılarına yönelik çalışmaların üniversitelerin öğretmenlik bölümlerinde okuyan öğretmen adayları, öğretmenler ve aday öğretmenler ile yapıldığı görülmektedir. İlhan, Canbulat ve Hamurcu (2023) araştırmasında sınıf öğretmenleri, sınıf öğretmeni adayları ve formasyon eğitimi alan öğretmenlerin incelemiştir. Araştırma sonuçlarına göre; araştırmaya katılanların 21. Yüzyıl becerileri öz yeterlik algılarının yeterli olduğu, formasyon alan öğrencilerin diğer öğrencilere göre daha yüksek yeterlik algısına sahip olduğu ve sınıf öğretmeni adaylarının sınıf öğretmenlerine oranla yeterlik algılarının düşük olduğu tespit edilmiştir.

Solmaz ve Güven (2023) araştırmasında, beden eğitimi ve spor öğretmenliği öğrencilerinin 21. yüzyıl becerileri yeterlilik algılarını incelemiştir. Araştırma sonucuna göre, öğrencilerin 21. yüzyıl becerileri yeterlik algılarının yüksek olduğu tespit edilmiştir. Benzer şekilde; Erbek ve Memduoğlu (2023) aday öğretmenler ve öğretmen adayları ile yapmış olduğu araştırmasında, aday öğretmenlerin ve öğretmen adaylarının 21. yüzyıl becerileri öz yeterlik algılarının yüksek olduğunu ifade etmiştir.

Işık ve Demirel (2023), İngilizce öğretmenliği adayları ve eğiticisiyle yapmış olduğu çalışmada, araştırmaya katılanların 21. yüzyıl becerileri yeterlik algılarını incelemiştir. Araştırma sonuçlarına göre, İngilizce öğretmeni eğitimcilerinin ve İngilizce öğretmenliği öğrencilerinin 21. yüzyıl becerileri öz yeterlik algılarının orta düzeyde olduğu tespit edilmiştir.

Gündüz (2023), bilgisayar öğretmenliği bölümü öğrencilerinin 21. yüzyıl becerilerine ilişkin algılarını ve yaşam boyu öğrenme düzeylerini incelemiştir. Araştırma sonucuna göre, öğrencilerin yaşam boyu öğrenme düzeylerinin yüksek ve 21. yüzyıl becerileri algılarının orta seviyede olduğu tespit edilmiştir. Turan ve Bay (2023), sosyal bilgiler öğretmenliği adaylarının 21. yüzyıldaki depolama ile ilgili öz yeterlilik algılarını incelemişlerdir. Araştırmada öğretmen adaylarının 21. yüzyıl becerilerine ilişkin algı düzeylerinin orta seviyede olduğu belirlenmiştir.

3. GEREÇ VE YÖNTEM

Bu bölümde araştırma modeli, araştırma evreni ve örnekleme, verilerin toplanması, araştırmada kullanılan veri toplama araçları, verilerin analizi süreçleri detaylı biçimde açıklanmıştır.

3.1. Araştırmanın Modeli

Araştırmada nicel araştırma yöntemi ve ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Nicel araştırmalar, sayısal verileri kullanılarak betimleme ve açıklama yapmayı sağlayan, olgulara dayalı olduğu ve kişisel görüşe gerek olmadığı için gerçekliği evrende bulunduğu varsayımlardan hareket edilerek ölçümleri tekrarlanabilen, büyük örneklem gruplarından toplanan verilerin analiz edilmesi sonucu elde edilen bulguları araştırma evrenine genellenebilen ve hipotezleri test etmeyi sağlayan araştırmalardır (Tutar ve Erdem, 2020).

Tarama araştırması, belirli bir konuyla ilgili olarak bir grup halindeki durum veya durumu belirtmek amacıyla veri toplanarak yapılan bir araştırma türüdür (Büyüköztürk, Kılıç Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2013; Teddlie ve Tashakkori, 2020; Tuncer, 2020). İlişkisel tarama modeli ise, değişkenler arasındaki ilişkiyi bulmak; ilişki bulunduğu takdirde ise bu ilişkinin nasıl olduğunu belirlemek amaçlı bir yaklaşım türüdür (Karasar, 2018).

3.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini farklı üniversitelerin (Amasya Üniversitesi, 19 Mayıs Üniversitesi, Selçuk Üniversitesi, Bingöl Üniversitesi) spor bilimleri fakülteleri ile beden eğitimi ve spor yüksekokullarında öğrenimlerine devam eden beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümü öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise; 2023-2024 eğitim öğretim yılında öğrenim gören 366 (155 kadın, 211 erkek) beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümü öğrencisi oluşturmaktadır.

Tablo 3.1' de araştırmaya katılan beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümü öğrencilerinin frekans ve yüzdelik dağılımlarına ilişkin verilere yer verilmektedir.

Tablo 3. 1. Araştırmaya katılan öğrencilerin frekans ve yüzdelik dağılımı

	<i>Gruplar</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
Cinsiyet	Kadın	155	42,3
	Erkek	211	57,7
Sınıf düzeyi	1	80	21,9
	2	106	29,0
	3	101	27,5
	4	79	21,6
	Genel lise	25	6,9
Lise türü	Anadolu lisesi	249	68,0
	Fen lisesi	13	3,6
	Spor lisesi	32	8,7
	Diğer	47	12,8
	İlkokul ve altı	158	43,2
Anne eğitim düzeyi	Ortaöğretim	155	42,3
	Lisans ve üstü	53	14,5
	İlkokul ve altı	103	28,2
Baba eğitim düzeyi	Ortaöğretim	182	49,7
	Lisans ve üstü	81	22,1
	Asgari ücretin altı	42	11,5
Gelir düzeyi	Asgari ücret	132	36,0
	Asgari ücretin üstü	192	52,5
Kulüp veya topluluğa üyelik	Evet	121	33,1
	Hayır	245	66,9
Lisansüstü eğitim alma isteği	Evet	187	51,1
	Hayır	179	48,9
Bilgi ve iletişim teknolojilerini etkin kullanma düzeyi	Evet	181	49,5
	Hayır	43	11,5
	Kısmen	143	39,0

Tablo 3.1' e göre araştırmaya katılan öğrencilerin 155' i kadın (%42,3) , 211' i ise erkektir (%57,7). Araştırmaya katılan öğrencilerin öğrenim gördükleri sınıf düzeylerine göre birinci sınıfta 80 kişi (%21,9), ikinci sınıfta 106 kişi (%29,0), üçüncü sınıfta 101 kişi (%27,5) ve dördüncü sınıfta 79 kişi (%21,6) bulunmaktadır. Araştırmaya katılanların büyük bir çoğunluğunu 249 kişi (%68,0) ile Anadolu lisesi mezunu öğrenciler oluşturmaktadır. Araştırmaya katılan öğrencilerin anne eğitim düzeyi incelendiğinde; ilkokul ve altı 158 (%43,2), ortaöğretim 155 (%42,3) kişi olduğu görülmektedir.

Anne eğitim düzeyine göre en düşük ortalamaya sahip olan öğrenim durumunun ise 53 (%14,5) kişi ile lisans ve üstü olduğu görülmektedir. Baba eğitim düzeyi incelendiğinde, ilkokul ve altı 103 (%28,2), ortaöğretim 182 (%49,7) kişi olduğu görülmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin baba eğitim düzeyine göre en düşük ortalamaya sahip olan öğrenim durumunun 81 (%2,7) kişi ile lisans ve üstü olduğu görülmektedir. Öğrenciler arasında gelir düzeyine göre 42 (%11,5) kişi ile asgari ücretin altında sahip öğrenciler azınlığı oluşturmakta

iken, çoğunluğu ise 192 (%52,5) kişi ile asgari ücretin üstünde gelir düzeyine sahip öğrenciler oluşturmaktadır.

Öğrencilerin 245' inin (%66,9) kulüp veya topluluğa üye olduğu görülmektedir. Lisansüstü eğitim almak isteyen öğrenciler 187 (%51,1) kişi, lisansüstü eğitim almak istemeyen öğrenciler ise 179 (%48,9) kişidir. Dolayısıyla birbirine yakın bir frekans dağılımı göstermektedir. Öğrencilerin 181' i (%49,5) bilgi iletişim teknolojilerine hakim olduğunu, 143' ü (%39,5) ise kısmen hakim olduğunu belirtmiştir. Ancak öğrencilerin sadece 43' ü (%11,5) bilgi iletişim teknolojilerine hakim olmadığını belirtmiştir. Buna göre öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun bilgi ve iletişim teknolojilerine hakim olduğu görülmektedir.

3.3. Verilerin Toplanması

Araştırma verileri toplanmadan önce Amasya Üniversitesi Sosyal Bilimler Etik Kuruluna başvuru yapılmış, 07.08.2023 tarihli ve E-30640013-108.01-142923 sayılı izin ile veri toplama süreci başlatılmıştır. Veri toplama süreci öncesinde Amasya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsünün 3.10.2023 tarihli ve 47526769-302.08.01.04.01- E.155074 sayılı yazısı ile farklı üniversitelere araştırma formu uygulama izni için başvurulmuştur.

Veriler toplanmadan önce beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümü öğrencilerine araştırmaya katılmanın gönüllülük esasına dayalı olduğu, verilen cevapların gizli tutulacağı, araştırmadan herhangi bir yaptırıma uğramadan çekilebilecekleri hakkında bilgilendirmeler yapılmış, araştırmanın amacı öğrencilere açıklanmıştır.

3.4. Veri Toplama Araçları

Araştırma için kullanılan veri toplama araçları üç bölüm içeren bir form olacak şekilde düzenlenmiştir. Formun birinci bölümünde öğrencilerin demografik özellikleri hakkında bilgi edinmek için kişisel bilgi formu kullanılmıştır. Araştırma formunun ikinci bölümünde Koçyiğit vd. (2020) tarafından geliştirilen “Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlik Ölçeği (ÖMGY)” kullanılmıştır. Formun üçüncü bölümünde ise, Anagün vd. (2016) tarafından geliştirilen “21. Yüzyıl Becerileri Öz Yeterlik Algısı” ölçeği kullanılmıştır. Araştırma süresince kullanılan bu formlara ilişkin detaylı açıklamalara aşağıda yer verilmiştir.

3.4.1. Kişisel bilgi formu

Araştırma formunun birinci bölümünde kişisel bilgiler formu kullanılmıştır. Belirtilen formda beden eğitimi ve spor öğretmenliği öğrencilerinin cinsiyet, sınıf, lise türü, anne ve baba eğitim düzeyi, gelir düzeyi, kulüp veya öğrenci topluluğuna üyelik durumu, bilgi-iletişim teknolojilerine hakim olma ve lisansüstü eğitim yapma isteği değişkenleri yer almaktadır.

3.4.2. Öğretmenlik mesleği genel yeterlik ölçeği

Araştırma formunun ikinci bölümünde öğretmenler ve öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleği genel yeterliklerine ilişkin kendilerini nasıl değerlendirdiklerinin belirlenmesi amacıyla Koçyiğit vd. (2020) tarafından geliştirilen “Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlik Ölçeği (ÖMGY)” kullanılmıştır. Ölçekte mesleki bilgi, mesleki beceri, tutum ve değerler alt başlıkları altında 65 madde bulunmaktadır. “Asla Yapamam ve Kesinlikle Yapabilirim” yanıt aralığında 5’ li likert tipi olan ölçekte bulunan her soru 1 puan ve 5 puan arası puanlanmaktadır. Ölçekte ters kodlanan madde yoktur. Ölçekten örnek bir madde “Mesleğimi severek ve isteyerek yapabilirim” şeklindedir.

Veriler için geçerlik ve güvenirlik analizleri yapılmıştır. Öğretmenlere uygulanan ölçeğin güvenirlik katsayısı $\alpha=0,92$ bulunmuştur. Öğretmen adaylarına uygulanan aynı ölçekte ise güvenirlik katsayısı $\alpha=0,98$ bulunmuştur. Tüm faktörlerin birbirleriyle ve ölçek toplam puan ortalaması ile pozitif ve anlamlı ilişki gösterdiği görülmüştür ($p<0,01$). Ayrıca ölçekteki tüm faktörlerin $\alpha=0,70$ üzeri bir katsayıya sahip olduğu belirtilmiştir. Bu değerler dikkate alındığında ölçek güvenilir bir ölçme aracıdır.

Yapılan bu çalışmada ise; öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri ölçeğinin toplamında ve alt boyutlarında cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı yeniden analiz edilmiştir. Verilere ait bilgilere Tablo 3.2’ de yer verilmiştir.

Tablo 3. 2. ÖMGY boyutlarına ilişkin cronbach alfa değerleri

<i>Boyutlar</i>	<i>Madde sayısı</i>	<i>α</i>
Mesleki bilgi	16	0,95
Mesleki beceri	28	0,94
Tutum ve değerler	21	0,94
ÖMGY ölçeği toplam	65	0,94

Not: ÖMGY (Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlikleri)

Tablo 3.2’ de elde edilen bulgulara göre, beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümü öğrencilerinin öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri algılarında ölçeğin toplam puan ortalama güvenirlik katsayısı $\alpha=0,94$, bulunmuştur. Ölçeğin alt yeterliklerine bakıldığında ise; mesleki bilgi alanı $\alpha=0,95$, mesleki beceri alanı $\alpha=0,94$, tutum ve değerler alanı .94 bulunmuştur. Tüm yeterlikler ve alt yeterlikler $\alpha=0,70$ üzeri bir katsayıya sahiptir. Tüm bu değerler, ölçeğin yüksek güvenirlikte olduğunu göstermektedir.

3.4.3. 21. yüzyıl becerileri öz yeterlik algısı ölçeği

Araştırma formunun üçüncü bölümünde öğretmen adaylarının 21. yy becerilerine yönelik algılarını belirlemek amacıyla Anagün vd. (2016) tarafından geliştirilen “21. Yüzyıl Becerileri Öz Yeterlik Algısı Ölçeği” kullanılmıştır. Öğrenme ve yenilenme, bilgi, medya ve teknoloji, yaşam ve kariyer becerileri alt boyutlarında ölçeğe ait toplam 42 madde bulunmaktadır. Ölçme aracı “Her Zaman Ve Hiçbir Zaman” yanıt aralığında 5’ li likert tipi olan ölçekte bulunan her soru 1 puan ve 5 puan arası puanlanmaktadır. Ölçekte ters kodlanan madde yoktur. Ölçekten örnek bir madde “Bir problemi sonuca ulaştırmak için farklı çözüm yolları denerim” şeklindedir.

Veriler için geçerlik ve güvenirlik analizleri yapılmıştır. Ölçeğin toplam puan ortalaması güvenirlik katsayısı $\alpha=0,88$ bulunmuştur. Ölçeğin alt yeterlikleri güvenirlik katsayıları; öğrenme ve yenilenme yeterlik alanı $\alpha=0,84$, yaşam ve kariyer yeterlik alanı $\alpha=0,82$, bilgi, medya ve teknoloji yeterlik alanı için $\alpha=0,81$ bulunmuştur.

Yapılan bu araştırmada ise; 21. yüzyıl becerileri öz yeterlik algısı ölçeği toplamında ve alt boyutlarında cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı yeniden analiz edilmiştir. 21. yüzyıl becerileri öz yeterlik ölçeğini cevaplayan öğrencilerin ölçeğe ait cronbach alfa değerleri Tablo 3.3’ te gösterilmiştir.

Tablo 3. 3. 21. YBÖ boyutlarına ilişkin cronbach alfa değerleri

<i>Boyutlar</i>	<i>Madde sayısı</i>	<i>α</i>
Öğrenme ve yenilenme becerileri	16	0,94
Yaşam ve kariyer becerileri	18	0,94
Bilgi medya ve teknoloji becerileri	8	0,95
21. YBÖ toplam	42	0,93

Not: 21 YBÖ (21. Yüzyıl becerileri ölçeği)

Tablo 3.3’ te elde edilen bulgulara göre, beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümü öğrencilerinin 21. yüzyıl becerileri öz yeterlik algılarında ölçeğin toplam güvenirlik katsayısı

$\alpha=0,93$ olarak belirlenmiştir. Öğrenme ve yenilenme yeterlik alanı için $\alpha=0,94$, yaşam ve kariyer yeterlik alanı için $\alpha=0,94$, bilgi, medya ve teknoloji yeterlik alanı için ise $\alpha=0,95$ olarak belirlenmiştir. Tüm bu değerler, ölçeğin yüksek güvenilirlikte olduğunu göstermektedir.

3.5. Verilerin Analizi

Araştırmada verilerin analizleri SPSS 23.00 istatistik paket programıyla bilgisayarda gerçekleştirilmiştir. Elde edilen veriler analiz edilmeden önce kayıp ve aykırı değerlerin olup olmadığı Z skoruna bakılarak kontrol edilmiştir. Öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri ölçeği toplam puanlarında üç aykırı değer, 21. Yüzyıl becerileri öz yeterlikleri ölçeği toplam puanlarında göre dört aykırı değer tespit edilerek çıkarılmıştır. Sonuç olarak 373 katılımcıdan veri elde edilmesine karşın 366 kişinin ölçeklere verdiği cevaplar dikkate alınmıştır. Frekans dağılımlarının incelenmesi sonucunda anne ve baba eğitim düzeyleri yeniden gruplandırılmıştır.

Verilerin normalliğine ilişkin analiz Kolmogorov-Smirnov ve Shapiro-Wilk testi ile gerçekleştirilmiştir. Normallik varsayımına ait bilgiler Tablo 3.4' de gösterilmiştir.

Tablo 3. 4. Örneklem grubunun çarpıklık- basıklık analizine ait bulgular

	<i>n</i>	$\bar{x}$	<i>Çarpıklık</i>	<i>Basıklık</i>
Mesleki bilgi	366	3,97	-,36	,05
Mesleki beceri	366	4,09	-,82	,53
Tutum ve değerler	366	4,24	-1,21	1,53
ÖMGY ölçeği toplam	366	4,11	-,94	,77
Öğrenme ve yenilenme becerileri	366	4,05	-,47	-,28
Yaşam ve kariyer becerileri	366	4,05	-,69	,18
Bilgi medya ve teknoloji becerileri	366	4,15	-,94	,70
21. yüzyıl becerileri ölçeği toplam	366	4,07	-,70	,11

Tablo 3.4' deki verilere göre, öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri ölçeğinin toplam ve yeterlik alanları ile 21. yüzyıl becerileri öz yeterlikleri ölçeğinin toplam ve alt boyutundan elde edilen verilerin çarpıklık-basıklık istatistiği değerleri ± 2.0 aralığındadır. Basıklık değeri ± 2.0 olan verilerin normal dağılıma sahip olduğu ifade edilmektedir (George ve Mallery, 2019). Dolayısıyla çalışmada kullanılan verilerin normal dağıldığı varsayılmıştır.

Beden eğitimi öğretmenliği bölümü öğrencilerinin demografik özellikleri ile ilgili bilgi vermek için betimsel istatistik yapılmıştır. Araştırmaya katılan öğrencilerin cinsiyet,

herhangi bir kulübe veya topluluğa üyelik durumu ve lisansüstü eğitim alma isteği bağımsız örneklem t testi ile incelenmiştir. Ayrıca araştırmaya katılan öğrencilerin, sınıf, lise türü, anne ve baba eğitim düzeyi, gelir düzeyi, bilgi ve iletişim teknolojilerini etkin kullanma düzeyi tek yönlü varyans analizi (ANOVA) ile incelenmiştir.

Tek yönlü varyans analizi sonucunda anlamlı farklılık bulunması durumunda varyansların homojenliğine dikkat edilerek Tukey testi ya da Tamhane testi gerçekleştirilmiştir. APA (2001)'e göre p değerinin verildiği çalışmalarda gruplar arasındaki farklılığın etki büyüklüğünün yorumlanması gereklidir. Buna göre ilişkisiz örneklem t testi karşılaştırmalarında Cohen's d (Cohen, 1988); tek yönlü varyans analizi (ANOVA) karşılaştırmalarında ise eta kare (η^2) değerleri hesaplanmıştır (Büyüköztürk, 2011). Örneklem grubunun her iki ölçekteki yeterlikleri arasındaki ilişkinin derecesini belirlemek amacıyla Pearson korelasyon testi kullanılmıştır. Korelasyonların doğrusallığı R^2 ile kontrol edilmiştir. Tüm analizlerde, $p < 0,05$ olarak kabul edilmiştir.

4. BULGULAR

Bu bölümde alt problemlerin sırasına bağlı olarak nicel verilere dayalı analizler sunulmaktadır. Tablo 4. 1' de araştırmaya katılan öğrencilerin öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri ölçeğine ilişkin betimsel analiz sonuçları yer almaktadır.

Tablo 4. 1. Öğrencilerin ÖMGY betimsel istatistikleri

<i>Boyut</i>	<i>n</i>	$\bar{x}$	<i>Ss</i>
Mesleki bilgi	366	3,97	0,05
Mesleki beceri	366	4,06	0,38
Tutum ve değerler	366	4,11	0,04
ÖMGY toplam	366	4,05	0,01

Tablo 4. 1' de görüldüğü gibi, beden eğitimi öğretmenliği bölümü öğrencileri, öğretmenlik mesleği genel yeterliklerine ilişkin algılarının ($\bar{x} = 4.05$) yüksek düzeyde olduğunu belirtmişlerdir. Ayrıca, bu ölçeğin alt boyutları arasında en yüksek ortalama, tutum ve değerler boyutunda elde edilmiştir.

Tablo 4. 2' de beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümü öğrencilerinin 21. yüzyıl becerileri öz yeterlikleri ölçeğine ilişkin görüşlerinin betimsel analiz sonuçları gösterilmektedir.

Tablo 4. 2. Öğrencilerin 21. YBÖ betimsel istatistikleri

<i>Boyut</i>	<i>n</i>	$\bar{x}$	<i>Ss</i>
Öğrenme ve yenilenme	366	4,05	0,04
Yaşam ve kariyer	366	4,05	0,06
Bilgi-medya ve teknoloji	366	4,15	0,05
21. YBÖ toplam	366	4,08	0,00

Tablo 4. 2 'de görüldüğü gibi, beden eğitimi öğretmenliği bölümü öğrencileri 21. yüzyıl becerileri öz yeterliklerinin ($\bar{x} = 4,08$) yüksek düzeyde olduğu görüşündedir. Verilere göre, beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümü öğrencilerinin 21. yüzyıl becerileri öz yeterlik algıları ölçeği alt boyutları arasında en yüksek ortalamaya, bilgi, medya ve teknoloji becerileri alt boyutunda ulaştığı görülmektedir.

Tablo 4. 3' te beden eğitimi öğretmenliği bölümü öğrencilerinin cinsiyetine göre öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri ölçeği alt boyutları, toplam puan ortalamaları, standart sapma değerleri ve bağımsız örneklem *t* testi sonuçları yer almaktadır.

Tablo 4. 3. Öğrencilerin cinsiyetine göre ÖMGY sonuçları

	<i>n</i>	$\bar{x}$	<i>Ss</i>	<i>sd</i>	<i>t</i>	<i>P</i>
Mesleki bilgi						
1.Kadın	155	3,98	0,49	356,12	0,17	0,862
2.Erkek	211	3,97	0,57			
Mesleki beceri						
1.Kadın	155	4,13	0,53	348,45	0,89	0,376
2.Erkek	211	4,08	0,58			
Tutum ve değerler						
1.Kadın	155	4,27	0,64	364	0,67	0,506
2.Erkek	211	4,23	0,62			
ÖMGY ölçeği toplamı						
1.Kadın	155	4,14	0,50	364	0,70	0,482
2.Erkek	211	4,10	0,54			

Tablo 4. 3' te, beden eğitimi öğretmenliği bölümü öğrencilerinin cinsiyetine ilişkin öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri bağımsız örneklem *t* testi sonuçları yer almaktadır. Sonuçlara göre; mesleki bilgi ($t(356,12) = 0,17, p > 0,05$), mesleki beceri ($t(348,45) = 0,89, p > 0,05$), tutum ve değerler ($t(364) = 0,67, p > 0,05$) boyutlarında anlamlı farklılık bulunmamaktadır. Ayrıca öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri ölçeği toplam puan ortalamalarında da cinsiyete göre anlamlı farklılık bulunmamaktadır ($t(364) = 0,70, p > 0,05$).

Tablo 4. 4' te beden eğitimi öğretmenliği bölümü öğrencilerinin cinsiyetine göre 21. yüzyıl becerileri öz yeterlik algısı ölçeği toplam puan ortalamaları, alt boyutları, standart sapma değerleri ve bağımsız örneklem *t* testi sonuçları gösterilmektedir.

Tablo 4. 4. Öğrencilerin cinsiyetine göre 21. YBÖ sonuçları

	<i>n</i>	$\bar{x}$	<i>Ss</i>	<i>sd</i>	<i>t</i>	<i>P</i>
Öğrenme ve yenilenme						
1.Kadın	155	4,07	0,62	364	0,41	0,685
2.Erkek	211	4,05	0,60			
Yaşam ve kariyer						
1.Kadın	155	4,07	0,62	364	0,33	0,745
2.Erkek	211	4,05	0,64			
Bilgi medya ve teknoloji						
1.Kadın	155	4,11	0,77	364	-0,94	0,345
2.Erkek	211	4,18	0,68			
21. YBÖ toplamı						
1.Kadın	155	4,08	0,57	364	0,09	0,928
2.Erkek	211	4,07	0,58			

Tablo 4. 4' te öğrencilerin cinsiyetine ilişkin 21. yüzyıl becerileri öz yeterlikleri *t* testi sonuçlarına göre; öğrenme ve yenilenme ($t(364) = 0,41, p > 0,05$), yaşam ve kariyer ($t(364) = 0,33, p > 0,05$), bilgi medya ve teknoloji ($t(364) = - 0,94, p > 0,05$) yeterlik alanlarında anlamlı farklılık bulunmamaktadır. Ayrıca 21. yüzyıl becerileri öz yeterlik algısı ölçeği toplam puan ortalamalarında da anlamlı farklılık bulunmamaktadır ($t(364) = 0,09, p > 0,05$).

Tablo 4. 5' te beden eğitimi öğretmenliği bölümü öğrencilerinin sınıf düzeyine göre öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri ölçeği alt boyutları, toplam puan ortalamaları, standart sapma ve tek yönlü ANOVA sonuçları yer almaktadır.

Tablo 4. 5. Öğrencilerin sınıf düzeyine göre ÖMGY sonuçları

	<i>n</i>	$\bar{x}$	<i>Ss</i>	<i>sd₁,sd₂</i>	<i>F</i>	<i>p</i>	η^2	<i>Fark</i>
Mesleki bilgi								
1. sınıf	80	3,91	0,51	3, 362	1,36	0,256		
2. sınıf	106	3,94	0,56					
3. sınıf	101	4,02	0,51					
4. sınıf	79	4,05	0,55					
Toplam	366	4,00	0,54					
Mesleki beceri								
1. sınıf	80	3,97	0,60	3, 362	2,85	0,037*	0,029	1-3
2. sınıf	106	4,07	0,54					
3. sınıf	101	4,21	0,56					
4. sınıf	79	4,11	0,53					
Toplam	366	4,10	0,56					
Tutum ve değerler								
1. sınıf	80	4,08	0,72	3, 362	3,70	0,012*	0,023	1-3
2. sınıf	106	4,25	0,63					
3. sınıf	101	4,39	0,57					
4. sınıf	79	4,22	0,56					
Toplam	366	4,24	0,63					
ÖMGY ölçeği toplamı								
1. sınıf	80	3,99	0,57	3, 362	2,97	0,032*	0,024	1-3
2. sınıf	106	4,10	0,53					
3. sınıf	101	4,22	0,49					
4. sınıf	79	4,13	0,48					
Toplam	366	4,12	0,52					

Not: * $p < 0,05$

Tablo 4. 5' te, beden eğitimi öğretmenliği bölümü öğrencilerinin sınıf düzeyine göre tek yönlü ANOVA testinin sonuçları verilmiştir. Mesleki bilgi ($F(3, 362) = 1,36, p > 0,05$) alanında anlamlı bir farklılık bulunmazken, mesleki beceri ($F(3, 362) = 2,85, p < 0,05$) ile tutum ve değerler ($F(3, 362) = 3,70, p < 0,05$) alanlarında anlamlı farklılıklar bulunmaktadır.

Ayrıca öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri ölçeği toplam puan ortalamalarında öğrencilerin sınıf düzeyine göre anlamlı farklılık bulunmaktadır ($F(3, 362) = 2,97, p < 0,05$).

Sonuçlara göre, birinci ve üçüncü sınıf öğrencileri arasında üçüncü sınıf öğrencilerinin lehine farklılaşma olduğu görülmektedir. Etki büyüklüğü hesaplamalarına göre, mesleki beceri yeterlik alanındaki farklılaşmanın etki büyüklüğü ($\eta^2 = 0,029$), tutum ve değerler yeterlik alanındaki etki büyüklüğü ($\eta^2 = 0,023$) ve ölçeğin toplamındaki etki büyüklüğü ($\eta^2 = 0,024$) düşük düzeydedir.

Tablo 4. 6' da beden eğitimi öğretmenliği bölümü öğrencilerinin sınıf düzeyine göre 21. yüzyıl becerileri öz yeterlik algısı ölçeği alt boyutları, toplam puan ortalamaları, standart sapma değerleri ve tek yönlü ANOVA sonuçları yer almaktadır.

Tablo 4. 6. Öğrencilerin sınıf düzeyine göre 21. YBÖ sonuçları

	<i>n</i>	$\bar{x}$	<i>Ss</i>	<i>sd₁,sd₂</i>	<i>F</i>	<i>p</i>	η^2	<i>Fark</i>
Öğrenme ve yenilenme								
1. sınıf	80	3,90	0,70	3, 194,27	2,21	0,087		
2. sınıf	106	4,09	0,60					
3. sınıf	101	4,10	0,58					
4. sınıf	79	4,11	0,52					
Toplam	366	4,06	0,61					
Yaşam ve kariyer								
1. sınıf	80	3,85	0,69	3, 362	4,33	0,005*	0,034	1-3
2. sınıf	106	4,06	0,62					
3. sınıf	101	4,18	0,58					
4. sınıf	79	4,09	0,60					
Toplam	366	4,06	0,63					
Bilgi, medya ve teknoloji								
1. sınıf	80	3,90	0,81	3, 191,40	5,15	0,002*	0,040	1-3
2. sınıf	106	4,15	0,70					
3. sınıf	101	4,31	0,62					
4. sınıf	79	4,21	0,71					
Toplam	366	4,16	0,72					
21. YBÖ toplamı								
1. sınıf	80	3,88	0,66	3, 192,76	4,31	0,005*	0,034	1-3
2. sınıf	106	4,09	0,56					
3. sınıf	101	4,18	0,52					
4. sınıf	79	4,12	0,53					
Toplam	366	4,07	0,58					

Not: * $p < 0,05$

Tablo 4. 6' da beden eğitimi öğretmenliği bölümü öğrencilerinin sınıf düzeyine ilişkin 21. yüzyıl becerileri öz yeterlikleri tek yönlü ANOVA testi sonuçları gösterilmektedir. Ölçeğin alt yeterlikleri incelendiğinde, öğrenme ve yenilenme ($F(3, 194,27) = 2,21, p > 0,05$) boyutunda anlamlı bir farklılık bulunmazken, yaşam ve kariyer ($F(3, 362) = 4,33, p < 0,05$)

ve bilgi, medya ve teknoloji ($F(3, 191,40) = 5,15, p < 0,05$) boyutunda anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir. Ayrıca 21. yüzyıl becerileri öz yeterlikleri ölçeği toplam puan ortalamalarında da öğrencilerin sınıf düzeylerine göre anlamlı farklılık bulunmaktadır ($F(3, 192,76) = 4,31, p < 0,05$).

Sonuçlara göre, birinci ve üçüncü sınıf öğrencileri arasında üçüncü sınıf öğrencilerinin lehine farklılaşma olduğu görülmektedir. Öğrenciler arasında yaşam ve kariyer yeterlik alanındaki farklılaşmanın etki değeri ($\eta^2 = 0,034$) ile bilgi, medya ve teknoloji yeterlik alanındaki etki değerinin ($\eta^2 = 0,040$) düşük olduğu tespit edilmiştir. Bununla birlikte ölçeğin toplamında öğrenciler arasında görülen anlamlı farklılığın etki değerinin ($\eta^2 = 0,034$) düşük düzeyde olduğu saptanmıştır.

Tablo 4. 7’ de beden eğitimi öğretmenliği bölümü öğrencilerinin lise türüne göre öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri ölçeği alt boyutları, toplam puan ortalamaları, standart sapma ve tek yönlü ANOVA sonuçları yer almaktadır.

Tablo 4. 7. Öğrencilerin lise türüne göre ÖMGY sonuçları

	<i>n</i>	$\bar{x}$	<i>Ss</i>	<i>sd₁,sd₂</i>	<i>F</i>	<i>p</i>
Mesleki bilgi						
1.Genel lise	25	4,11	0,59	4, 361	1,10	0,354
2.Anadolu lisesi	249	3,97	0,53			
3.Fen lisesi	13	4,17	0,63			
4.Spor lisesi	32	3,97	0,59			
5.Diğer	47	3,89	0,49			
Toplam	366	3,98	0,54			
Mesleki beceri						
1.Genel lise	25	4,10	0,43	4, 361	0,99	0,413
2.Anadolu lisesi	249	4,12	0,54			
3.Fen lisesi	13	4,24	0,64			
4.Spor lisesi	32	4,03	0,66			
5.Diğer	47	3,98	0,62			
Toplam	366	4,10	0,56			
Tutum ve değerler						
1.Genel lise	25	4,22	0,57	4, 361	0,51	0,731
2.Anadolu lisesi	249	4,27	0,61			
3.Fen lisesi	13	4,20	0,54			
4.Spor lisesi	32	4,22	0,67			
5.Diğer	47	4,14	0,73			
Toplam	366	4,24	0,63			
ÖMGY ölçeği toplamı						
1.Genel lise	25	4,14	0,46	4, 361	0,74	0,565
2.Anadolu lisesi	249	4,13	0,50			
3.Fen lisesi	13	4,21	0,58			
4.Spor lisesi	32	4,08	0,61			
5.Diğer	47	4,01	0,58			
Toplam	366	4,12	0,52			

Tablo 4. 7' de beden eğitimi öğretmenliği bölümü öğrencilerinin lise türüne göre tek yönlü ANOVA testinin sonuçları verilmiştir. Öğrencilerin lise türüne göre mesleki bilgi ($F(4, 361) = 1,10, p > 0,05$), mesleki beceri ($F(4, 361) = 0,99, p > 0,05$), tutum ve değerler ($F(4, 361) = 0,51, p > 0,05$) alanlarında anlamlı farklılık bulunmamaktadır. Ayrıca öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri ölçeği toplam puan ortalamalarında da anlamlı farklılık bulunmamaktadır ($F(4, 361) = 0,74, p > 0,05$).

Tablo 4. 8' de beden eğitimi öğretmenliği bölümü öğrencilerinin lise türüne göre 21. yüzyıl becerileri öz yeterlik algısı ölçeği alt boyutları, toplam puan ortalamaları, standart sapma ve tek yönlü ANOVA sonuçları verilmiştir.

Tablo 4. 8. Öğrencilerin lise türüne göre 21. YBÖ sonuçları

	<i>n</i>	$\bar{x}$	<i>Ss</i>	<i>sd₁,sd₂</i>	<i>F</i>	<i>p</i>
Öğrenme ve yenilenme						
1.Genel lise	25	4,21	0,53	4, 361	0,66	0,619
2.Anadolu lisesi	249	4,06	0,60			
3.Fen lisesi	13	4,11	0,51			
4.Spor lisesi	32	4,06	0,69			
5.Diğer	47	3,97	0,64			
Toplam	366	4,06	0,61			
Yaşam ve kariyer						
1.Genel lise	25	3,99	0,49	4, 361	0,90	0,462
2.Anadolu lisesi	249	4,09	0,63			
3.Fen lisesi	13	3,89	0,48			
4.Spor lisesi	32	4,06	0,68			
5.Diğer	47	3,94	0,68			
Toplam	366	4,06	0,63			
Bilgi- medya ve teknoloji						
1.Genel lise	25	4,01	0,53	4, 361	0,41	0,801
2.Anadolu lisesi	249	4,17	0,72			
3.Fen lisesi	13	4,28	0,60			
4.Spor lisesi	32	4,12	0,87			
5.Diğer	47	4,13	0,74			
Toplam	366	4,15	0,72			
21. YBÖ toplam						
1.Genel lise	25	4,07	0,45	4, 361	0,34	0,851
2.Anadolu lisesi	249	4,09	0,58			
3.Fen lisesi	13	4,05	0,42			
4.Spor lisesi	32	4,07	0,67			
5.Diğer	47	3,99	0,61			
Toplam	366	4,07	0,58			

Tablo 4. 8' de beden eğitimi öğretmenliği bölümü öğrencilerinin lise türüne göre tek yönlü ANOVA testi sonuçları verilmiştir. Öğrencilerin lise türüne göre öğrenme ve yenilenme ($F(4, 361) = 0,66, p > 0,05$), yaşam ve kariyer ($F(4, 361) = 0,90, p > 0,05$), bilgi

medya ve teknoloji ($F(4, 361) = 0,41, p > 0,05$) boyutlarında anlamlı farklılık bulunmamaktadır. Ayrıca 21. yüzyıl becerileri öz yeterlikleri ölçeği toplam puan ortalamalarında da anlamlı farklılık bulunmamaktadır ($F(4, 361) = 0,34, p > 0,05$).

Tablo 4. 9’ da beden eğitimi öğretmenliği bölümü öğrencilerinin anne eğitim düzeyine göre öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri ölçeği alt boyutları, toplam puan ortalamaları, standart sapma ve tek yönlü ANOVA sonuçları yer almaktadır.

Tablo 4. 9. Öğrencilerin anne eğitim düzeyine ilişkin ÖMGY sonuçları

	<i>n</i>	$\bar{x}$	<i>Ss</i>	<i>sd₁,sd₂</i>	<i>F</i>	<i>p</i>	η^2	<i>Fark</i>
Mesleki bilgi								
1.İlkokul ve altı	158	3,91	0,53	2, 112,50	4,28	0,015*	0,023	1-3
2.Ortaöğretim	155	3,98	0,52					
3.Lisans ve üstü	53	4,16	0,57					
Toplam	366	3,98	0,54					
Mesleki beceri								
1.İlkokul ve altı	158	4,06	0,59	2, 112,58	1,79	0,168		
2.Ortaöğretim	155	4,09	0,53					
3.Lisans ve üstü	53	4,23	0,56					
Total	366	4,10	0,56					
Tutum ve değerler								
1.İlkokul ve altı	158	4,22	0,64	2, 363	0,94	0,391		
2.Ortaöğretim	155	4,23	0,62					
3.Lisans ve üstü	53	4,35	0,60					
Toplam	366	4,24	0,63					
ÖMGY ölçeği toplam								
1.İlkokul ve altı	158	4,08	0,55	2, 112,30	2,25	0,106		
2.Ortaöğretim	155	4,11	0,49					
3.Lisans ve üstü	53	4,25	0,51					
Toplam	366	4,12	0,52					

Not: * $p < 0,05$

Tablo 4. 9’ da, beden eğitimi öğretmenliği bölümü öğrencilerinin anne eğitim düzeyine ilişkin tek yönlü ANOVA testi sonuçları verilmiştir. Ölçeğin alt yeterlikleri incelendiğinde; mesleki bilgi ($F(2, 112,50) = 4,28, p < 0,05$) boyutunda anlamlı farklılık bulunmaktadır. Annesi lisans ve üstü düzeyde öğrenim mezunu olan öğrencilerin yeterlik algıları, annesi lisans düzeyinin altında öğrenim mezunu olanlardan daha olumludur. Öğrenciler arasında mesleki bilgi yeterlik alanındaki farklılaşmanın etki değerinin zayıf olduğu tespit edilmiştir ($\eta^2 = 0,023$).

Öğrencilerin anne eğitim düzeyine göre mesleki beceri boyutunda anne eğitim düzeyine bağlı olarak anlamlı farklılık bulunmamaktadır ($F(2, 112,58) = 1,79, p > 0,05$).

Ayrıca tutum ve değerler boyutunda da öğrencilerin anne eğitim düzeyine göre anlamlı farklılık bulunmamaktadır ($F(2, 363) = 0,94, p > 0,05$). Öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri ölçeği toplam puan ortalamalarında öğrencilerin anne eğitim düzeyine göre anlamlı farklılık bulunmamaktadır ($F(2, 112,30) = 2,25, p > 0,05$).

Tablo 4. 10' da beden eğitimi öğretmenliği bölümü öğrencilerinin anne eğitim düzeyine göre 21. yüzyıl becerileri öz yeterlik algısı ölçeği alt boyutları, toplam puan ortalamaları, standart sapma ve tek yönlü ANOVA sonuçları yer almaktadır.

Tablo 4. 10. Öğrencilerin anne eğitim düzeyine ilişkin 21. YBÖ sonuçları

	<i>n</i>	$\bar{x}$	<i>Ss</i>	<i>sd₁,sd₂</i>	<i>F</i>	<i>p</i>
Öğrenme ve yenilenme						
1.İlkokul ve altı	158	4,01	0,62	2, 114,00	2,10	0,124
2.Ortaöğretim	155	4,06	0,60			
3.Lisans ve üstü	53	4,20	0,56			
Toplam	366	4,06	0,61			
Yaşam ve kariyer						
1.İlkokul ve altı	158	4,01	0,66	2, 363	0,92	0,400
2.Ortaöğretim	155	4,07	0,61			
3.Lisans ve üstü	53	4,14	0,59			
Toplam	366	4,06	0,63			
Bilgi-medya ve teknoloji						
1.İlkokul ve altı	158	4,12	0,71	2, 363	0,37	0,693
2.Ortaöğretim	155	4,16	0,77			
3.Lisans ve üstü	53	4,22	0,61			
Toplam	366	4,15	0,72			
21. YBÖ toplam						
1.İlkokul ve altı	158	4,03	0,60	2, 114,13	1,34	0,261
2.Ortaöğretim	155	4,08	0,57			
3.Lisans ve üstü	53	4,18	0,52			
Toplam	366	4,07	0,58			

Tablo 4. 10' da; beden eğitimi öğretmenliği bölümü öğrencilerinin anne eğitim düzeyine ilişkin tek yönlü ANOVA testi sonuçları verilmiştir. Ölçeğin alt yeterlikleri incelendiğinde; öğrenme ve yenilenme boyutunda öğrencilerin anne eğitim düzeyine göre anlamlı farklılık bulunmamaktadır ($F(2, 114,00) = 2,10, p > 0,05$).

Yaşam ve kariyer boyutunda öğrencilerin anne eğitim düzeyine göre anlamlı farklılık bulunmamaktadır ($F(2, 363) = 0,92, p > 0,05$). Ayrıca bilgi, medya ve teknoloji boyutunda öğrencilerin anne eğitim düzeyine göre anlamlı farklılık bulunmamaktadır ($F(2, 363) = 0,92, p > 0,05$).

21. yüzyıl becerileri öz yeterlikleri ölçeği toplam puan ortalamalarında öğrencilerin anne eğitim düzeyine göre anlamlı farklılık bulunmamaktadır ($F(2, 114,13) = 1,34, p > 0,05$).

Tablo 4. 11' de beden eğitimi öğretmenliği bölümü öğrencilerinin baba eğitim düzeyine göre öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri ölçeği alt boyutları, toplam puan ortalamaları, standart sapma ve tek yönlü ANOVA sonuçları yer almaktadır.

Tablo 4. 11. Öğrencilerin baba eğitim düzeyine ilişkin ÖMGY sonuçları

	<i>n</i>	$\bar{x}$	<i>Ss</i>	<i>sd₁,sd₂</i>	<i>F</i>	<i>p</i>
Mesleki bilgi						
1.İlkokul ve altı	103	3,95	0,54	2, 363	2,74	0,066
2.Ortaöğretim	182	3,94	0,49			
3.Lisans ve üstü	81	4,10	0,62			
Toplam	366	3,98	0,54			
Mesleki beceri						
1.İlkokul ve altı	103	4,12	0,59	2, 363	1,44	0,237
2.Ortaöğretim	182	4,05	0,54			
3.Lisans ve üstü	81	4,17	0,56			
Toplam	366	4,10	0,56			
Tutum ve değerler						
1.İlkokul ve altı	103	4,26	0,65	2, 363	1,19	0,307
2.Ortaöğretim	182	4,20	0,63			
3.Lisans ve üstü	81	4,32	0,58			
Toplam	366	4,24	0,63			
ÖMGY ölçeği toplam						
1.İlkokul ve altı	103	4,12	0,55	2, 363	1,84	0,160
2.Ortaöğretim	182	4,07	0,51			
3.Lisans ve üstü	81	4,21	0,52			
Toplam	366	4,12	0,52			

Tablo 4. 11' de, beden eğitimi öğretmenliği bölümü öğrencilerinin baba eğitim düzeyine ilişkin tek yönlü ANOVA testi sonuçları verilmiştir. Ölçeğin alt yeterlikleri incelendiğinde; mesleki bilgi boyutunda öğrencilerin baba eğitim düzeyine göre anlamlı farklılık bulunmamaktadır ($F(2, 363) = 2,74, p > 0,05$).

Mesleki beceri boyutunda öğrencilerin baba eğitim düzeyine bağlı olarak anlamlı farklılık bulunmamaktadır ($F(2, 363) = 1,44, p > 0,05$). Ayrıca tutum ve değerler boyutunda öğrencilerin baba eğitim düzeyine bağlı olarak anlamlı farklılık bulunmamaktadır ($F(2, 363) = 1,19, p > 0,05$).

Öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri ölçeği toplam puan ortalamalarında öğrencilerin baba eğitim düzeyine bağlı olarak anlamlı farklılık bulunmamaktadır ($F(2, 363) = 1,84, p > 0,05$).

Tablo 4.12' de beden eğitimi öğretmenliği bölümü öğrencilerinin baba eğitim düzeyine göre 21. yüzyıl becerileri öz yeterlik algısı ölçeği alt boyutları, toplam puan ortalamaları, standart sapma ve tek yönlü ANOVA sonuçları yer almaktadır.

Tablo 4. 12. Öğrencilerin baba eğitim düzeyine ilişkin 21. YBÖ sonuçları

	<i>n</i>	$\bar{x}$	<i>Ss</i>	<i>sd₁,sd₂</i>	<i>F</i>	<i>P</i>
Öğrenme ve yenilenme						
1.İlkokul ve altı	103	4,06	0,63	2, 363	1,70	0,184
2.Ortaöğretim	182	4,01	0,61			
3.Lisans ve üstü	81	4,16	0,57			
Toplam	366	4,06	0,61			
Yaşam ve kariyer						
1.İlkokul ve altı	103	4,08	0,65	2, 363	0,59	0,554
2.Ortaöğretim	182	4,02	0,63			
3.Lisans ve üstü	81	4,10	0,59			
Toplam	366	4,06	0,63			
Bilgi- medya ve teknoloji						
1.İlkokul ve altı	103	4,19	0,76	2, 363	0,93	0,394
2.Ortaöğretim	182	4,10	0,75			
3.Lisans ve üstü	81	4,22	0,58			
Toplam	366	4,15	0,72			
21. YBÖ toplam						
1.İlkokul ve altı	103	4,09	0,61	2, 363	1,18	0,310
2.Ortaöğretim	182	4,03	0,58			
3.Lisans ve üstü	81	4,15	0,52			
Toplam	366	4,07	0,58			

Tablo 4. 12’ de; beden eğitimi öğretmenliği bölümü öğrencilerinin baba eğitim düzeyine ilişkin tek yönlü ANOVA testi sonuçları verilmiştir. Ölçeğin alt yeterlikleri incelendiğinde; öğrenme ve yenilenme boyutunda öğrencilerin baba eğitim düzeyi değişkenine bağlı olarak anlamlı farklılık bulunmamaktadır ($F(2, 363) = 1,70, p > 0,05$).

Yaşam ve kariyer boyutunda öğrencilerin baba eğitim düzeyine göre anlamlı farklılık bulunmamaktadır ($F(2, 363) = 0,59, p > 0,05$). Ayrıca bilgi, medya ve teknoloji boyutunda baba eğitim düzeyi değişkenine bağlı olarak anlamlı farklılık bulunmamaktadır ($F(2, 363) = 0,93, p > 0,05$).

21. yüzyıl becerileri öz yeterlikleri ölçeği toplam puan ortalamalarında öğrencilerin baba eğitim düzeyi değişkenine bağlı olarak anlamlı farklılık bulunmamaktadır ($F(2, 363) = 1,18, p > 0,05$).

Tablo 4. 13’ te beden eğitimi öğretmenliği bölümü öğrencilerinin gelir düzeyine göre öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri ölçeği alt boyutları, toplam puan ortalamaları, standart sapma ve tek yönlü ANOVA sonuçları yer almaktadır.

Tablo 4. 13. Öğrencilerin gelir düzeyine ilişkin ÖMGY sonuçları

	<i>n</i>	$\bar{x}$	<i>Ss</i>	<i>sd₁,sd₂</i>	<i>F</i>	<i>P</i>	η^2	<i>Fark</i>
Mesleki bilgi								
1.Asgari ücretin altı	42	3,80	0,51	2, 363	3,06	0,048*	0,016	1-3
2.Asgari ücret	132	3,97	0,55					
3.Asgari ücretin üstü	192	4,02	0,53					
Toplam	366	3,98	0,54					
Mesleki beceri								
1.Asgari ücretin altı	42	3,97	0,68	2, 363	1,72	0,181		
2.Asgari ücret	132	4,08	0,57					
3.Asgari ücretin üstü	192	4,14	0,52					
Toplam	366	4,10	0,56					
Tutum ve değerler								
1.Asgari ücretin altı	42	4,17	0,76	2, 106,03	1,72	0,181		
2.Asgari ücret	132	4,19	0,64					
3.Asgari ücretin üstü	192	4,30	0,58					
Toplam	366	4,24	0,63					
ÖMGY ölçeği toplam								
1.Asgari ücretin altı	42	3,99	0,61	2, 363	2,18	0,114		
2.Asgari ücret	132	4,09	0,54					
3.Asgari ücretin üstü	192	4,16	0,48					
Toplam	366	4,12	0,52					

Not: * $p < 0,05$

Tablo 4. 13' te; beden eğitimi öğretmenliği bölümü öğrencilerinin gelir düzeyine ilişkin tek yönlü ANOVA testi sonuçları verilmiştir. Öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri ölçeği alt boyutları incelendiğinde; mesleki bilgi boyutunda öğrencilerin gelir düzeyine göre anlamlı farklılaşma bulunmaktadır ($F(2, 363) = 3,06, p < 0,05$).

Mesleki bilgi boyutunda öğrencilerin gelir düzeyine göre düşük etki değeri tespit edilmiştir ($\eta^2 = 0,016$). Ayrıca farklılaşmanın gelir düzeyi asgari ücretin üzerinde olan öğrencilerin lehine olduğu tespit edilmiştir.

Öğrencilerin gelir düzeyine mesleki beceri boyutunda anlamlı farklılık bulunmamaktadır ($F(2, 363) = 1,72, p > 0,05$). Ayrıca tutum ve değerler boyutunda öğrencilerin gelir düzeyine göre anlamlı farklılık bulunmamaktadır. ($F(2, 106,03) = 1,72, p > 0,05$)

Öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri ölçeği toplam puan ortalamalarında öğrencilerin gelir düzeyine göre anlamlı farklılık bulunmamaktadır ($F(2, 363) = 2,18, p > 0,05$). Öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri ölçeği toplamında ve tüm yeterlik alanlarında gelir düzeyi asgari ücretin üzerinde olan öğrencilerin yeterlik algılarının daha olumlu olduğu saptanmıştır.

Tablo 4. 14' de beden eğitimi öğretmenliği bölümü öğrencilerinin gelir düzeyine göre 21. yüzyıl becerileri öz yeterlik algısı ölçeği alt boyutları, toplam puan ortalamaları, standart sapma ve tek yönlü ANOVA sonuçları yer almaktadır.

Tablo 4. 14. Öğrencilerin gelir düzeyine ilişkin 21. YBÖ sonuçları

	<i>n</i>	$\bar{x}$	<i>Ss</i>	<i>sd₁,sd₂</i>	<i>F</i>	<i>p</i>	η^2	<i>Fark</i>
Öğrenme yenilenme								
1.Asgari ücretin altı	42	4,08	0,62	2, 109,77	4,10	0,017*	0,022	2-3
2.Asgari ücret	132	3,94	0,66					
3.Asgari ücretin üstü	192	4,13	0,55					
Toplam	366	4,06	0,61					
Yaşam ve kariyer								
1.Asgari ücretin altı	42	3,96	0,73	2, 105,48	1,71	0,183		
2.Asgari ücret	132	4,01	0,69					
3.Asgari ücretin üstü	192	4,11	0,55					
Toplam	366	4,06	0,63					
Bilgi, medya teknoloji								
1.Asgari ücretin altı	42	3,93	0,80	2, 106,71	3,52	0,031*	0,019	1-3
2.Asgari ücret	132	4,10	0,79					
3.Asgari ücretin üstü	192	4,23	0,63					
Toplam	366	4,15	0,72					
21. YBÖ toplam								
1.Asgari ücretin altı	42	4,00	0,66	2, 105,49	2,90	0,056		
2.Asgari ücret	132	4,00	0,64					
3.Asgari ücretin üstü	192	4,14	0,50					
Toplam	366	4,07	0,58					

Not: * $p < 0,05$

Tablo 4. 14' de; beden eğitimi öğretmenliği bölümü öğrencilerinin gelir düzeyine ilişkin 21. yüzyıl becerileri öz yeterlikleri tek yönlü ANOVA testinin sonuçları verilmiştir. Ölçeğin alt boyutları incelendiğinde, öğrenme ve yenilenme boyutunda öğrencilerin gelir düzeyine göre anlamlı farklılık bulunmaktadır ($F(2, 109,77) = 4,10, p < 0,05$).

Öğrenme ve yenilenme yeterlik alanında gelir düzeyi asgari ücretin üzerinde olan öğrencilerin lehine istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Ancak ortalamalar arasındaki farklılığın etki gücü düşüktür ($\eta^2 = 0,022$).

Yaşam ve kariyer boyutunda öğrencilerin gelir düzeyine göre anlamlı farklılık bulunmamaktadır ($F(2, 105,48) = 1,71, p > 0,05$). Bilgi, medya ve teknoloji boyutunda öğrencilerin gelir düzeyine göre anlamlı farklılık bulunmaktadır ($F(2, 106,71) = 3,52, p < 0,05$). Ancak ortalamalar arasındaki farklılığın etki gücü düşüktür ($\eta^2 = 0,019$).

21. yüzyıl becerileri öz yeterlikleri toplam puan ortalamalarında öğrencilerin gelir düzeyine göre anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır ($F(2, 105,49) = 2,90, p > 0,05$). 21.

yüzyıl becerileri öz yeterlikleri ölçeği toplamında ve ölçeğin tüm yeterlik alanlarında, gelir düzeyi asgari ücretin üzerinde olan öğrencilerin yeterlik algılarının daha olumlu olduğu saptanmıştır.

Tablo 4. 15’ de beden eğitimi öğretmenliği bölümü öğrencilerinin kulüp veya topluluğa üye olma durumuna göre öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri ölçeği alt boyutları, toplam puan ortalamaları, standart sapma değerleri *t* testi sonuçları yer almaktadır.

Tablo 4. 15. Kulüp veya topluluğa üyelik durumuna göre ÖMGY sonuçları

	<i>n</i>	$\bar{x}$	<i>Ss</i>	<i>Sd</i>	<i>t</i>	<i>p</i>
Mesleki bilgi						
1.Evet	122	4,02	0,54	364	0,96	0,337
2.Hayır	251	3,96	0,54			
Mesleki beceri						
1.Evet	122	4,15	0,58	364	0,17	0,242
2.Hayır	251	4,07	0,55			
Tutum ve değerler						
1.Evet	122	4,31	0,60	364	1,35	0,177
2.Hayır	251	4,21	0,64			
ÖMGY ölçeği toplam						
1.Evet	122	4,17	0,53	364	1,31	0,191
2.Hayır	251	4,09	0,52			

Tablo 4.15’ de beden eğitimi öğretmenliği bölümü öğrencilerinin kulüp veya topluluğa üyelik durumlarına göre öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri bağımsız örneklem için *t* testi sonucu gösterilmiştir.

Sonuçlara göre; mesleki bilgi ($t(364) = 0,96$, $p > 0,05$), mesleki beceri ($t(364) = 0,17$, $p > 0,05$), tutum ve değerler ($t(364) = 1,35$, $p > 0,05$) alt boyutlarında anlamlı farklılık bulunmamaktadır. Öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri ölçeği toplam puan ortalamalarında ($t(364) = 1,31$, $p > 0,05$) öğrenciler arasında anlamlı farklılaşma bulunmamaktadır.

Tablo 4.16’ da beden eğitimi öğretmenliği bölümü öğrencilerinin kulüp veya topluluğa üye olma durumuna göre 21. yüzyıl becerileri öz yeterlik algısı ölçeği alt boyutları, toplam puan ortalamaları, standart sapma ve bağımsız örneklem *t* testi sonuçları yer almaktadır.

Tablo 4. 16. Kulüp veya topluluğa üyelik durumuna göre 21. YBÖ sonuçları

	<i>n</i>	$\bar{x}$	<i>Ss</i>	<i>sd</i>	<i>t</i>	<i>p</i>	<i>d</i>
Öğrenme ve yenilenme							
1.Evet	122	4,08	0,61	364	0,61	0,545	
2.Hayır	251	4,04	0,61				
Yaşam ve kariyer							
1.Evet	122	4,09	0,67	364	0,79	0,428	
2.Hayır	251	4,04	0,61				
Bilgi medya ve teknoloji							
1.Evet	122	4,29	0,64	364	2,54	0,011*	0,286
2.Hayır	251	4,09	0,75				
21. YBÖ toplam							
1.Evet	122	4,13	0,57	364	1,22	0,225	
2.Hayır	251	4,05	0,58				

Tablo 4. 16’ da, beden eğitimi öğretmenliği bölümü öğrencilerinin kulüp veya topluluğa üyelik durumlarına göre 21. yüzyıl becerileri öz yeterlikleri *t* testi sonuçları yer almaktadır.

Sonuçlara göre; öğrenme ve yenilenme ($t(364) = 0,61, p > 0,05$), yaşam ve kariyer ($t(364) = 0,79, p > 0,05$) yeterlik alanlarında anlamlı farklılık bulunmamaktadır. Ancak bilgi medya ve teknoloji yeterlik alanında anlamlı farklılık bulunmaktadır ($t(364) = 2,54, p < 0,05$). Bilgi medya ve teknoloji yeterlik alanında bulunan farklılaşmanın etki gücü istatistiksel olarak düşük düzeyde tespit edilmiştir ($d = 0,286$). Ayrıca 21. yüzyıl becerileri öz yeterlikleri toplam puan ortalamalarında anlamlı farklılık bulunmamaktadır ($t(364) = 1,21, p > 0,05$).

Tablo 4. 17’ de beden eğitimi öğretmenliği bölümü öğrencilerinin lisansüstü eğitim alma isteğine göre öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri ölçeği alt boyutları, toplam puan ortalamaları, standart sapma ve bağımsız örneklem *t* testi sonuçları yer almaktadır.

Tablo 4. 17. Lisansüstü eğitim alma isteğine ilişkin ÖMGY sonuçları

	<i>n</i>	$\bar{x}$	<i>Ss</i>	<i>sd</i>	<i>t</i>	<i>P</i>
Mesleki bilgi						
1.Evet	187	4,02	0,53	364	1,48	0,139
2.Hayır	179	3,93	0,54			
Mesleki beceri						
1.Evet	187	4,15	0,53	364	1,80	0,073
2.Hayır	179	4,04	0,58			
Tutum ve değerler						
1.Evet	187	4,30	0,62	364	1,62	0,107
2.Hayır	179	4,19	0,63			
ÖMGY ölçeği toplam						
1.Evet	187	4,16	0,50	364	1,83	0,068
2.Hayır	179	4,06	0,54			

Tablo 4. 17' de, beden eğitimi öğretmenliği bölümü öğrencilerinin lisansüstü eğitim alma isteklerine göre öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri *t* testi sonuçları verilmiştir. Ölçeğin alt boyutları incelendiğinde; mesleki bilgi boyutunda öğrencilerin lisansüstü eğitim alma isteğine göre anlamlı farklılık yoktur ($t(364) = 1,48, p > 0,05$). Mesleki beceri boyutunda öğrencilerin lisansüstü eğitim alma isteğine göre anlamlı farklılık yoktur ($t(364) = 1,80, p > 0,05$). Ayrıca tutum ve değerler boyutunda öğrencilerin lisansüstü eğitim alma isteğine göre anlamlı farklılık yoktur ($t(364) = 1,62, p > 0,05$). Öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri ölçeği toplam puan ortalamalarında öğrencilerin lisansüstü eğitim alma isteğine göre anlamlı farklılık yoktur ($t(364) = 1,83, p > 0,05$).

Tablo 4. 18' de beden eğitimi öğretmenliği bölümü öğrencilerinin lisansüstü eğitim alma isteğine göre 21. yüzyıl becerileri öz yeterlik algısı ölçeği alt boyutları, toplam puan ortalamaları, standart sapma ve bağımsız örneklem *t* testi sonuçları yer almaktadır.

Tablo 4. 18. Lisansüstü eğitim alma isteğine ilişkin 21. YBÖ sonuçları

	<i>n</i>	$\bar{x}$	<i>Ss</i>	<i>sd</i>	<i>t</i>	<i>P</i>
Öğrenme ve yenilenme becerileri						
1.Evet	187	4,11	0,57	364	1,79	0,074
2.Hayır	179	4,00	0,63			
Yaşam ve kariyer becerileri						
1.Evet	187	4,10	0,62	364	1,45	0,149
2.Hayır	179	4,01	0,63			
Bilgi medya ve teknoloji becerileri						
1.Evet	187	4,20	0,67	364	1,25	0,213
2.Hayır	179	4,10	0,77			
21. yüzyıl becerileri ölçeği toplam						
1.Evet	187	4,12	0,55	364	1,69	0,092
2.Hayır	179	4,02	0,60			

Tablo 4. 18' de, beden eğitimi öğretmenliği bölümü öğrencilerinin öğrencilerin lisansüstü eğitim alma isteklerine göre 21. yüzyıl becerileri öz yeterlikleri bağımsız örneklem *t* testi sonuçları yer almaktadır.

Ölçeğin alt boyutları incelendiğinde; öğrenme ve yenilenme boyutunda öğrencilerin lisansüstü eğitim alma isteğine göre anlamlı farklılık bulunmamaktadır ($t(364) = 1,79, p > 0,05$). Yaşam ve kariyer boyutunda öğrencilerin lisansüstü eğitim alma isteğine bağlı olarak anlamlı farklılık bulunmamaktadır ($t(364) = 1,45, p > 0,05$). Ayrıca bilgi medya ve teknoloji boyutunda öğrencilerin lisansüstü eğitim alma isteğine göre anlamlı farklılık bulunmamaktadır ($t(364) = 1,25, p > 0,05$). 21. yüzyıl becerileri öz yeterlik algısı ölçeği

toplam puan ortalamalarında öğrencilerin lisansüstü eğitim alma isteğine göre anlamlı farklılık bulunmamaktadır ($t(364) = 1,69, p > 0,05$).

Tablo 4. 19' da beden eğitimi öğretmenliği bölümü öğrencilerinin bilgi iletişim teknolojilerine hakim olma durumuna göre öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri ölçeği alt boyutları, toplam puan ortalamaları, standart sapma ve tek yönlü ANOVA sonuçları yer almaktadır.

Tablo 4. 19. Bilgi-iletişim teknolojilerini etkin kullanmaya göre ÖMGY sonuçları

	<i>n</i>	$\bar{x}$	<i>Ss</i>	<i>sd₁,sd₂</i>	<i>F</i>	<i>p</i>	η^2	<i>Fark</i>
Mesleki bilgi								
1.Evet	181	4,13	0,49	2, 105,60	20,33	0,000*	0,100	1-2
2.Hayır	42	3,63	0,70					1-3
3.Kısmen	143	3,88	0,46					2-3
Toplam	366	3,98	0,54					
Mesleki beceri								
1.Evet	181	4,24	0,52	2, 107,20	18,06	0,000*	0,090	1-2
2.Hayır	42	3,71	0,68					1-3
3.Kısmen	143	4,03	0,51					2-3
Toplam	366	4,10	0,56					
Tutum ve değerler								
1.Evet	181	4,40	0,54	2, 105,76	21,02	0,000*	0,103	1-2
2.Hayır	42	3,76	0,78					1-3
3.Kısmen	143	4,19	0,59					2-3
Total	366	4,24	0,63					
ÖMGY ölçeği toplam								
1.Evet	181	4,26	0,47	2, 105,73	24,09	0,000*	0,117	1-2
2.Hayır	42	3,71	0,67					1-3
3.Kısmen	143	4,05	0,46					2-3
Toplam	366	4,12	0,52					

Not: * $p < 0,05$

Tablo 4. 19' da, beden eğitimi öğretmenliği bölümü öğrencilerinin bilgi ve iletişim teknolojilerine hakim olma düzeylerine göre öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri tek yönlü ANOVA testinin sonuçları verilmiştir.

Ölçeğin alt boyutları incelendiğinde; mesleki bilgi boyutunda öğrencilerin bilgi ve iletişim teknolojilerini etkin kullanma düzeyine göre anlamlı farklılık bulunmaktadır ($F(2, 105,60), p < 0,05$). Mesleki beceri boyutunda öğrencilerin bilgi ve iletişim teknolojilerini etkin kullanma düzeyine göre anlamlı farklılık bulunmaktadır ($F(2, 107,20) = 18,06, p < 0,05$). Tutum ve değerler boyutunda öğrencilerin bilgi ve iletişim teknolojilerini etkin kullanma düzeyine göre anlamlı farklılık bulunmaktadır ($F(2, 105,76) = 21,02, p < 0,05$). Öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri toplam puan ortalamalarında öğrencilerin bilgi ve

iletişim teknolojilerini etkin kullanma düzeyine göre anlamlı farklılık bulunmaktadır ($F(2, 105,73)$, $p < 0,05$).

Öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri ölçeği alt boyutlarındaki farklılaşmanın mesleki bilgi boyutunda ($\eta^2 = 0,100$) , mesleki beceri boyutunda ($\eta^2 = 0,090$), tutum ve değerler boyutunda ($\eta^2 = 0,103$) yüksek olduğu tespit edilmiştir. Bununla birlikte ölçeğin toplamında öğrenciler arasında görülen anlamlı farklılığın etki büyüklüğünün de yüksek düzeyde olduğu tespit edilmiştir ($\eta^2 = 0,117$).

Tablo 4. 20' de beden eğitimi öğretmenliği bölümü öğrencilerinin bilgi ve iletişim teknolojilerini etkin kullanma durumuna göre 21. yüzyıl becerileri öz yeterlik algısı ölçeği alt boyutları, toplam puan ortalamaları, standart sapma ve tek yönlü ANOVA sonuçları yer almaktadır.

Tablo 4. 20. Bilgi-iletişim teknolojilerini etkin kullanmaya göre 21. YBÖ sonuçları

	<i>n</i>	$\bar{x}$	<i>Ss</i>	<i>sd₁,sd₂</i>	<i>F</i>	<i>p</i>	η^2	<i>Fark</i>
Öğrenme ve yenilenme								
1.Evet	181	4,20	0,55	2, 108,30	13,65	0,000*	0,069	1-2
2.Hayır	42	3,71	0,70					1-3
3.Kısmen	143	3,98	0,59					2-3
Toplam	366	4,06	0,61					
Yaşam ve kariyer								
1.Evet	181	4,18	0,57	2, 363	11,94	0,000*	0,061	1-2
2.Hayır	42	3,70	0,67					1-3
3.Kısmen	143	4,00	0,64					2-3
Toplam	366	4,06	0,63					
Bilgi medya ve teknoloji								
1.Evet	181	4,33	0,62	2, 105,14	13,51	0,000*	0,069	1-2
2.Hayır	42	3,77	0,91					1-3
3.Kısmen	143	4,04	0,72					
Toplam	366	4,15	0,72					
21. YBÖ Toplam								
1.Evet	181	4,22	0,50	2, 108,25	15,94	0,000*	0,080	1-2
2.Hayır	42	3,72	0,64					1-3
3.Kısmen	143	4,00	0,59					2-3
Toplam	366	4,07	0,58					

Not: * $p < 0,05$

Tablo 4. 20' de, beden eğitimi öğretmenliği bölümü öğrencilerinin bilgi ve iletişim teknolojilerini etkin kullanma durumlarına ilişkin 21. yüzyıl becerileri öz yeterlikleri tek yönlü ANOVA testinin sonuçları verilmiştir.

Ölçeğin alt boyutları incelendiğinde; öğrenme ve yenilenme becerilerinde öğrencilerin bilgi ve iletişim teknolojilerini etkin kullanma durumlarına göre anlamlı farklılık

bulunmaktadır ($F(2, 108,30) = 13,65, p < 0,05$). Yaşam ve kariyer becerilerinde öğrencilerin bilgi ve iletişim teknolojilerini etkin kullanma durumlarına göre anlamlı farklılık bulunmaktadır ($F(2, 363) = 11,94, p < 0,05$). Bilgi, medya ve teknoloji becerilerinde öğrencilerin bilgi ve iletişim teknolojilerini etkin kullanma durumlarına göre anlamlı farklılık bulunmaktadır ($F(2, 105,14) = 13,51, p < 0,05$).

21. yüzyıl becerileri öz yeterlikleri toplam puan ortalamalarında da öğrencilerin bilgi ve iletişim bilgi ve iletişim teknolojilerini etkin kullanma durumuna göre anlamlı farklılık bulunmaktadır ($F(2, 108,25) = 15,94, p < 0,05$).

21. yüzyıl becerileri öz yeterlikleri ölçeği alt boyutlarındaki farklılaşmanın mesleki bilgi boyutunda ($\eta^2 = 0,069$), yaşam ve kariyer boyutunda ($\eta^2 = 0,061$), bilgi, medya ve teknoloji boyutunda ($\eta^2 = 0,069$) orta büyüklükte olduğu tespit edilmiştir. Bununla birlikte ölçeğin toplamında öğrenciler arasında görülen anlamlı farklılığın etki büyüklüğünün ($\eta^2 = 0,080$) orta büyüklükte olduğu olduğu saptanmıştır.

Tablo 4. 21' de öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri ve 21. yüzyıl becerileri öz yeterlik algıları toplam puan ortalamaları, standart sapma ve korelasyon değerleri gösterilmektedir.

Tablo 4. 21. ÖMGY ile 21. YBÖ arasındaki korelasyona ait bulgular

	<i>n</i>	$\bar{x}$	<i>Ss</i>	<i>p</i>	<i>Öğrenme ve yenilenme</i>	<i>Yaşam ve kariyer</i>	<i>Bilgi- medya ve teknoloji</i>	<i>21. YBÖ toplam</i>
Mesleki bilgi	366	3,97	0,53	0,00*	,575**	,507**	,392**	,561**
Mesleki beceri	366	4,09	0,56	0,00*	,653**	,686**	,613**	,728**
Tutum ve değerler	366	4,24	0,62	0,00*	,591**	,702**	,627**	,713**
ÖMGY toplam	366	4,11	0,52	0,00*	,676**	,717**	,625**	,754**

Not: * $p < 0,01$

Tablo 4. 21' e göre; öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri ile öğrenme ve yenilenme becerileri ($r = ,676, p < 0,01$) arasında pozitif yönlü orta düzeyde ilişki; yaşam ve kariyer becerileri ($r = ,717, p < 0,01$) arasında pozitif yönlü yüksek düzeyde ilişki; bilgi, medya ve teknoloji becerileri ($r = ,625, p < 0,01$) arasında pozitif yönlü orta düzeyde ilişki bulunmaktadır.

21. yüzyıl becerileri öz yeterlikleri ile mesleki bilgi ($r = ,561, p < 0,01$) boyutu arasında

pozitif yönlü orta düzeyde ilişki; mesleki beceri ($r = ,728; p < 0,01$) boyutu arasında pozitif yönlü yüksek düzeyde ilişki; tutum ve değerler ($r = ,713, p < 0,01$) boyutu arasında pozitif yönlü ve yüksek düzeyde ilişki vardır. Ayrıca, öğrencilerin öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri ile 21. yüzyıl becerileri öz yeterlik algıları arasında pozitif yönlü ve yüksek düzey ilişki bulunmaktadır ($r = ,754, p < 0,01$).

5. TARTIŞMA

Bu bölümde öğrencilerin cevaplarından elde edilen bulgular alan yazındaki benzer çalışmalarla karşılaştırılarak tartışılmıştır. Araştırma sorularının sırasına bağlı olarak dört başlık altında tartışmalara yer verilmiştir.

5.1. Öğrencilerin Betimsel İstatistiğine İlişkin Bulguların Tartışılması

Araştırma bulgularına göre, öğrenciler öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri konusunda yüksek seviyede olduklarını düşünmektedirler. Ayrıca ölçeğin alt boyutları incelendiğinde, öğrencilerin mesleki bilgi, mesleki beceri ile tutum ve değerler boyutlarındaki algılarının yüksek ortalamaya sahip olduğu belirlenmiştir. Özellikle tutum ve değerler boyutundaki yeterlik algılarının diğer boyutlara kıyasla daha yüksek olduğu görülmüştür.

Araştırma sonuçlarına paralel bir şekilde Koçyiğit vd. (2020); beden eğitimi öğretmenliği bölümü öğrencilerin de bulunduğu farklı branşlardaki üniversite öğrencileri ile yapmış olduğu araştırmasında, öğretmen adaylarının kendilerini yeterli olarak algıladıklarını; öğrencilerin kendilerini en yüksek düzeyde algıladıkları boyutun ise tutum ve değerler olduğunu belirtmiştir. Araştırma sonuçlarıyla paralel olarak; Karakuş ve Kocaman (2024), İngilizce öğretmenleri ile yaptığı bir araştırmasında öğretmenlerin mesleki yeterlik algılarının en fazla tutum ve değerler alanında olduğunu tespit etmiştir.

Öğretmenlerle yapılan başka bir çalışmada ise; öğretmenler mesleki bilgi, mesleki beceri, tutum ve değerler alanlarında yeterli olduklarını düşünmektedir (Yenen ve Kılınç, 2018). Son yıllarda yapılan başka bir araştırma sonuçlarına göre öğretmen adaylarının mesleki yeterliklerinin çok yüksek olduğu ifade edilmiştir (Erbek ve Memduhoğlu, 2023).

Beden eğitimi öğretmenlerinin yeterlikleri üzerine yapılan bir çalışmada, beden eğitimi öğretmenin ders ile ilgili öğretim sürecini yürüten biri olmasının yanında farklı yeterlik alanlarına da sahip olması gerektiği belirtilmiştir. Bu çalışmaya göre; öğrenciyle okul içi ve dışında sürekli iletişim halinde olan ve sportif faaliyetler düzenleyen, eğitim ve öğretim içerisinde ders planını yürüten ve bu süreci kontrol eden, öğrenciler ve velileri ile birlikte okul içerisinde bulunan tüm personel ve idarecilerle de sürekli iletişimi olan beden eğitimi öğretmenlerinin yeterliklerinin mühim bir konu olduğu ifade edilmiştir (Ünlü ve Aydos, 2010).

Sonuç olarak; beden eğitimi bölümü öğrencilerinin mesleki olarak kendilerini yeterli algıladıkları alan yazındaki diğer çalışmalarla da desteklenebilmektedir. Bu bağlamda; araştırma sonucuna göre, beden eğitimi öğretmenliği öğrencilerinin mesleki olarak kendilerini yeterli bulması umut verici nitelik taşımaktadır.

Araştırma bulguları, öğrencilerin 21. yüzyıl becerileri öz yeterlik algılarının, ölçeğin genel toplamına göre yüksek düzeyde olduğunu ortaya koymaktadır. Ölçeğin alt boyutları incelendiğinde; öğrencilerin yeterlik algılarının öğrenme ve yenilenme, yaşam ve kariyer, bilgi-medya ve teknoloji becerileri alanlarında da yüksek olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca; öğrenciler bilgi, medya ve teknoloji becerilerinde daha yüksek düzeyde yeterlik algısına sahiptirler.

Solmaz ve Güven (2023); beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümü öğrencileri ile yapmış olduğu araştırmada, öğrencilerin 21. yüzyıl becerileri yeterlilik algılarının yüksek düzeyde olduğunu ifade etmiştir. Ayrıca çalışma bulguları incelendiğinde, diğer beceri alanlarına kıyasla bilgi- medya ve teknoloji becerilerinin daha yüksek ortalamaya sahip olduğu görülmektedir. Bu çalışma sonuçlarının araştırmamızı destekler nitelikte olduğu söylenebilir.

Güler ve Tuncel, (2022) tarafından yapılan bir araştırmada; beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümü öğrencilerinin 21. yüzyıl becerilerinin yüksek düzeyde olduğu belirtilmektedir. Aynı çalışmada; öğrencilerin öğrenme ve yenilenme ile yaşam ve kariyer becerilerinde yüksek yeterlik algısına; bilgi, medya ve teknoloji becerilerinde ise çok yüksek yeterlik algısına sahip olduğu ifade edilmiştir.

Özden, Tayşi, Şahin, Kaya ve Bayram (2018) farklı branşlardaki öğretmenlik bölümlerinde öğrenim gören 1086 öğrencinin 21. yüzyıl becerilerine yönelik yeterlik algılarını incelemiştir. Araştırma sonucuna göre; öğretmen adaylarının 21. yüzyıl becerileri öz yeterlik algılarının yüksek olduğu ve diğer beceri alanlarına kıyasla bilgi- medya ve teknoloji becerileri algılarının daha yüksek olduğu ifade edilmiştir. Tüm bu çalışmaların araştırmamızın sonuçları ile örtüştüğü görülmektedir.

5.2. Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterliklerine İlişkin Bulguların Tartışılması

Araştırmada gerçekleştirilen bağımsız örneklem *t* testi sonucunda, beden eğitimi öğretmenliği bölümü öğrencilerinin öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri ölçeğinde toplam puan ortalamaları ve alt boyutlarının tümünde cinsiyete göre anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir. Benzer şekilde, Erbek ve Memduhoğlu (2023) yaptıkları araştırmada, aday

öğretmen ve öğretmen adaylarının yeterlik algılarının cinsiyet değişkenine göre ölçeğin genelinde ve alt boyutlarının tümünde anlamlı farklılık bulunmadığını rapor etmiştir.

Araştırmada bulunan bulgulara benzer şekilde; beden eğitimi öğretmenlerinin öğretmen öz yeterlik algıları arasında cinsiyet değişkenine göre farklılaşma bulunmadığı ifade edilmiştir (Saracaloğlu, Certel, Varol ve Bahadır, 2012). Tüm bu araştırma sonuçlarına paralel biçimde Yağcı ve Aksoy (2015) yaptıkları araştırmada, müzik öğretmeni adaylarının cinsiyet değişkeni bağlamında öğretmen öz yeterliklerinin anlamlı olarak farklılaşmadığını rapor etmektedir. Benzer şekilde; Ekinçi (2013) müzik, resim ve beden eğitimi öğretmen adayları ile gerçekleştirdiği araştırmasında, öğretmen öz yeterlikleri algılarında cinsiyet değişkeni bağlamında farklılık olmadığını belirtmiştir.

Şenol ve Ergün (2015), okul öncesi öğretmenleri ve okul öncesi öğretmen adayları ile yaptığı araştırmada, araştırmaya katılanların cinsiyet değişkenine göre öğretmenlik mesleğine yönelik öz yeterlik algılarında anlamlı farklılaşma olmadığını ifade etmiştir.

Araştırma bulgularıyla örtüşmeyen çeşitli araştırmalarla da karşılaşılmaktadır. C. Şahin ve S. Şahin, (2017)'in öğretmen adayları ile yaptığı bir çalışma sonucunda, öğretmen adaylarının cinsiyet değişkenine göre öğretmenlik öz yeterlik puanları arasındaki farklılığın anlamlı olduğu belirtilmiştir. Yanık (2017) beden eğitimi ve spor öğretmenliğinde öğrenim görmekte olan öğrenciler ile yaptığı bir araştırmada, kadın öğrencilerin erkek öğrencilere oranla öğretmen öz yeterlik algılarının daha yüksek olduğunu ifade etmiştir.

Alan yazında öğretmen ve öğretmen adaylarının cinsiyet değişkenine bağlı olarak, öğretmenlik mesleği genel yeterliklerinin incelendiği çok sayıda çalışma bulunmaktadır. Bu çalışmalarda cinsiyet değişkenine göre anlamlı farklılıklar rapor edildiği gibi (Kaysı, 2020; Kibici, 2022; Özdemir, 2008; Sandıkçı ve Öncü, 2013; Yenen ve Kılınç, 2018; Yenilmez ve Kakmacı, 2008) anlamlı farklılaşma olmadığını rapor eden çalışmalar da mevcuttur (Akhan, Dolmacı ve Altıntaş, 2019; Eğmir, Göres ve Beycan, 2021; Kahyaoğlu ve Yangın, 2007; Kavrayıcı ve Bayrak, 2016; Saracaloğlu ve Çetin, 2023; Şentürk ve Gülbahar, 2023; Yavuz ve Kırbaşlar, 2017; Yenen ve Durmaz, 2019).

Bahsedilen çalışmaların farklı sonuçlar göstermesinin katılımcıların farklı sosyokültürel nitelik taşıması, örneklemelerin farklı bölgelerden seçilmesi, örneklem grubunun sayısı ve öğretmen yetiştirme programındaki uygulamaların farklı olması gibi birçok etmene bağlı olabileceği söylenebilir.

Araştırmada, sınıf düzeyine göre beden eğitimi öğretmenliği bölümü öğrencilerinin öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri toplam puan ortalamalarında anlamlı farklılık

bulunmuştur. Mesleki bilgi boyutunda sınıf düzeyi değişkeni bağlamında anlamlı bir fark olmadığı gözlemlenirken, mesleki beceri ile tutum ve değerler boyutlarında anlamlı farklılık bulunmuştur. Araştırma bulgularına göre; birinci sınıf öğrencilerinin yeterlik algılarının beklendik şekilde, diğer sınıf düzeyindeki öğrencilerin yeterlik algılarına kıyasla daha düşük olduğu saptanmıştır.

Koçyiğit vd. (2020), öğretmen adayların öğretmenlik mesleği genel yeterliklerinin sınıf düzeyine göre toplam puan ortalamalarında ve alt boyutların tümünde farklılaştığını ve birinci sınıfta bulunan öğrencilerin dördüncü sınıfta bulunan öğrencilere oranla düşük yeterliğe sahip olduğunu belirtmiştir. Bu çalışma araştırmanın bulguları ile örtüşmektedir. Bir başka çalışmada ise, birinci ve dördüncü sınıftaki öğretmen adaylarının öğretmenlik öz yeterlik puanları arasındaki farklılığın anlamlı olduğu belirtilmiştir (C. Şahin ve S. Şahin, 2017). Bu çalışmanın da araştırmanın bulgularıyla paralel olduğu söylenebilir.

Altuntaş, Kul ve Karataş (2016), beden eğitimi öğrencilerinin öz yeterlik puanlarında sınıf değişkeni açısından anlamlı farklılık bulunmadığını belirtmiştir. Akbulut (2006) müzik öğretmeni adayları, Ekinci (2013) müzik, resim ve beden eğitimi öğretmen adayları ile yaptığı çalışmada, öğretmen öz yeterlik algılarının sınıf düzeyine göre anlamlı farklılık göstermediğini belirtmiştir. Bu çalışmaların araştırmanın bulgularıyla uyuşmadığı görülmektedir.

Öğrencilerin sınıf düzeyi arttıkça mesleki yeterlik algılarının da artması beklendik bir durum olabilir. Çünkü sınıf düzeyi arttıkça öğrencilerin alanında uzmanlaşması ve derinlemesine eğitim alması, mesleki becerilerinin gelişmesi zamanla daha fazla deneyim kazanması beklenir. Ancak alan yazında araştırma sonuçlarıyla örtüşmeyen çalışmaların olması; örneklem büyüklüğü, çeşitliliği, araştırma yöntemi, ölçme aracı, coğrafi farklılık gibi nedenlerle ilişkilendirilebilir.

Araştırmada, öğrencilerin lise türü değişkenine göre öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri toplam puan ortalamalarında ve alt boyutlarında anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır. Alan yazında araştırmanın bulguları ile örtüşen çalışmalar mevcuttur. Yapılan bir çalışmada beden eğitimi öğretmeni adaylarının lise türüne göre öğretmen öz yeterliliklerinde anlamlı bir farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir (Baş, 2023).

Farklı branşlarda öğretmen veya öğretmen adaylarıyla yapılan çalışmalarda da anlamlı farklılığa rastlanmadığı görülmektedir (Açıslı ve Kolomuç, 2012; Başar, 2018; Engin ve Koç, 2014; Karaduman ve Emrahoğlu, 2011; Özdemir, 2008). Buna göre mezun olunan lise türünün öğretmenlik mesleği yeterlik algılarında farklılaşma yaratmadığı alan yazındaki

diğer çalışmalarla desteklenmektedir. Lise eğitimi öğrencileri üniversiteye hazırlarken, üniversiteler ise öğrencilerin mesleki kimliklerinin oluşması için öğrencilere mesleki eğitim vermektedir. Bu nedenle lise türünden bağımsız olarak, öğretmenlik eğitimi süresince öğrencilerin mesleki yeterlik kazanmalarındaki belirleyici etkenin üniversiteler olduğu düşünülebilir.

Araştırmada, beden eğitimi bölümü öğrencilerinin öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri ölçeği toplam puan ortalamalarında anne eğitim düzeyi değişkenine bağlı olarak anlamlı farklılaşma olmadığı tespit edilmiştir. Ancak; ölçeğin alt yeterlikleri incelendiğinde, mesleki bilgi boyutunda öğrencilerin anne eğitim düzeyine göre anlamlı farklılık saptanmıştır.

Koçyiğit vd. (2020); eğitim fakültesi birinci ve dördüncü sınıfta öğrenim görmekte olan öğretmen adaylarının ve öğretmenlerin öğretmenlik mesleği genel yeterlik algılarını incelemiştir. Bu çalışmada öğretmen adaylarının anne eğitim düzeyine ilişkin yeterlik algılarının farklılık göstermediği rapor edilmiştir. Gürler ve Tekmen (2020), okul öncesi öğretmen adayları ile yaptıkları araştırmada, anne eğitim düzeyinin mesleki yeterlik üzerinde farklılık oluşturmadığı sonucuna ulaşmıştır. Ancak alan yazında araştırma sonuçlarından farklı olarak bazı çalışmalar da mevcuttur.

Beden eğitimi öğretmen adayları ile yapılan bir araştırmada, öğrencilerin anne eğitim düzeyine bağlı olarak öğretmenlik mesleği genel yeterlik algılarında anlamlı farklılık tespit edilmiştir (Öksüzoğlu, 2009). Çalışmamızda öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri alt boyutunda anne eğitim düzeyine göre anlamlı farklılık bulunmasını, çocuğun yetişme serüveninde annenin rolünün fazla olmasıyla ilişkilendirebiliriz.

Araştırma sonucunda ortaya çıkan bulgular sonucunda, anne eğitim düzeyi yüksek olan öğrencilerin öğretmenlik mesleği yeterlikleri ve alt boyutları toplam puan ortalamalarının, anne eğitim düzeyi düşük olan öğrencilerden daha olumlu olduğu sonucuna ulaşılmaktadır. Bu durumun sebebi olarak; ülkemizde annelerin çocuklarının bakımı ve eğitimi üzerinde daha fazla rol üstlenmesi gösterilebilir. Ayrıca araştırmanın yapıldığı örneklemin büyüklüğü, kullanılan ölçüm araçları, istatistiksel analizler gibi birçok faktör sonuçların yorumlanmasına etki edebilir.

Araştırmada, beden eğitimi bölümü öğrencilerinin öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri ölçeği toplam puan ortalamalarında ve alt boyutlarında baba eğitim düzeyine göre anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir. Yapılan bir çalışmada beden eğitimi

öğretmenliği bölümü öğrencilerinin baba eğitim düzeyine bağlı olarak öğretmenlik mesleği genel yeterlik algılarında anlamlı farklılık bulunmadığı rapor edilmiştir (Öksüzoğlu, 2009).

Koçyiğit vd. (2020); öğretmen adaylarının ve öğretmenlerin öğretmenlik mesleği genel yeterlik algılarının baba eğitim düzeyine göre anlamlı olarak farklılaşmadığı sonucuna ulaşmıştır. Gürler ve Tekmen (2020), okul öncesi öğretmen adayları ile yaptıkları araştırmada, anne eğitim ve baba eğitim düzeyinin mesleki yeterlik üzerinde farklılık oluşturmadığı sonucuna ulaşmıştır. Buna göre; yapılan araştırma sonuçları baba eğitim düzeyinin öğretmenlik mesleği yeterliklerini etkilemede belirgin bir faktör olmadığını göstermektedir. Bu sonuçlar çalışma sonuçlarımızla da desteklenmektedir.

Araştırmada, beden eğitimi öğretmenliği bölümü öğrencilerinin gelir durumuna göre öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri toplam puan ortalamalarında anlamlı farklılığa rastlanmamıştır. Öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri alt boyutlarında sadece “Mesleki bilgi” boyutunda gelir düzeyi değişkeni bağlamında anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Beden eğitimi öğretmen adayları ile yapılan bir araştırmada; aile geliri değişkeni açısından öğretmen öz yeterlik algılarında anlamlı farklılık bulunmadığı ifade edilmiştir (Altuntaş vd. 2016).

Karatekin, Merey ve Keçe (2015), Sosyal bilgiler öğretmenliği bölümünde öğrenim görmekte olan öğrenciler ile yaptığı çalışmasında, ailenin gelir düzeyine bağlı olarak öğretmenlik mesleğine yönelik tutum puanları arasında anlamlı farklılaşma bulunmadığını belirtmiştir. Ayrıca alan yazında gelir düzeyine ilişkin anlamlı farklılık bulunmadığını gösteren farklı çalışmalar da mevcuttur (Berkant, 2017; Deniz, 2020; Engin ve Koç, 2014; İkiz ve Yörük, 2013; Kaya ve Korucuk, 2023; Türkdoğan, 2014).

Araştırmamızın bulgularıyla alanyazındaki diğer çalışmaların tutarlı olduğu ifade edilebilir. Fakat araştırma sonuçlarına göre mesleki bilgi boyutunda gelir düzeyi asgari ücret üzerinde olan öğrencilerin yeterlik algıları asgari ücret altında olan öğrencilere kıyasla anlamlı derecede yüksek bulunmuştur. Mesleki bilgi boyutunda bulunan yeterliklere sahip olmak için öğrencilere verilen eğitimin kalitesi önem taşımaktadır. Gelir düzeyi yüksek olan öğrencilerin eğitim hayatını takviye programlarla destekleyebileceği düşünüldüğünde farklılaşmanın sebebi olarak değerlendirilebilir. Araştırma sonucuna göre, bu durum eğitim sistemindeki öğrenciler arasındaki eşitsizliği ve fırsat eşitliği sorunlarını ortaya koymaktadır.

Araştırmada, öğrencilerin kulüp veya topluluğa üyelik durumlarına göre öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri ölçeğinden aldıkları puanların ortalamaları arasında ve alt boyutlarının tümünde anlamlı farklılığa rastlanmamıştır. Benzer bir şekilde Erbek ve

Memdoğlu (2023) tarafından öğretmen adaylarının öğrenci topluluğuna üyelik değişkenine göre öğretmenlik mesleği genel yeterlik algılarında farklılaşma olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Alan yazında öğrencilerin kulüp veya topluluğa üyelik değişkenine bağlı olarak mesleki yeterlik algılarını araştıran başka çalışmaya rastlanmamıştır. Araştırma sonucuna göre öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri ile kulüp veya topluluğa üye olma değişkeni arasında anlamlı ilişki bulunamamıştır. Bu durum, öğrencilerin mesleki yönden gelişim sağlamalarının çok yönlü bir durum olduğunu ve sosyal aktivitelere bağlı gelişimlerin mesleki yeterlik üzerinde sınırlı etkiye sahip olabileceğini göstermektedir.

Araştırma sonuçlarına göre, öğrencilerin lisansüstü eğitim alma isteğine göre öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri toplamı ve alt yeterliklerinde anlamlı farklılık bulunmamaktadır. Aday öğretmenlerle yapılan bir çalışmada öğrenim durumu değişkenine göre öğretmenlik mesleği genel yeterlik algıları; ölçeğin toplamında ve alt boyutlarında farklılaşmamaktadır (Erbek ve Memduhoğlu, 2023). Başka bir araştırmada öğretmenlerin mesleki yeterlik algılarında lisans ve lisansüstü eğitim düzeyine göre anlamlı farklılık bulunamamıştır (Yavuz vd., 2022). Alanyazındaki diğer çalışmalara paralel sonuçlar elde edilmiştir. Bu durum farklı öğrenci grupları veya öğretmenler arasında benzer sonuçların tekrarlandığını göstermektedir.

Öğretmenlerin mesleki gelişimleri, uzmanlaşmaları ve üst düzey beceriler edinmeleri için lisansüstü eğitimin etkisi olduğu (Özer, 2008) düşünüldüğünde, öğrencilerin henüz öğretmenliğe başlamadıkları için kendilerini mesleki olarak yeterli algıladıkları düşünülebilir. Fakat lisansüstü eğitim alan öğretmenlerle yapılan araştırmalarda da öğretmenlerin mesleki olarak kendilerini yeterli buldukları görülmektedir (Akbaş, 2018; Yavuz vd., 2022). Dolayısıyla öğrencilerin üniversitede aldığı eğitimin, öğretmenlerin ise hizmet içi eğitim, gözlem ve deneyimlerinin mesleki yeterlik algılarını diri tuttuğu söylenebilir.

Öğrencilerin bilgi ve iletişim teknolojilerini etkin kullanma düzeyine göre öğretmenlik mesleği genel yeterlik algıları toplam puan ortalamalarında ve alt boyutlarının tümünde anlamlı farklılık bulunmaktadır. Bu farklılığın ise bilgi iletişim teknolojilerini etkin kullananlar lehine olduğu tespit edilmiştir. Alan yazında bilgi iletişim teknolojileri değişkenine bağlı olarak mesleki yeterliklerin incelendiği çalışmaya rastlanmamıştır.

Fakat bir araştırmada Usta ve Korkmaz (2010), öğretmen adaylarının bilgisayar yeterlik düzeylerine göre mesleki tutumlarında artış olduğunu belirtmiştir. Bu sonuca göre;

öğrencilerin teknoloji kullanma beceri düzeyleri mesleki yeterliklerini de olumlu yönde etkilemektedir. Bu durum modern eğitim toplumunda teknolojinin önemine işaret etmektedir. Günümüz eğitim ortamında teknolojiyi etkin bir şekilde kullanmanın önemli bir gereklilik haline geldiği düşünüldüğünde, öğrencilerin bilgi ve iletişim teknolojilerini etkin kullanması istendik bir davranış biçimi olacaktır. Dolayısıyla eğitim programları ve politikaları teknolojiyi benimsemeli ve öğrencilerin dijital yeterliklerini geliştirmesi için düzenlenmelidir.

5.3. 21. Yüzyıl Becerileri Öz Yeterlik Algılarına İlişkin Bulguların Tartışılması

Araştırmada, bağımsız değişkenlerden cinsiyet değişkenine göre beden eğitimi öğretmenliği bölümünde öğrenim görmekte olan öğrencilerin 21. yüzyıl becerileri öz yeterlikleri toplamı ve alt yeterliklerinde anlamlı farklılık bulunmamaktadır. Literatürde araştırma sonuçlarıyla paralel nitelikte çalışmalar bulunmaktadır. Solmaz ve Güven (2023) tarafından yapılan bir araştırmada, beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümündeki öğrencilerin cinsiyet değişkenine göre 21. yüzyıl becerileri yeterlilik algılarında anlamlı farklılık bulunmamıştır. 21. yüzyıl becerileri öz yeterlik algılarına yönelik yapılan başka bir araştırmada ise beden eğitimi öğrencilerinin cinsiyetine göre anlamlı fark bulunmadığı belirtilmiştir (Güler ve Tuncel, 2022).

Erbek ve Memduhoğlu' nun (2023) aday öğretmen ve öğretmen adayları ile yapmış oldukları çalışmada, 21. yüzyıl becerileri ölçeği genel puan ortalamalarında ve ölçeğin alt boyutlarında cinsiyet değişkenine ilişkin anlamlı farklılık bulunmamaktadır. Baki (2022), 21. yüzyıl becerileri yeterlilik algılarını Türkçe öğretmeni adaylarında incelemiş, yeterlik algılarının cinsiyet değişkenine göre anlamlı düzeyde farklılık göstermediğini ifade etmiştir.

Literatürde çok sayıda araştırmaya göre öğretmenlerin ve öğretmen adaylarının 21. yüzyıl becerileri öz yeterlik algılarında cinsiyete bağlı bir farklılaşma yoktur (Akan ve Timur, 2023; Cemaloğlu, Arslangilay, Üstündağ ve Bilasa, 2019; Eğmir ve Çengelci, 2020; Gürültü, Aslan ve Alcı, 2019; Karatepe, 2021; Kozikoğlu ve Altunova, 2018). Bu durumun aksine, 21. yüzyıl becerilerinin cinsiyet değişkenine bağlı olarak farklılaştığını gösteren bazı çalışmalar da mevcuttur (Başar, 2018; Kafalı ve Akçöltekin, 2024; Orhan Göksün, 2016; Tiryakioğlu, 2022).

Sonuç olarak; çalışmamızla benzer sonuçların olduğu çalışmalara rastlanırken, farklı sonuçların olduğu çalışmalara da rastlanılmıştır. Bahsedilen çalışmaların farklı sonuçlar göstermesinin katılımcıların farklı sosyokültürel nitelik taşıması, örneklemelerin farklı

bölgelerden seçilmesi, örneklem grubunun sayısı ve öğretmen yetiştirme programındaki uygulamaların farklı olması gibi birçok etmene bağlı olabileceği söylenebilir.

Araştırma sonuçlarına göre, öğrencilerin sınıf düzeyine göre 21. yüzyıl becerileri öz yeterlikleri toplam puan ortalamaları ile yaşam ve kariyer, bilgi, medya ve teknoloji boyutlarında anlamlı farklılık bulunmakta iken, öğrenme ve yenilenme boyutunda anlamlı farklılık bulunmamaktadır. Farkın kaynaklandığı grubu belirlemek için yapılan analiz sonucunda; birinci sınıfa devam eden öğrencilerin, üçüncü sınıfa devam edenlerden daha düşük puan aldıkları ve aradaki farkın anlamlı olduğu tespit edilmiştir. Literatür incelendiğinde 21. yüzyıl becerileri puan ortalamalarının sınıf düzeyi arttıkça yükseldiğini gösteren araştırmalara rastlanmıştır.

Kocahal ve Alıncak (2024); beden eğitimi öğretmenliği bölümü öğrencilerinin 21. yüzyıl becerilerini tüm boyutlarda incelemiş ve araştırma sonuçlarına paralel sonuçlar ortaya koymuştur. Bu araştırma sonucuna göre, öğretmen adayları arasında öğrenme ve yenilenme becerilerine yönelik anlamlı farklılık bulunmazken, yaşam ve kariyer ile bilgi, medya ve teknoloji becerilerinde anlamlı farklılık bulunmaktadır. Aizenkot ve Ben David (2023), lisans eğitim alan öğrencilerin 21. yüzyıl becerilerini incelediği araştırmasında birinci sınıf ile üst sınıflar arasında 21. yüzyıl becerileri açısından önemli farklılıklar tespit etmiştir. 21. yüzyıl becerileri yeterliklerinin zamanla birinci sınıfa göre yükseldiğini belirtmiştir.

Erdoğan ve Eker (2020) tarafından yapılan çalışmada; 21. yüzyıl becerilerinin sınıf düzeyine göre farklılaşmadığı, ancak dördüncü sınıf öğrencilerinin diğer sınıflara kıyasla 21. yüzyıl becerileri öz yeterliklerinin daha yüksek olduğu görülmüştür. Araştırma sonuçlarının aksine, Güler ve Tuncel (2022) araştırmasında beden eğitimi öğrencilerinin sınıf düzeyine göre 21. yüzyıl becerileri öz yeterliklerinde anlamlı farklılık olmadığını belirtmiştir. Ayrıca Solmaz ve Güven (2023) beden eğitimi öğrencilerinin, Baki (2022) Türkçe öğretmenliği bölümünde öğrenim gören öğrencilerin, Karatepe (2021), öğretmen adaylarının 21. yüzyıl becerileri yeterlilik algılarının sınıf değişkenine göre anlamlı farklılık göstermediğini ifade etmişlerdir.

Araştırma sonucuna göre; birinci sınıf öğrencilerinin yeterlik algıları üçüncü sınıf öğrencilerine göre anlamlı derecede düşüktür. Bu durum, eğitim sürecindeki müfredat programlarının öğrencilerin 21. yüzyıl becerilerini sınıf düzeyine göre arttırdığını işaret etmektedir.

Araştırma sonuçlarına göre, öğrencilerin lise türü değişkenine bağlı olarak 21 yüzyıl becerileri öz yeterlikleri ölçeği toplamında ve alt yeterliklerinin tümünde istatistiksel olarak

anlamli farklılık yoktur. Erdoğan ve Eker'in (2020) araştırmasına göre, Türkçe öğretmenliği 21. Yüzyıl becerilerine yönelik öz yeterlilikleri, lise türü değişkenine bağlı olarak anlamli bir farklılık göstermemektedir. Başar (2018), Fen bilgisi bölümünde öğrenim görmekte olan öğrencilerin lise türü değişkenine göre 21. yüzyıl becerilerinin farklılaşmadığını belirtmiştir.

Araştırma sonuçlarından farklı sonuçların elde edildiği çalışmalara da rastlanmaktadır. Kocahal ve Alıncak (2024); araştırmasında beden eğitimi öğretmenliği bölümü öğrencilerinin lise türüne ilişkin 21. yüzyıl becerileri öz yeterliklerinin anlamli farklılık gösterdiğini belirtmektedir. Sonuç olarak, öğrencilerin lise türü değişkenine bağlı olarak 21. yüzyıl becerileri öz yeterlik algılarında farklılık olup olmadığı konusunda literatürde farklı bulgular mevcuttur. Bu durum, eğitim programlarının içeriği, öğrencilerin farklı bölümlerde olmaları, araştırma metodu ve öğrencilerin sosyal çevreleri gibi çeşitli faktörlerden kaynaklanabilir.

Araştırmada, öğrencilerin anne eğitim düzeyine göre 21 yüzyıl becerileri öz yeterlikleri toplam puan ortalamalarında ve alt boyutlarının tümünde anlamli farklılık bulunmamaktadır. Solmaz ve Güven (2023), 21. yüzyıl becerileri öz yeterlikleri algılarının anne eğitim düzeylerine bağlı olarak beden eğitimi öğrencilerinde farklılaşmadığını; Bakar ve Çiftçi (2020), sosyal bilgiler öğretmenliği bölümündeki öğrencilerin 21. yüzyıl becerilerinin anne eğitim anne eğitim durumuna göre anlamli olarak farklılaşmadığını; Baki (2022) Türkçe öğretmenliği bölümü öğrencilerinin anne eğitim durumuna göre 21. yüzyıl becerileri yeterlik algılarında anlamli farklılaşma bulunmadığını ifade etmiştir. Tüm bu çalışmalar araştırma sonuçları ile benzerlik göstermektedir.

Araştırma sonuçlarıyla örtüşmeyen bazı çalışmaların da mevcut olduğu görülmektedir. Önür ve Kozikoğlu (2019) ortaokul düzeyinde öğrencilerle yapmış olduğu çalışmada, öğrencilerin anne eğitim düzeyi arttıkça 21. yüzyıl becerilerinin de arttığını belirtmiştir. Araştırma sonuçlarına göre; annesi okuryazar olmayan öğrencilerin yeterlik algılarının ilkökul, ortaokul, lise ve üniversite mezunu annelere sahip öğrencilere kıyasla düşük olduğunu ifade etmiştir.

Dinler, Simsar ve Yalçın, (2021), 5-6 yaş grubu çocukların annelerinin eğitim düzeyi değişkenine göre 21. yüzyıl becerileri toplam puan ortalamalarında anlamli farklılaşma tespit etmiştir. Benzer olarak aynı çalışmada 3-4 yaş grubu çocukların anne eğitim düzeylerine bağlı olarak 21. yüzyıl beceri puanlarında anlamli farklılık bulunmuştur. Çocukların almış oldukları toplam puanların eğitim durumu yüksek olan anneler lehine olduğu belirlenmiştir.

Bu çalışma ile birlikte annenin çocuk üzerindeki rolünün küçük yaşlarda daha etkili olduğu görülmektedir.

Literatürdeki belirtilen çalışmalarla kıyaslandığında, çalışmamızdaki örneklem grubu yaş ortalamasının büyük olması, yaşı büyük olan öğrencilerin anne eğitim düzeyinden anlamlı derecede etkilenmediği sonucunu ortaya koymaktadır.

Araştırmada, öğrencilerin baba eğitim düzeyine göre 21. yüzyıl becerileri öz yeterlikleri toplam puan ortalamalarında ve alt yeterliklerinin tümünde istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmamaktadır. Araştırma sonuçlarına benzer şekilde Solmaz ve Güven (2023), 21. yüzyıl becerileri öz yeterlik algılarının baba eğitim düzeylerine göre beden eğitimi öğrencilerinde anlamlı derecede farklılaşmadığını belirtmektedir. Araştırma sonuçlarının aksine, baba eğitim düzeyinin 21. yüzyıl becerileri yeterlik algısı üzerinde etkili olduğunu gösteren çalışmalar da mevcuttur.

Bakar ve Çiftçi (2020), sosyal bilgiler öğretmenliği bölümü öğrencileri ile yapmış olduğu araştırmada, baba eğitim seviyesi düşük olan öğrencilerin 21. yüzyıl becerileri öz yeterlik algılarının daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Ancak; alanyazındaki diğer araştırmalarda farklılaşmanın baba eğitim düzeyi yüksek olanlar lehine olduğunu, araştırmasının bu nedenle ters düştüğünü belirtmiştir. Konu ile ilgili alan yazındaki diğer çalışmalar incelendiğinde, 21. yüzyıl becerilerinin genellikle baba eğitim düzeyi yüksek olan çocuklar lehine farklılaştığı görülmektedir.

Araştırmamızın sonucuna göre babası lisans ve üstü düzeyde öğrenim mezunu olan öğrencilerin yeterlik algıları, babası lisans düzeyinin altında öğrenim mezunu olanlardan daha olumludur. Ancak baba eğitim düzeyine bağlı olarak, 21. yüzyıl becerileri puan ortalamalarının istatistiksel olarak farklılaşmadığı görülmektedir. Bu durumda; çocukların babalarıyla iletişimlerinin kuvvetli olmasına ve geçirdikleri zamanın kaliteli olmasına bağlı olarak, 21. yüzyıl becerileri yeterlik algılarında olumlu değişimler yaşanabileceği söylenebilir.

Araştırma sonuçlarına göre, öğrencilerin gelir düzeyine bağlı olarak 21. yüzyıl becerileri öz yeterlikleri toplam puan ortalamaları, yaşam ve kariyer becerileri, bilgi medya ve teknoloji becerileri yeterlik alanlarında istatistiksel anlamlı farklılık bulunmamaktadır. Ancak; öğrenme ve yenilenme becerilerinde öğrencilerin gelir düzeyine göre anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Işık ve Demirel (2023); araştırmasında İngilizce öğretmeni adaylarının gelir düzeyine bağlı olarak 21. yüzyıl becerileri algılarını incelemiştir. Bu çalışmaya göre; öğretmen adaylarının aylık gelir düzeyine göre 21. yüzyıl becerileri

algılarında belirgin farklılıklar bulunmaktadır. Bu farklılıkların, adayların eğitim süreçlerinde karşılaştıkları fırsatlar ve kaynaklara erişim düzeyleri ile doğrudan ilişkili olduğunu belirtmiştir.

Kocahal ve Alıncak (2024); beden eğitimi öğretmen adaylarının sosyo ekonomik düzeylerini düşük, orta ve iyi şeklinde sınıflandırmış ve bu değişkenlere bağlı olarak 21. yüzyıl becerileri algılarını incelemiştir. Bununla birlikte; 21. yüzyıl becerileri yeterlik algıları ölçeğinin tüm alt boyutlarında öğrenciler arasında anlamlı farklılıklar tespit etmiştir. Gelir düzeyi yüksek olan öğrencilerin eğitim hayatı takviye programlarla desteklenebilmektedir. Bu nedenle öğrencilerin öğrenme ve yenilenme becerilerinde daha yüksek yeterlik algısına sahip oldukları düşünülebilir.

Araştırma sonuçlarına göre, öğrencilerin kulüp veya topluluğa üyelik değişkenine ilişkin 21. yüzyıl becerileri öz yeterlik algısı ölçeği toplamında anlamlı farklılık bulunmazken, bilgi medya ve teknoloji yeterlik alanında kulüp veya topluluğa üye olan öğrencilerin lehine anlamlı farklılık bulunmaktadır. Literatürde kulüp veya topluluğa üyelik değişkeninin 21. yüzyıl becerileri algıları üzerindeki etkisinin incelendiği çalışma sayısı oldukça azdır.

Erbek ve Memduhoğlu (2023), öğretmen adaylarının öğrenci topluluğuna üye olma durumuna bağlı olarak, 21. yüzyıl becerileri öz yeterlikleri toplam puan ortalamalarında ve alt yeterliklerinin tümünde farklılaşmadığını belirtmiştir. Araştırma sonucuna göre, öğrencilerin herhangi bir kulüp veya topluluğa üye olması bilgi medya ve teknoloji yeterliklerinin gelişmesine katkı sağlamıştır. Bu tür toplulukların, genellikle teknoloji kullanımı, medya okuryazarlığı ve bilgiye erişim konusunda etkinlikler ve projeler düzenlediği düşünüldüğünde, öğrencilerin bu alanlarda daha yeterli olmalarına yardımcı olabilir.

Araştırma sonuçlarına göre, öğrencilerin lisansüstü eğitim alma isteğine bağlı olarak 21. yüzyıl becerileri öz yeterlik algısı genelinde ve alt yeterliklerinin tümünde anlamlı farklılık yoktur. Farklı branştaki öğretmenlerle ve öğretmen adayları ile yapılan çok sayıda araştırma bulgularına göre, 21 yüzyıl becerilerinin lisans ve yüksek lisans eğitim durumuna göre farklılaşmadığı tespit edilmiştir. Buna göre; Erbek ve Memduhoğlu (2023); öğretmen adayları ve aday öğretmenlerin lisans veya yüksek lisans değişkenine bağlı olarak yeterlik algılarını incelemiştir. Bu çalışmada aday öğretmenlerin algılarının 21. yüzyıl becerileri toplam puan ve alt boyutların tümünde anlamlı olarak farklılaşmadığını belirtmiştir.

Cemaloğlu vd. (2019) meslek lisesi öğretmenlerinin ön lisans, lisans veya yüksek lisans mezunu olma durumlarına göre 21. Yüzyıl becerileri öz yeterlik algılarının anlamlı farklılık göstermediğini ifade etmiştir. Erdoğan ve Eker (2020) Türkçe öğretmen adaylarının lisansüstü eğitim durumlarına göre 21. yüzyıl becerileri öz yeterlik algılarında farklılaşma olmadığını ifade etmiştir. Bu çalışmalar araştırmamızın sonuçlarıyla paraleldir.

Akan ve Timur (2023), Fen bilimleri öğretmenleri ile yaptığı araştırmada öğretmenlerin lisans mezunu veya yüksek lisans mezunu olma değişkeni yönünden 21. yüzyıl becerileri yeterlilik algılarını incelemiştir. Sonuç olarak, ölçeğin toplam puanlarında ve alt boyutlarında anlamlı farklılığın olmadığını belirtmişlerdir. Araştırmaların genel olarak bu konuda benzer bulgular vermesi, farklı öğrenci grupları arasında lisansüstü eğitim isteği ile 21. yüzyıl becerileri öz yeterlik algıları arasında belirgin ilişki olmadığını göstermektedir. Bu durum, öğrencilerin 21. yüzyıl becerilerini kazanmasında akademik hedeflerinin tek başına etkili olmadığını ve başka faktörlerin etkili olduğunu düşündürebilir.

Araştırma sonuçlarına göre, beden eğitimi öğretmenliği bölümü öğrencilerinin bilgi ve iletişim teknolojilerini etkin kullanma düzeyine bağlı olarak ölçeğin 21. yüzyıl becerileri öz yeterlikleri toplam puan ortalamalarında ve alt yeterliklerinin tümünde anlamlı farklılık bulunmaktadır. Tiryakioğlu (2022), İlköğretim Fen bilimleri ve Matematik öğretmenleriyle yaptığı araştırmada; 21. yüzyıl becerileri öz yeterlik algılarında öğretmenlerin webde bilgi arama ve teknoloji kullanma sıklığına bağlı olarak anlamlı farklılık saptandığını belirtmiştir.

Erten (2020); öğretmen adaylarının 21. yüzyıl becerileri algılarında bilgi ve iletişim teknolojilerini etkin kullanma düzeyine göre farklılaşma olduğunu raporlamıştır. Ayrıca öğretmen adayları arasında öğrenme ve yenilenme, bilgi medya ve teknoloji yeterlik alanlarında da anlamlı farklılık olduğunu belirtmiştir. Araştırmamızın sonuçlarına göre öğrencilerin bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanma becerileri ne kadar gelişmişse 21. yüzyıl becerileri öz yeterlik algıları da o derecede yükselmektedir. 21. yüzyıl becerileri eleştirel düşünme, problem çözme, iletişim gibi becerilerin yanında teknoloji becerilerini de barındırmaktadır. Dolayısıyla bu sonucun beklendik bir durum olduğu söylenebilir.

5.4. Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlikleri ile 21. Yüzyıl Becerileri Öz Yeterlik Algıları Arasındaki İlişkinin Tartışılması

Araştırma sonucuna göre öğrencilerin mesleki yeterlik algıları ile 21. Yüzyıl becerileri algıları arasında pozitif yönlü bir ilişki bulunmuştur. Bulunan ilişkinin yüksek düzeyde olduğu belirlenmiştir. Buna göre, öğrencilerin mesleki yeterliklerindeki artışın 21. yüzyıl

becerilerinde de artışa neden olacağı söylenebilir. Alan yazın incelendiğinde konu ile ilgili çok fazla çalışma olmadığı görülmektedir.

Erbek ve Memduhoğlu (2023), araştırmasında öğretmen adaylarının mesleki yeterlikleri ile 21. yüzyıl becerilerinin arasındaki ilişkinin olumlu yönde ve yüksek düzeyde olduğunu tespit etmiştir. Bu çalışmanın beden eğitimi öğretmen adaylarının da bulunduğu çeşitli branşlarda öğretmen adayları ile yapılmış olması, çalışmamızın bulgularını desteklemiş olması açısından önemlidir.

2017 öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri incelendiğinde; analitik düşünme, işbirliği, bilgi iletişim teknolojilerini kullanma, problem çözme, sınıflandırma, ilişki kurma gibi kavramlar alt boyutların yeterlik göstergesinde belirtilmiştir. Bu beceriler üst düzey düşünme becerilerini ifade etmektedir. Dolayısıyla 21. yüzyıl becerileri öz yeterlikleri ile öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri arasında pozitif yönde ve yüksek düzeyde ilişki olmasının, beklendiği bir durum olduğu söylenebilir.

6. SONUÇ ve ÖNERİLER

Beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümü öğrencilerinin öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri ile 21. yüzyıl becerileri öz yeterliklerine ilişkin elde edilen bulgular doğrultusunda sonuçlara ve önerilere yer verilmiştir.

6.1. Sonuçlar

Beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümü öğrencilerinin öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri sonuçlarına göre;

- Öğrencilerin öğretmenlik mesleği genel yeterlik algıları toplam puan ortalamalarında ve alt boyutlarda yüksek düzeydedir.
- Öğrencilerin cinsiyetlerine göre öğretmenlik mesleği genel yeterlik algıları toplam puan ortalamalarında ve alt boyutlarında anlamlı farklılık yoktur.
- Öğrencilerin sınıf düzeyine göre öğretmenlik mesleği genel yeterlik algıları toplam puan ortalamalarında anlamlı farklılık bulunmaktadır. Ayrıca ölçeğin mesleki beceri ile tutum ve değerler alanlarında anlamlı farklılık bulunmaktadır.
- Öğrencilerin lise türü değişkenine göre öğretmenlik mesleği genel yeterlik algıları toplam puan ortalamalarında ve alt boyutlarının tümünde anlamlı farklılık yoktur.
- Öğrencilerin anne eğitim düzeyi değişkenine göre öğretmenlik mesleği genel yeterlik algıları toplam puan ortalamalarında anlamlı farklılık yoktur. Ayrıca mesleki bilgi boyutunda anlamlı farklılık bulunurken, mesleki beceri ile tutum ve değerler boyutlarında bulunmamaktadır.
- Öğrencilerin baba eğitim düzeyi değişkenine göre öğretmenlik mesleği genel yeterlik algıları toplam puan ortalamalarında ve alt boyutlarının tümünde anlamlı farklılık yoktur.
- Öğrencilerin gelir düzeyi değişkenine göre öğretmenlik mesleği genel yeterlik algıları toplam puan ortalamalarında anlamlı farklılık yoktur. Ancak ölçeğin mesleki bilgi alt boyutunda gelir düzeyi yüksek olanlar lehine anlamlı farklılık bulunmaktadır.
- Öğrencilerin kulüp veya topluluğa üyelik durumuna göre öğretmenlik mesleği genel yeterlik algıları toplam puan ortalamalarında ve alt boyutlarının tümünde anlamlı farklılık yoktur.

- Öğrencilerin lisansüstü eğitim alma isteğine göre öğretmenlik mesleği genel yeterlik algıları toplam puan ortalamalarında ve alt boyutlarının tümünde anlamlı farklılık yoktur.
- Öğrencilerin bilgi ve iletişim teknolojilerine hakim olma değişkenine göre öğretmenlik mesleği genel yeterlik algıları toplam puan ortalamalarında ve alt boyutlarının tümünde anlamlı farklılık bulunmaktadır.

Beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümü öğrencilerinin 21. yüzyıl becerileri öz yeterlik algıları sonuçlarına göre;

- Öğrencilerin 21. yüzyıl becerileri öz yeterlik algıları toplam puan ortalamalarında ve alt boyutların tümünde yüksek düzeydedir.
- Öğrencilerin cinsiyet değişkenine göre 21. yüzyıl becerileri öz yeterlik algıları toplam puan ortalamalarında ve alt boyutların tümünde anlamlı farklılık yoktur.
- Öğrencilerin sınıf düzeyine göre 21. yüzyıl becerileri öz yeterlik algıları toplam puan ortalamalarında anlamlı farklılık bulunmaktadır. Ayrıca ölçeğin yaşam ve kariyer, bilgi, medya ve teknoloji yeterlik alanlarında anlamlı farklılık bulunmaktadır.
- Öğrencilerin lise türü değişkenine göre 21. yüzyıl becerileri öz yeterlik algılarında ve alt yeterlik alanlarının tümünde anlamlı farklılık yoktur.
- Öğrencilerin anne eğitim düzeyi değişkenine göre 21. yüzyıl becerileri öz yeterlik algıları toplam puan ortalamalarında ve alt boyutlarının tümünde anlamlı farklılık yoktur.
- Öğrencilerin baba eğitim düzeyi değişkenine göre 21. yüzyıl becerileri öz yeterlik algıları toplam puan ortalamalarında ve alt boyutlarının tümünde anlamlı farklılık yoktur.
- Öğrencilerin gelir düzeyi değişkenine göre 21. yüzyıl becerileri öz yeterlik algıları toplam puan ortalamalarında anlamlı farklılık yoktur. Ancak ölçeğin öğrenme ve yenilenme boyutunda gelir düzeyi yüksek olanlar lehine anlamlı farklılık bulunmaktadır.
- Öğrencilerin kulüp veya topluluğa üye olma değişkenine göre 21. yüzyıl becerileri öz yeterlik genel algılarında anlamlı farklılık yoktur. Ancak ölçeğin bilgi medya ve teknoloji boyutunda herhangi bir kulüp veya topluluğa üye olanlar lehine anlamlı farklılık bulunmaktadır.

- Öğrencilerin lisansüstü eğitim alma isteğine göre 21. yüzyıl becerileri öz yeterlik genel algılarında ve alt yeterlik alanlarının tümünde anlamlı farklılık yoktur.
- Öğrencilerin bilgi ve iletişim teknolojilerini etkin kullanma düzeyine göre 21. yüzyıl becerileri öz yeterlik genel algılarında ve alt yeterlik alanlarının tümünde anlamlı farklılık bulunmaktadır.

Beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümü öğrencilerinin mesleki yeterlikleri ile 21. yüzyıl becerileri arasındaki ilişki sonucuna göre;

- Öğrencilerin öğretmenlik mesleği genel yeterlik algıları ile 21. yüzyıl becerileri öz yeterlik algıları arasında pozitif yönlü ve yüksek düzey ilişki bulunmaktadır.

6.2. Öneriler

- ✓ Alan yazın incelendiğinde, konu ile ilgili çalışmaların fazla olmadığı görülmektedir. Bu nedenle, beden eğitimi bölümü öğrencilerinin öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri ile 21. yüzyıl becerileri öz yeterlik algılarının birlikte incelendiği daha fazla araştırma yapılmalı ve öğrencilerin yeterliklerini artırmaya yönelik çalışmalar yapılmalıdır.
- ✓ Yapılan araştırmada; öğretmenlik mesleği genel yeterliklerinin mesleki bilgi, mesleki beceri, tutum ve değerler boyutları incelenmiştir. Mesleki bilgi, mesleki beceri, tutum ve değerler boyutlarının alt boyutları ele alınarak daha kapsamlı çalışmalar yapılabilir.
- ✓ Beden eğitimi öğretmenliği bölümü öğrencilerinin sınıf düzeyi arttıkça her iki yeterlik algıların da artış görülmesine rağmen, üst kademe olan lisansüstü eğitim alma isteğine göre mesleki yeterlikleri ve 21. yüzyıl becerileri öz yeterlik algılarında anlamlı farklılaşmaya neden olmamasının sebepleri araştırılabilir.
- ✓ Bu araştırma konusu bağlamında, beden eğitimi öğretmenliği bölümü öğrencileri ve beden eğitimi öğretmenlerinin birlikte olduğu çalışma yapılabilir, öğretmenlerin ve öğrencilerin mesleki yeterlikleri ile 21. yüzyıl becerileri karşılaştırılabilir. Türkiye genelinde bölgesel çalışmalar yapılarak, beden eğitimi öğrencilerinin öğretmenlik mesleği yeterlikleri ve 21. yüzyıl becerileri incelenebilir. Böylece araştırmanın daha genellenebilir olması sağlanabilir.
- ✓ Öğrencilerin gelir düzeyinin mesleki bilgi üzerindeki etkisini inceleyen çalışmalar yapılabilir. Bununla birlikte; eğitimde fırsat eşitliği sağlamak amacıyla geliştirilen

politikaların öğretmen adaylarının mesleki yeterlik algıları üzerindeki etkilerini inceleyen çalışmalar yapılabilir.

- ✓ Öğrencilerin bilgi, medya ve teknoloji becerilerinin yüksek olduğu tespit edildiği için, bu becerilerin öğretim süreçlerine daha fazla entegre edilmesi ve bu entegrasyonun etkilerinin değerlendirilmesi önerilebilir.
- ✓ Beden eğitimi öğretmenliği öğrencilerinin mesleki yeterlikleri ve 21. yüzyıl becerileri öz yeterliklerini olumsuz yönde etkileyen değişkenler daha büyük örneklem grupları ile karma yöntem adı verilen nitel ve nicel çalışmaların birlikte kullanıldığı araştırmalar yapılabilir.
- ✓ Bu çalışmanın sonuçları doğrultusunda, öğrencileri yetiştiren öğretim elemanlarının da konu ile ilgili yeterlik algıları incelenebilir.
- ✓ Bu araştırma konusu bağlamında, beden eğitimi öğretmenliği öğrencilerinin öğretmenliğe başladıklarında yeterlikleri mesleki hayatlarında ne kadar kullandıklarını belirlemek için gözlem ve doküman analizi teknikleri kullanılarak yeni araştırmalar yapılabilir.

KAYNAKLAR

- Açışlı, S. ve Kolomuç, A. (2012). Sınıf öğretmenleri adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının incelenmesi. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 1(2), 266-271.
- Aizenkot, D. and Ben David, Y. (2023). Lisans eğitimi öğrencilerinin 21. yüzyıl becerileri üzerine keşfedici bir çalışma: Birinci, ikinci ve mezuniyet yılları arasında bir karşılaştırma. *Eğitim ve Öğretimde Yenilikler Uluslararası*, 60 (4), 524-533.
- Akan, E. ve Timur, B. (2023). Examination of 21st century skills and STEM practices competency levels of science teachers'. *Eurasian Journal of Teacher Education*, 3(2), 42-56.
- Akbaş, C. (2018). Öğretmenlerin yenilenmiş öğretmenlik mesleği genel yeterlilikleri çerçevesinde algılanan yeterlilik düzeylerinin belirlenmesi, Yüksek Lisans Tezi, Bülent Ecevit Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Zonguldak.
- Akbulut, E. (2006). Müzik öğretmenleri adaylarının mesleklerine ilişkin öz yeterlik inançları. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 3 (2).
- Akçaoğlu, M. Ö., Külekçi, E. ve Mor Dirlik, E. (2020). Öğretmen Adaylarının Açısından Mesleki Bilgisi Dersleri Yeterlilik Programı ve Öğretmenlik Meslekleri. *Bilgisayar ve Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 8(16), 545-566.
- Akgündüz, D. ve Ertepinar, H. (2015). *STEM eğitimi Türkiye raporu "Günün modası mı yoksa gereksinim mi?"* (Rapor no: 15434). İstanbul: İstanbul Aydın Üniversitesi.
- Akhan, O., Dolmacı, A. ve Altıntaş, S. (2019). Son sınıf öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik hazırbulunuşluk düzeylerinin belirlenmesi. *Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi*, 6(1), 55-64.
- Akkoyunlu, B., Orhan, F. and Umay, A. (2005). Bilgisayar öğretmenleri için" bilgisayar öğretmenliği öz-yeterlik ölçeği" geliştirme çalışması. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 29(29), 1-8.
- Altan, M. Z. (2017). Öğretmenlik mesleği: Bugünü ve geleceği. *Eğitime Bakış Eğitim Öğretim ve Bilim Araştırma Dergisi*, 13(41). Ankara.
- Altınpulluk, H. ve Yıldırım, Y. (2021). 2010-2019 yılları arasında yayınlanan 21. yüzyıl becerileri araştırmalarının incelenmesi. *Anadolu Journal of Educational Sciences International*, 11(1), 438-461.
- Altun, M. (2002). İlköğretim İkinci Kademedede Matematik Öğretimi. İstanbul: Alfa Basım Yayım.

- Altuntaş, E. A., Kul, M. ve Karataş, İ. (2016). Beden eğitimi öğretmeni adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları ile öz yeterlikleri arasındaki ilişki. *Uluslararası Güncel Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 2(2), 196-215.
- American Psychological Association. [APA] (2001). *Publication manual of the American Psychological Association* (5th ed.). Washington, DC: Author.
- Anagün, Ş. S. , Atalay, N. , Kılıç, Z. ve Yaşar, S. (2016). Öğretmen Adaylarına Yönelik 21. Yüzyıl Becerileri Yeterlilik Algıları Ölçeğinin Geliştirilmesi: Geçerlik Ve Güvenirlik Çalışması . *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 40, 160-175.
- Ananiadou, K. and Claro, M. (2009). 21st century skills and competences for new millennium learners in OECD countries. OECD education working papers, no. 41. *OECD Publishing (NJ1)*.
- Ayan, M. (2011). *Eğitim Fakültelerinin sınıf öğretmenliği bölümü programlarının öğretmenlik mesleği genel yeterliklerini kazandırma düzeyi*. Yayımlanmamış doktora tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Aydın, E. (2019). Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Mesleki Yeterlik Düzeylerinin Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi. *Gaziantep Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 4(3), 411-425.
- Aydın, E. ve Tunagür, M. (2021). Yabancı dil olarak Türkçe öğretim programının 21. yüzyıl becerileri açısından incelenmesi. *Bayburt Eğitim Fakültesi Dergisi*, 16(32), 349-374.
- Aykurt S. B. (2024). *21. Yüzyıl Becerilerinin Akademisyen ve Öğrenci Algısına Göre İncelenmesi: Türkiye'deki Üniversitelerin Kıyaslanması (Benchmarking)*. Doktora Tezi. On sekiz Mart Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü. Çanakkale.
- Bağçeci, B., Çetin, B. ve Ünsal, S. (2013). Occupational image scale of teachers. *Gaziantep University Journal of Social Sciences*, 12(1), 34-48.
- Bailey, R. (2006). Physical education and sport in schools: A review of benefits and outcomes. *Journal of school health*, 76(8), 397-401.
- Bakar, M. H. D. ve Çiftçi, B. (2020). Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının 21. Yüzyıl Becerileri Yeterlilik Algılarının İncelenmesi: (Nevşehir İli Örneği). *Kapadokya Eğitim Dergisi*, 1(2), 44-61.
- Baki, Y. (2022). Türkçe Öğretmeni Adaylarının 21. Yüzyıl Becerileri Yeterlilik Algıları. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim (TEKE) Dergisi*, 11(4), 1717-1742.
- Bandura, A. (2005). The primacy of self-regulation in health promotion. *Applied Psychology: An International Review*, 54(2), 245-254.
- Bandura, A. (1989). Human agency in social cognitive theory. *Am Psychol*, 44(9), 1175-1184.

- Bandura, A. (1995). *Self-efficacy In Changing Societies*. Cambridge University Press: New York.
- Bandura, A. (1997). *Self-efficacy: The exercise of control*. W H Freeman/Times Books/Henry Holt & Co.
- Baş, M. (2023). Beden eğitimi öğretmeni adaylarının öz yeterlikleri ile bireysel değerlerinin incelenmesi. *Akdeniz Spor Bilimleri Dergisi*, 6(4), 1198-1208.
- Başar, S. (2018). *Fen bilimleri öğretmen adaylarının fende matematiğin kullanımına yönelik öz yeterlik inançları, 21. yy becerileri ve aralarındaki ilişkinin incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Hacettepe Üniversitesi. Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Ankara.
- Başbay, A. ve Bektaş, Y. (2009). Çok kültürlülük bağlamında öğretim ortamı ve öğretmen yeterlikleri. *Eğitim ve Bilim*, 34(152), 30-43.
- Berkant, H. G. (2017). Öğretmen adaylarının öğretmen öz-yeterlik algılarının incelenmesi. *Eğitim Yansımaları*, 1(2), 1-17.
- Bilen, M. (1996). *Plandan Uygulamaya Öğretim*. Ankara: Aydan Web Tesisleri.
- Borko, H. (2004). Professional development and teacher learning: Mapping the terrain. *Educational researcher*, 33(8), 3-15.
- Buldu, M. (2014). Öğretmen Yeterlik Düzeyi Değerlendirmesi ve Mesleki Gelişim Eğitimleri Planlanması Üzerine Bir Öneri. *Milli Eğitim Dergisi*, 44(204), 114- 134.
- Butler, F. C. (1978). The concept of competence: An operational definition. *Educational Technology*, 18(1), 7-18.
- Büyüköztürk, Ş. (2011). *Sosyal Bilimler için Veri Analizi El Kitabı*. Ankara: Pegem Akademi.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2013). *Bilimsel araştırma yöntemleri* (15. baskı). Pegem Akademi.
- Cansoy, R. (2018). Uluslararası çerçevelere göre 21. yüzyıl becerileri ve eğitim sisteminde kazandırılması. *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 7(4), 3112-3134.
- Cemaloğlu, N., Arslangilay, A. S., Üstündağ, M. T ve Bilasa, P. (2019). Meslek lisesi öğretmenlerinin 21. yüzyıl becerileri öz yeterlik algıları. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 20(2), 845-874.
- Cengiz R., Aytan K. G. ve Abakay U. (2012). Taekwondo Sporcularının Algıladığı Liderlik Özellikleri İle Öz Yeterlik Düzeyleri Arasındaki İlişki. *E-Journal of New World Sciences Academy*, 7(4).
- Cohen, J. (1988). *Statistical power analysis for the behavioral sciences*. Second Edition. Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaum Associates, Publishers, 1988.

- Çelik, Ö., Yorulmaz, A. ve Çokçalışkan, H. (2019). Öğretmen genel yeterlikleri açısından sınıf öğretmenleri ve öğretmen adaylarının kendilerini değerlendirmeleri. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 20, 203-215.
- Çelikten, M., Şanal, M. ve Yeni, Y. (2005). Öğretmenlik mesleği ve özellikleri. *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 19(2), 207-237.
- Danış, Z., M. ve Kara, Z. H. (2016). Sosyal hizmette problem çözme yaklaşımı. *The Journal of Academic Social Science Studies International*, 45(3), 1-10.
- Darling Hammond, L. (2000). Teacher Quality and Student Achievement: A Review of State Policy Evidence. *Education Policy Analysis Archives*, 8 (1), 1–44.
- Dede, C. (2010). Comparing frameworks for 21st century skills. *21st century skills: Rethinking how students learn*, 20(2010), 51-76.
- Demirel, Ö. (2007). *Eğitimde program geliştirme*. Pegem Akademi Yayıncılık.
- Demirhan, G., Coşkun, H. ve Altay, F. (2002). Beden eğitimi öğretmenlerinin niteliklerine ilişkin görüşler. *Eğitim ve Bilim*, 27(123).
- Deniz, A. (2020). *Eğitim fakültesi öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumu, akademik öz-yeterlik ve akademik güdülenmenin incelenmesi: Bir vakıf üniversitesi örneği*. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Dilci, T. ve Yıldız, H. (2012). Öğretmen adaylarının mesleki yeterliklerine ilişkin inançları. *Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 7(1), 245-265.
- Dinç Bay, G. ve Öztürk, T. (2023). Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Bilgi Arama Süreçlerine Yönelik Tutumları ile Bilimsel Araştırmalara Yönelik Öz-Yeterlik Algıları Arasındaki İlişkinin Araştırılması. *Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi*, 14(2), 1175-1212.
- Dinler, H., Simsar, A. ve Yalçın, V. (2021). 3-6 Yaş çocukların 21. yüzyıl becerilerinin bazı değişkenler açısından incelenmesi. *e-Kafkas Journal of Educational Research*, 8(2), 281-303.
- Doğanay, A. (2012). Etkin vatandaşlık için düşünme becerilerinin öğretimi. C. Öztürk (ed.) *Sosyal bilgiler öğretimi demokratik vatandaşlık eğitimi* (ss.145-185) içinde. Pegem Akademi.
- Dolton, P., Marcenaro, O., Vries, R. D. and She, P. W. (2018). Global Teacher Status Index 2018.
- Dutoğlu, G. ve Tuncel, M. (2008). Aday öğretmenlerin eleştirel düşünme eğilimleri ile duygusal zeka düzeyleri arasındaki ilişki. Abant İzzet Baysal Üniversitesi, *Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(1), 11-32.

- Düzgüner, T. T., Karabulut, H. ve Kariper, A. (2021). 21. yüzyıl becerileri ile ilgili yapılmış olan çalışmaların incelenmesi. *Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 12(1), 179-199.
- EARGED, (2001). *21. Yüzyıla girerken Türk eğitim sisteminin ihtiyaç duyduğu çağdaş öğretmen profili*, Ankara, Milli Eğitim Basımevi.
- Edemen, M., Çiçek, V., Sert, M., Bulut, M. ve Dildeş, N. Ö.(2024). Öğretmenlerin 21. Yüzyıl. *Eğitim & Bilim 2023-IV*, 21-32.
- Edginton, C. R., Chin, M. and Demirhan, G. (2010). Beden Eğitimi ve Sağlık: Yeni Bir Küresel Görüş Birliği. *Spor Bilimleri Dergisi*, 21(3), 122-128.
- Eğmir, E. ve Çengelci, S. (2020). Öğretmenlerin 21. yüzyıl öğretim becerilerinin yansıtıcı düşünmeyi uygulama becerilerini yordama gücü. *Tarih Okulu Dergisi*, 13(45), 1045-1077.
- Eğmir, E., Göres, A. ve Beycan, F. (2021). Öğretmenlerin eğitim inançlarının mesleki yeterlilik algılarını yordama düzeyinin incelenmesi. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 19(1), 663-684.
- Ekici, G., Abide, F., Canbolat, Y. ve Öztürk, A. (2017). 21. Yüzyıl Becerilerine Ait Veri Kaynaklarının Analizi. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 6(1), 124-134.
- Ekinci, H. (2013). Öğretmen adaylarının öz yeterlik algıları: Müzik, resim ve beden eğitimi. *Electronic Turkish Studies*, 8(3).
- Engin, A. G. G., ve Koç, A. G. G. Ç. (2014). Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları (Ege Üniversitesi Eğitim Fakültesi Örneği). *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 182(182), 153-168.
- Erbek, İ. ve Memduhoğlu, H. B. (2023). Aday Öğretmenlerin ve Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlikleri ile 21. Yüzyıl Becerileri Öz Yeterlikleri. *Anadolu Eğitim Liderliği ve Öğretim Dergisi*, 11(2), 387-401.
- Erdem, A. R. ve Yazıcıoğlu, A. (2015). Öğretmen adaylarının problem çözme becerileri ile eleştirel düşünme becerileri arasındaki ilişki. *OPUS-Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 5(9), 27-41.
- Erdoğan, D. ve Eker, C. (2020). Türkçe öğretmen adaylarının 21. yüzyıl ile yaşam boyu öğrenme ilişkileri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Karaelmas Eğitim Bilimleri Dergisi*, 8 (1), 118-148.
- Erstad, O. (2010). 21. yüzyıl becerilerinin değerlendirilmesi ve öğretimi projesi. *Nordic Journal of Digital Literacy*, 4 (3-4), 204-211.
- Erten, P. (2020). Öğretmen Adaylarının 21. Yüzyıl Becerileri Yeterlilik Algıları ve Bu Becerilerin Kazandırılmasına Yönelik Görüşleri. *Milli Eğitim Dergisi*, 49(227), 33-64.

- Eryılmaz, S. ve Uluyol, Ç. (2015). Evaluation Of Fatih Project İn Consideration Of 21st Century Skills. *GÜJGEF*, 35(2).
- European Commission. (2017). *European qualifications framework for lifelong learning*. Official Journal of the European Union.
- Fenstermacher, G. D. and Richardson, V. (2005). On making determinations of quality in teaching. *Teachers College Record*, 107(1), 186-215.
- Geisinger, K. F. (2016). 21st century skills: What are they and how do we assess them? *Applied Measurement in Education*, 29(4), 245-249.
- Gelen, İ. (2017). P21-Program ve öğretimde 21. yüzyıl beceri çerçeveleri (ABD Uygulamaları). *Disiplinlerarası Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 1(2), 15-29.
- Gelen, İ. ve Özer, B. (2008). Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterliliklerine Sahip Olma Düzeyleri Hakkında Öğretmen Adayları ve Öğretmenlerin Görüşlerinin Değerlendirilmesi. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 5(9), 39-55.
- George, D. and Mallery, P. (2019). *IBM SPSS statistics 26 step by step: A simple guide and reference*. Routledge.
- Goleman, D. (1995). *Emotional intelligence*. New York: Bantam.
- Golightly, T. R. (2007). *Defining The Components of Academic Self-Efficacy in Navajo American Indian High School Students*. Unpublished Doctoral Dissertation, Brigham Young University.
- Goodman, M. (1995). *Creative Management*. Cornwall: Prentice Hall International, T.J. Press.
- Gordon, C., Lim, L., McKinnon, D. and Nkala, F. (1998). Learning approach, control orientation and self-efficacy of beginning teacher education students. *Asia-Pacific Journal of Teacher Education and Development*, 1(1), 53-63.
- Göksun, D. O. ve Kurt, A. A. (2017). Öğretmen adaylarının 21. yy. öğrenen becerileri kullanımları ve 21. yy. öğrenen becerileri kullanımları arasındaki ilişki. *Eğitim ve Bilim*, 42(190).
- Görkaş, B., Otuz, B. ve Ekici, G. (2017). İngilizceyi yabancı dil olarak öğrenenlerin sahip olmaları gereken 21 yüzyıl becerilerine ait veri kaynaklarının analizi. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 6(3), 421-435.
- Güçlü, M. (2022). *Eğitim felsefesi*. Ankara: Pegem Akademi.
- Güler, Y. ve Tuncel, F. (2022). Beden eğitimi ve spor öğretmen adaylarının 21. yüzyıl becerileri öz-yeterlilik algıları. *Beden Eğitimi Ve Spor Bilimleri Dergisi*, 20(1), 70-81.

- Gündoğdu, K., Aytaçlı, B., Aydoğan, R. ve Yıldırım, C. (2015). Öğretmen yeterlikleri alanında yazılan makalelerin içerik analizi. *Adnan Menderes Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 6(2), 30-43.
- Gündüz, A. Y. (2023). The Importance of Investigating Students' Lifelong Learning Levels and Perceptions of 21st-Century Skills. *International E-Journal of Educational Studies*, 7(15), 788-796.
- Güngör, N. (2011). *İletişim Kuramlar, Yaklaşımlar*. Ankara: Siyasal Kitabevi.
- Gürler, S. A. ve Tekmen, B. (2020). Okul öncesi öğretmen adaylarının öğretmen yeterlilik algıları üzerine bir inceleme. *Başkent University Journal of Education*, 7(1), 158-168.
- Gürültü, E., Aslan, M. ve Alıcı, B. (2019). Ortaöğretim öğretmenlerinin 21. yüzyıl becerileri kullanım yeterlikleri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 35(4), 780-798.
- Hakan, A., Sağlam, M., Yaşar, Ş., Gültekin, M. ve Devci, H. (2011). *İlköğretim Öğretmenlerinin Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlikleri Alanlarındaki Hizmetiçi Eğitim Gereksinimleri*, Anadolu Üniversitesi Yayınları. No:2215. Eskişehir.
- Hamarat, E. (2019). 21. yüzyıl becerileri odağında Türkiye'nin eğitim politikaları. *Seta Analiz*, 272, 1-24.
- Hattie, J. (2009). *Visible learning: A synthesis of over 800 meta-analyses relating to achievement*. Routledge.
- Ilanlou, M. and Zand, M. (2011). Professional competencies of teachers and the qualitative evaluation. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 29, 1143-1150.
- Ilhan, E., Canbulat, T. ve Hamurcu, H. (2023). Sınıf Öğretmenlerinin ve Öğretmen Adaylarının 21. Yüzyıl Becerilerine Yönelik Yeterlilik Algılarının İncelenmesi. *Mediterranean Educational Research Journal/Akdeniz Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 17(46).
- ISTE, (2016). *ISTE Standarts for Students*. Retrieved from <https://www.iste.org/standards/standards-for-students>.
- Işık, N. N. ve Ercan Demirel, E. (2023). An Investigation of Prospective Teachers' and Teacher Trainers' 21st Century Skills Awareness. *Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Dergisi (AKEF) Dergisi*, 5(3), 1199-1215.
- İkiz, F. E., ve Yörük, C. (2013). Öğretmen adaylarının öz-yeterlik düzeyleri ile aile işlevlerinin incelenmesi. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 6(1), 228-248.
- İyison, G. ve Sezer, G. O. (2019). Sınıf öğretmeni adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları ile ilköğretim öğretmenlerinin yeterlikleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *The Journal Of Academic Social Science*, 50(50), 528-542.

- Jinks, J. and Morgan, V. (1999). Children's perceived academic self-efficacy: An inventory scale. *The Clearing House*, 72(4), 224-230.
- Kafalı, C. ve Akçöltekin, A. (2024). Fen Bilimleri Öğretmenlerinin 21. Yüzyıl Becerileri ile Bilimsel Araştırma Öz Yeterlikleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. *TroyAcademy*, 9(1), 51-77.
- Kahraman, Ü. ve Çelik, O. T. (2020). The status of teaching profession from teachers' points of view. *Educational Administration: Theory and Practice*, 26(3), 519-564.
- Kahyaoğlu, M. ve Yangın S. (2007). İlköğretim öğretmen adaylarının mesleki özyeterliklerine ilişkin görüşleri. *Kastamonu Eğitim Fakültesi Dergisi*, 15(1), 73-84.
- Kalan, G. Ö. (2010). Medya okuryazarlığı ve okul öncesi çocuk: ebeveynlerin medya okuryazarlığı bilinci üzerine bir araştırma. *İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi*, 1(39), 59-73.
- Kalaycı, N. (2001). *Sosyal Bilimlerde Problem Çözme ve Uygulamalar*. Ankara: Gazi Kitabevi.
- Kale Z., Akçin S., Başoğlu F. ve Başoğlu Ü. (2024). Öğretmenlerin 21. Yüzyıl Becerilerine Kapsamında Karar Verme ve Mesleki Özerklik Davranışları Arasındaki İlişki. *Eurasian Education & Literature Journal*, (19), 18-37.
- Kalemkuş, F. ve Özek, M. B. (2021). 21. yüzyıl becerileri konusunda araştırma eğilimleri: 2000-2020 (Ocak Ayı). *MANAS Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 10(2), 878-900.
- Kaptan F. ve Korkmaz, H. (2002). *Probleme dayalı öğrenme yaklaşımının hizmet öncesi fen öğretmenlerinin problem çözme becerileri ve öz-yeterlik inanç düzeylerine etkisi*. V. Ulusal Fen Bilimleri ve Matematik Eğitimi Kongresi, ODTÜ Ankara.
- Karacaoğlu, Ö. C. (2008). Öğretmenlerin yeterlilik algıları. *Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 5(1), 70-97.
- Karaduman B. ve Emrahoğlu, N. (2011). Sınıf öğretmeni adaylarının bazı değişkenler açısından fen öğretimi öz-yeterlik inanç düzeylerinin ve sonuç beklentilerinin incelenmesi üzerine bir araştırma. *Journal of Turkish Science Education*, 8(3), 69 - 79.
- Karamustafaoğlu, O. ve Özmen, H. (2004). Toplumumuzda ve öğretmen adayları arasında öğretmenlik mesleğine verilen değer üzerine bir araştırma. *Değerler Eğitimi Dergisi*, 2(6), 34-49.
- Karatekin, K., Merey, Z. ve Keçe, M. (2015). Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları. *Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12(1), 72-96.
- Karasar, N. (2018). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Karataş, Z. ve Yavuzer, Y. (Ed.). (2018). *Psikolojik danışma ve psikoterapi kuramları*.

Ankara: Pegem Akademi.

- Karatepe, R. (2021). Öğretmen adaylarının 21. yüzyıl becerileri özyeterlik algılarının incelenmesi. *Uluslararası İnovatif Eğitim Araştırmacısı*, 1(2), 79-87.
- Kavrayıcı, C. ve Bayrak, C. (2016). Öğretmen adaylarının öz-yeterlik algıları. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 8(23), 622-658.
- Kaya, H. İ. ve Korucuk, M. (2023). Öğretmen adaylarının mesleki öz-yeterlikleri ile mesleki kaygı düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 22(87), 925-948.
- Kaysı, F. (2020). Mesleki yeterlik algıları ölçeğinin geliştirilmesi ve uygulanması. *Ulusal Eğitim Akademisi Dergisi*, 4(1), 29-48.
- Kılıç, D. ve Samancı, O. (2005). İlköğretim okullarında okutulan sosyal bilgiler dersinde problem çözme yönteminin kullanılışı. *Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*, (11), 100-112.
- Kibici, V. B. (2022). Müzik öğretmenlerinin öğretmenlik genel öz-yeterlikleri ve müzik öğretimi özyeterliklerinin incelenmesi [Investigation of Music Teachers' General Teaching Self-Efficacy and Music Teaching Self-Efficacy]. *Bilim, Eğitim, Sanat ve Teknoloji Dergisi (BEST Dergi) [Science, Education, Art and Technology Journal (SEAT Journal)]*, 6(1), 64-76.
- Kocahal H. ve Alıncak F. (2024). Beden Eğitimi Ve Spor Öğretmeni Adaylarının 21. Yüzyıl Becerileri Öz Yeterlik Algılarının Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi. *The Journal of Academic Social Science*, 155(155), 1-21.
- Karakuş, M. ve Kocaman, G. A. (2024). Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) 2017 Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlikleri Bağlamında İngilizce Öğretmenlerinin Yeterlik Algılarının ve Yeterlik Algılarını Etkileyen Faktörlerin İncelenmesi. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 26(3), 945-965.
- Koçyiğit, M., Erdem, C., ve Eğmir, E. (2020). Öğretmenlerin ve öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleği genel yeterliklerine ilişkin öz değerlendirmeleri. *Cumhuriyet Uluslararası Eğitim Dergisi*, 9(3), 774-799.
- Korkut, F. (2002). Lise öğrencilerinin problem çözme becerileri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 22, 177-184.
- Kotluk, N. ve Kocakaya, S. (2015). 21. yüzyıl becerilerinin gelişiminde dijital öyküler: Ortaöğretim öğrencilerinin görüşlerinin incelenmesi. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 4(2), 354-363.
- Kozikoğlu İ. ve Altunova N. (2018). Öğretmen adaylarının 21. yüzyıl becerilerine ilişkin öz-yeterlik algılarının yaşam boyu öğrenme eğilimlerini yordama gücü. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi/Journal of Higher Education and Science*, 8(3), 522-531.

- Köksal, N. (2008). Öğretmenlik mesleği genel yeterliklerinin öğretmen, müdür ve bakanlık yetkilileri tarafından değerlendirilmesi. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 23(23), 36-46.
- Kulshrestha, A. K. ve Pandey, K. (2013). Teachers training and professional competencies. *Voice of Research*, 1(4), 29-33.
- Kurt, A. A., İzmirli, Ö. Ş., Fırat, M. ve İzmirli, S. (2011). Bilimsel Araştırma Yöntemleri Dersine İlişkin Bilgisayar Ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü Öğrencilerinin Görüşlerinin İncelenmesi. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 30, 19-28.
- Larson, L. C., and Miller, T. N. (2011). 21st century skills: Prepare students for the future. *Kappa Delta Pi Record*, 47(3), 121-123.
- Leithwood, K. (2007). What we know about educational leadership. In *Intelligent leadership: Constructs for thinking education leaders* (pp. 41-66). Dordrecht: Springer Netherlands.
- Lemke, C. (2002). *Engauge 21st Century Skills: Digital Literacies for a Digital Age*.
- Mahiroğlu, A. (2004). *Öğretmenlik yeterlilikleri bakımından eğitim fakültelerinin öğrencilerini yetiştirme düzeyleri*, XII. Eğitim Bilimleri Kongresi, Gazi Üniversitesi.
- Mason, M. (2008). Karmaşıklık teorisi ve eğitim felsefesi. *Eğitim felsefesi ve teorisi*, 40 (1), 4-18.
- Mayer, R. E. and Wittrock, M. C. (2006). Problem solving. *Handbook of educational psychology*, 2, 287-303.
- McClelland, D. C. (1973). *Testing for competence rather than for intelligence*. *American Psychologist*, 28(1), 1-14.
- MEB (2017). *Öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri*. Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme Genel Müdürlüğü, Ankara.
- MEB (2008). *Öğretmen Yeterlikleri*. Ankara: Devlet Kitapları Müdürlüğü.
- MEB, (2011). *MEB 21. Yüzyıl Öğrenci Profili*. Ankara: Milli Eğitim Basımevi.
- MEB, TTKB, (2017). URL: <http://mufredat.meb.gov.tr/> Son Erişim Tarihi: 24.05.2022.
- Milli Eğitim Bakanlığı. (2015). *Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi kitapçığı*. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı.
- NCREL., ve Metiri Group. (2002). *EnGauge 21st-century skills: Digital literacies for a digital age*. NCREL & Metiri Group.
- NRC. (2011). *Assessing 21st-century skills: Summary of a workshop*. The National Academies Press.

- OECD. (2015). *Skills for social progress: The power of social and emotional skills*. OECD Publishing.
- Okçabol, R. (2000). *Eğitim Fakültelerinin derdi belli YÖK'ün derdi ne?* Ankara: Eğitim Sen Yayınları.
- Orhan Göksün, D. (2016). *Öğretmen adaylarının 21. yy. öğrenen becerileri ve 21. yy. öğreten becerileri arasındaki ilişki*. Doktora tezi, Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.
- Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme Genel Müdürlüğü [ÖYGM], (2017). *Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlikleri*. Ankara: T.C. Millî Eğitim Bakanlığı.
- Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme Genel Müdürlüğü [ÖYGM], (2002). *Öğretmen Yeterlilikleri*. Ankara: Millî Eğitim Basımevi.
- Öksüzöğlü, P. (2009). *Beden eğitimi öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin yeterlik algıları*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Mersin Üniversitesi, Mersin.
- Önür, Z. ve Kozikoğlu, İ. (2019). Ortaokul Öğrencilerinin 21. Yüzyıl Öğrenme Becerileri. *Trakya Eğitim Dergisi*, 9(3), 627-648.
- Özben, Ş. ve Argun, Y. (2005). Buca Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Yaratıcılık Boyutları Puanlarının Karşılaştırılması. *Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*, (18).
- Özdemir, S. M. (2008). Sınıf öğretmeni adaylarının öğretim sürecine ilişkin öz-yeterlik inançlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 54(54), 277-306.
- Özer, B. (2008). Öğretmenlerin mesleki gelişimi. A. Hakan (Ed.), *Öğretmenlik meslek bilgisi alanındaki gelişmeler* (ss. 195-216) içinde. Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi. Eskişehir.
- Özcan, M. (2013). *Okulda üniversite: Türkiye'de öğretmen eğitimi yeniden yapılandırmak için bir model önerisi*. İstanbul: Tüsiad, 31,32.
- Özden, D. Ö., Tayşi, E. K., Şahin, H. K., Kaya, S. D. ve Bayram, F. Ö. (2018). Öğretmen Adaylarının 21. Yüzyıl Becerilerine Yönelik Yeterlik Algıları: Kütahya Örneği. *Turkish Studies*, 13, 27.
- Özpınar, M. ve Sarpkaya R. (2010). Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin sorunları. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 27(27), 17-29.
- Öztürk, E. (2013). Sınıf öğretmeni adaylarının teknolojik pedagojik alan bilgilerinin bazı değişkenler açısından değerlendirilmesi. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 6(2).
- Özsoy, V. (2022). *Görsel sanatlar öğretim programları ve öğretmen yeterlikleri*. Pegem Akademi Yayıncılık.

- P21 (2019). *Framework for 21st-century learning definitions*. URL: <https://www.battelleforkids.org/networks/p21/frameworks-resources>. Son Erişim tarihi: 22.05.2024.
- Pajares, F. (1996). Self-Efficacy Beliefs in Academic Settings. *Review of Educational Research*, 66(4), 543-578.
- Panel, I. L. (2002). Digital transformation: A framework for ICT literacy. *Educational Testing Service*, 1(2), 1-53.
- Pangrazi, R. P. (2001). *Dynamic physical education for elementary school*. Allyn, Bacan, Bostan.
- Pantić, N. and Wubbels, T. (2010). Teacher competencies as a basis for teacher education—Views of Serbian teachers and teacher educators. *Teaching and teacher education*, 26(3), 694-703.
- Partnership for 21st Century Learning (2015). P21 Framework Definitions. URL: <http://www.p21.org/our-work/p21-framework>. Son Erişim Tarihi: 20.04.2023.
- Paul, R. and Elder, L. (2010). *The miniature guide to critical thinking concepts and tools*. Dillon Beach: Foundation for Critical Thinking Press.
- Polat, Ö. (2021). 60-72 Aylık çocukların yaratıcılık becerileri üzerinde zihin haritalama çalışmalarının etkisi. *Eğitim ve Bilim*, 46(207), 21-42.
- Roelofs, E. and Sanders, P. (2007). Towards a framework for assessing teacher competence. *European journal of vocational training*, 40(1), 123-139.
- Saatçioğlu, Ö., Özmen, Ö. ve Sürel Özer, P. (2003). Bilgi okuryazarlığı becerilerinin geliştirilmesinde kütüphanelerin rolü ve Dokuz Eylül Üniversitesi uygulaması. *Bilgi Dünyası*, 4(1), 45-63.
- Sakız, G. (2013). Başarıda Anahtar Kelime: Öz-yeterlik. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 26(1), 185-210.
- Sandıkçı, M., ve Öncü, E. (2013). Beden Eğitimi ile diğer alanlardaki öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin yeterlik algıları ve tutumlarının belirlenmesi ve karşılaştırılması. *Pamukkale Journal of Sport Sciences*, 4(1).
- Saracaloğlu, A. S., Certel, Z., Varol, S. R. ve Bahadır, Z. (2012). Beden eğitimi öğretmenlerinin özyeterlik inançları ve denetim odaklarının incelenmesi. *Adnan Menderes Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 3(2), 54-65.
- Saracaloğlu, A. S. ve Gündüz Çetin, İ. (2023). Öğretmenlerin eğitim programı okuryazarlığı ve mesleki öz-yeterlik düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12(1), 61-74.
- Schulz, R. (2012). The role of teacher quality in student achievement. *Educational Research*

Review, 7(1), 67-89.

Seferoğlu, S. S. (2004). “Öğretmen Yeterlilikleri ve Mesleki Gelişim. *Bilim ve Aklın Aydınlığında Eğitim*, 58, 40-45.

Seferoğlu, S. S. ve Akbıyık, C. (2006). Eleştirel düşünme ve öğretimi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 30(30), 193-200.

Semerci, N. ve Semerci, Ç. (2004). Türkiye’de öğretmenlik tutumları. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 14(1), 137-146.

Shulman, L. (1987). Knowledge and teaching: Foundations of the new reform. *Harvard educational review*, 57(1), 1-23.

Silva, E. (2008). *Measuring skills for the 21st century*. Education Sector Reports. Education Sector.

Soland, J., Hamilton, L. S. and Stecher, B. M. (2013). *Measuring 21st century competencies: Guidance for educators*. Asia Society, Global Cities Education Network, Rand Corporation.

Solmaz, D. Y. ve Güven, G. (2023). Beden Eğitimi ve Spor Öğretmen Adaylarının 21. Yüzyıl Becerileri Yeterlilik Algıları. *Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 6(3), 25-39.

Staiano, A. E. and Calvert, S. L. (2011). Exergames for physical education courses: Physical, social, and cognitive benefits. *Child development perspectives*, 5(2), 93-98.

Sternberg, R. J. (2003). Creative thinking in the classroom. *Scandinavian Journal of Educational Research*, 47(3), 325– 338.

Sternberg, R. J., and Horvath, J. A. (1995). A prototype view of expert teaching. *Educational researcher*, 24(6), 9-17.

Şahin, C., ve Şahin, S. (2017). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine karşı tutumları, öz-yeterlik inançları ve öğrenciyi tanıma düzeyleri. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 15(2), 224-238.

Şahinel, S. (2002). *Eleştirel düşünme* (1. Baskı). Ankara: Pegem A Yayıncılık.

Şenel, A. ve Gençoğlu, S. (2003). Küreselleşen dünyada teknoloji eğitimi. *Gazi Üniversitesi Endüstriyel Sanatlar Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11(12), 45-65.

Şenol, F. B. ve Ergün, M. (2015). Okul öncesi öğretmen adayları ile okul öncesi öğretmenlerinin öğretmenlik mesleğine yönelik öz-yeterlik inançlarının karşılaştırılması. *Journal of Theoretical Educational Science*, 8(3), 297-315.

Şentürk, S., ve Gülbahar, B. (2023). Yabancı dil olarak Türkçe öğretmenlerinin mesleki öz yeterlikleri ile sınıftaki farklılıkları yönetme yeterlikleri arasındaki ilişki. *Sosyal, Beşeri*

Ve İdari Bilimler Dergisi, 6(2).

Şişman, M. (2001). *Öğretmenliğe giriş*. Ankara: Pegem Akademi.

Şişman, M. (2006). *Eğitim bilimine giriş*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.

Şişman, M. (2009). Öğretmen Yeterlilikleri: Modern Bir Söylem ve Retorik. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 10(3), 63-82.

T.C. Millî Eğitim Bakanlığı, Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı (2023). *21. Yüzyıl Becerileri ve Değerleri Üzerine Bir Araştırma Raporu*. Ankara.

Taşar, H. H. (2012). İlköğretim okullarında çalışan öğretmenlerin mesleki yeterlik algılarının incelenmesi. *Verimlilik Dergisi*, 4, 67-77.

Teddlie, C. and Tashakkori, A. (2020). *Karma yöntem araştırmalarının temelleri* (2. baskı). (Y. Dede and S. B. Demir, Çev. Eds.). Anı Yayıncılık.

Tekerek, B., Karakaya, F., ve Tekerek, M. (2018). An investigation on undergraduate programs of teacher training regarding 21th century skills: example of elementary mathematics and science. *In Education Conference* (pp. 27-28).

Thoman, E. and Jolls, T. (2004). Media literacy—A national priority for a changing world. *American behavioral scientist*, 48(1), 18-29.

Tiryakioğlu, R. (2022). *İlköğretim Fen Bilimleri ve Matematik Öğretmenlerinin 21. Yüzyıl Becerileri ve Yeni Medya Okuryazarlık Düzeyleri Arasındaki İlişkilerinin İncelenmesi*, Yüksek Lisans Tezi, Ordu Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Ordu.

Trilling, B. and Fadel, C. (2009). *21st Century Skills: Learning For Life In Our Times* (First Edition). USA: John Wiley & Sons, Inc.

Tuğluk, M. ve Kürkmen, S. (2018). Türkiyede öğretmen yeterlilikleri. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 10(30), 809-841.

Tuncel, A. Z. (2009). *Bütünleştirilmiş program uygulamasının ilköğretim 4. Sınıf öğrencilerinin sosyal gelişim becerilerine etkisi*. Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Tuncer, M. (2020). Nicel araştırma desenleri. B. Oral ve A. Çoban (Eds.), *Kuramdan Uygulamaya Eğitimde Bilimsel Araştırma Yöntemleri* (1. baskı, ss. 205-228) içinde. Pegem Akademi.

Turan, İ. ve Bay, G. D. (2023). Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının 21. Yüzyıl Becerileri Öz-yeterlik Algılarının İncelenmesi (Doğu Karadeniz Örneği). *Turkish Studies-Educational Sciences*, 18(3).

Tutar, H. ve Erdem, A. T. (2020). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri ve SPSS Uygulamaları*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

- Tümekaya, S. (2011). Fen bilimleri öğrencilerinin eleştirel düşünme eğilimleri ve öğrenme stillerinin incelenmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12(3), 215-234.
- Türk Dil Kurumu. (2022). *Türkçe Sözlük*. Ankara: Türk Dil Kurumu.
- Türk Eğitim Derneği (TED) (2009). *Öğretmen yeterlikleri*. Ankara: Türk Eğitim Derneği.
- Türkdoğan, S. C. (2014). *Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğini tercih etmelerinde etkili olan faktörlere göre mesleki kaygıları*. Yüksek Lisans Tezi, Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Denizli.
- Türkiye Yüksek Öğretim Yeterlikler Çerçevesi. (2021). *Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi*. URL: <http://tyyc.yok.gov.tr/> Son Erişim Tarihi: 15.02.2023
- UNESCO (2017). *Global education monitoring report 2017/8 - Accountability in education: Meeting our commitments*. Paris: UNESCO Publishing.
- Usta, E. ve Korkmaz, Ö. (2010). Öğretmen adaylarının bilgisayar yeterlikleri ve teknoloji kullanımına ilişkin algıları ile öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları. *Uluslararası insan bilimleri dergisi*, 7(1), 1335-1349.
- Uysal, F. ve Elgün, İ. Ö. (2020). The analysis of critical attainments determined during pandemic process in eighth grade curriculum according to 21st Century. *Uluslararası Eğitim Programları ve Öğretim Çalışmaları Dergisi*, 10(2), 339-358.
- Ülçay, O. (2024). Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Değerlendirmesi. *Ulusal Eğitim Toplum ve Dünya Dergisi*, 1(2), 70-75.
- Ülger, K. (2014). Öğrencilerin yaratıcı düşünme gelişimlerinin incelenmesi. *Eğitim ve Bilim*, 39(175), 275-284.
- Ülper, H. ve Bağcı, H. (2012). Türkçe Öğretmeni Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Dönük Öz Yeterlik Algıları. *Electronic Turkish Studies*, 7(2).
- Ünlü, H. ve Aydos, L. (2007). Öğretmen Görüşlerine Göre; Beden Eğitimi Derslerinde Öğretmenlerin ve Öğrencilerin Tercih Ettikleri Öğretim Yöntemleri. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(2), 71-81.
- Ünlü, H. ve Aydos, L. (2010). Beden eğitimi öğretmenlerinin yeterlilikleri üzerine bir derleme. *Milli Eğitim Dergisi*, 40(187), 172-192.
- Van Der Schaaf, M. F., Stokking, K. M. and Verloop, N. (2003). Developing performance standards for teacher assessment by policy capturing. *Assessment & Evaluation in Higher Education*, 28(4), 395-410.
- Voogt, J., Fisser, P., Pareja Roblin, N., Tondeur, J. and Van Braak, J. (2013). Technological pedagogical content knowledge—a review of the literature. *Journal of computer assisted learning*, 29(2), 109-121.

- Walser, N. (2008). Teaching 21st century skills. *Harvard Education Letter*, 24(5),1-3.
- Woolfolk Hoy, A. and Burke Spero, R. (2005). Changes in Teacher Efficacy During the Early Years Of Teaching: A Comparison of Four Measures. *Teaching and Teacher Education*, 21, 343-356.
- World Economic Forum. (2016). *New vision for education: Fostering social and emotional learning through technology*. Geneva: World Economic Forum.
- Yağcı, U. ve Aksoy, V. (2015). Müzik öğretmeni adaylarının akademik öz yeterlikleriyle öğretmenlik öz yeterlikleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1(33), 84-104.
- Yanık, M. (2017). Beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının öğretmen öz yeterlilik inançları. *Beden Eğitimi Ve Spor Bilimleri Dergisi*, 19(4), 148-161.
- Yavuz, D. ve Kırbaşlar, F. G. (2017). Fen bilgisi öğretmenlerinin öğretmenlik öz-yeterlik düzeylerinin bazı değişkenler açısından incelenmesi. *HAYEF Journal of Education*, 14(1), 369-387.
- Yavuz, M., Özkaral, T. ve Yıldız, D. (2015). Uluslararası raporlarda öğretmen yeterlikleri ve öğretmen eğitimi. *SDU International Journal of Educational Studies*, 2(2), 60-71.
- Yavuz, Ö., Durna, E., Caferoğlu, D., Taşkın, Ş., Yavuz, F., ve Dervişoğlu, B. (2022). Öğretmen algılarına göre mesleki bağlılıkları ile mesleki yeterlikleri arasındaki ilişki. *International Journal Of Social Humanities Sciences Research*, 9(89), 2394-2406.
- Yenen, E. T., ve Durmaz, A. (2019). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik hazırbulunuşluk düzeylerinin incelenmesi. *OPUS International Journal of Society Researches*, 13(19), 922-940.
- Yenen, E. T. (2022). Öğretmenlerin mesleki yeterliklerini etkileyen faktörler. *MANAS Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 11(1), 27-45.
- Yenen, E. T., ve Kılınç, H. H. (2018). Öğretmenlerin öğretmenlik mesleği genel yeterliklerine sahip olma düzeylerinin incelenmesi. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim (TEKE) Dergisi*, 7(4), 2767-2787.
- Yenilmez, K. ve Kakmacı, Ö. (2008). İlköğretim matematik öğretmenliği bölümü öğrencilerinin öz yeterlilik inanç düzeyleri. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(2), 1-21.
- Yeşilyurt, E. (2011). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğinin genel yeterliklerine yönelik yeterlik algıları. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 9(1), 71-100.
- Yıldız, E. ve Kangalgil, M. (2014). Beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki yeterlikleri ve kullandıkları öğretim yöntemleri ile ilgili görüşlerinin incelenmesi. *Pamukkale Journal of Sport Sciences*, 5(1), 61-76.

- Yılmaz, G. (2023). Üst Düzey Düşünme Becerilerini Geliştirme Stratejileri. B. B., Sezerel ve N. N. Ateşgöz (Ed.), *21. Yüzyıl ve Üst Düzey Düşünme Becerileri* (ss. 228-249) içinde. Anı Yayıncılık.
- Yılmaz, M., Köseoğlu, P., Gerçek, C. ve Soran, H. (2004). Yabancı dilde hazırlanan bir öğretmen öz yeterlik ölçeğinin Türkçe'ye uyarlanması. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 27, 260–267.
- Yüksel, G. (1998). Sosyal beceri envanterinin Türkçe'ye uyarlanması: Geçerlik ve güvenirlik çalışmaları. *Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 2(9), 39-48.
- Yüksel, S. (2015). Öğretmen Yetiştirme Politikalarında Dönüşüm: 21. Yy Öğretmenini Yetiştirme. *Türkiye Özel Okullar Birliği Dergisi*, 32, 23-28.
- Zhu, X. and Zeichner, K. (2013). *Preparing teachers for the 21st century*. Berlin Heidelberg: Springer.

EKLER

EK 1. Etik Kurul İzni

Evrak Tarih ve Sayısı: 07.08.2023-142923

T.C.
AMASYA ÜNİVERSİTESİ
Bilim Etik Kurulu
Sosyal Bilimler Etik Kurulu

Sayı : E-30640013-108.01-142923
Konu : Etik Kurul İzni Belgesi

07.08.2023

REKTÖRLÜK MAKAMINA
Sayın Prof. Dr. Resul ÇEKİN
Öğretim Üyesi

İlgi : 04.08.2023 tarihli ve 142695 sayılı yazı.

"Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlikleri İle 21. Yüzyıl Becerileri Öz Yeterliklerinin İncelenmesi" adlı araştırmanız Sosyal Bilimler Etik Kurulu tarafından bilimsel araştırma etiği yönünden incelendi ve değerlendirildi. Konu ile ilgili kurul görüşü ektedir.

Bilgilerinizi rica ederim.

Prof. Dr. Songül KEÇECİ KURT
Etik Kurul Başkanı

Ek:

- 1- Dr. Resul Çekin Başvuru Değerlendirme (1 Sayfa)
- 2- Etik Kurul İzni (52 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu : BS95DEK370 Pin Kodu : 32032

Belge Takip Adresi :
<https://turkiye.gov.tr/ebd?eK=5544&eD=BS95DEK370&eS=142923>

Adres: Akbük Mah. Muhsin Yazıcıoğlu Cad. No:7 Merkez/Amasya

Telefon:2600060 Faks:2600059

e-Posta:genelsekreterlik@amasya.edu.tr Web:<http://www.amasya.edu.tr/idari/etik-kurul/bilim-etik-kurulu.aspx>

Kep Adresi:amasyauniversitesi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Songül KEÇECİ KURT

Unvan: Etik Kurul Başkanı

Tel No: 1

Bu belge,güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

	AMASYA ÜNİVERSİTESİ SOSYAL BİLİMLER ETİK KURUL DEĞERLENDİRME FORMU

Ek-1

Araştırmanın Başlığı : Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlikleri İle 21. Yüzyıl Becerileri Öz Yeterliklerinin İncelenmesi	
Başvuru Formunun Etik Kurula geldiği tarih	04.08.2023
Başvuru Formunun Etik Kurulda incelendiği tarih	07.08.2023
Karar tarihi	07.08.2023

SONUÇ

1.	☒ Kabul
2.	☐ Düzeltme gereklidir: Etik sorun olabilecek sorular/maddeler, süreçler ya da unsurlar bulunmaktadır. Açıklama:
3.	☐ Red Gerekçe, Görüş, Tavsiye ve Açıklamalar:

Başvuru dosyasının incelenmesinde hazır bulunan ve araştırmayla doğrudan veya dolaylı olarak ilişkisi bulunmayan Etik Kurul başkan ve üyelerinin ad,soyad ve imzaları.

Prof. Dr. Songül KEÇECİ KURT	Başkan	Fen Edebiyat Fakültesi
Doç.Dr. Melike BAŞ	Üye-Raportör	Eğitim Fakültesi
Doç.Dr. Fatih CAN	Üye Başkan Yard.	Eğitim Fakültesi
Doç. Dr. Seda Sabah	Üye- Başkan Yard.	Eğitim Fakültesi
Doç. Dr. Ash ALTANLAR	Üye	Mimarlık Fakültesi
Doç. Dr. Davut AĞBAL	Üye	İlahiyat Fakültesi
Doç.Dr. Önder ERYILMAZ	Üye	Eğitim Fakültesi
Dr. Öğr. Üyesi Nida EMÜL	Üye	Eğitim Fakültesi
Dr. Öğr. Üyesi Ayşe ŞAHİN	Üye	Sabuncuoğlu Şerefeddin SHMYO

EK 2. Araştırma İzinleri

Amasya Üni Gelen Evrak Tarih ve Sayısı: 05.12.2023-166097

T.C.
ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Rektörlük

Sayı : E-49933177-302.08.01-2300139781
Konu : Anket İzni

04.12.2023

AMASYA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE

İlgi : 13.10.2023 tarihli 47526769-302.08.01.04.01-E.155074 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazınızda belirtilen Üniversiteniz Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı Tezli Yüksek Lisans programı öğrencisi Kadriye DİNÇER'in, Prof.Dr.Resul ÇEKİN danışmanlığında hazırlayacağı "Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlikleri İle 21. Yüzyıl Becerileri Öz Yeterliklerinin İncelenmesi" konulu çalışması kapsamında Üniversitemiz Yaşar Doğu Spor Bilimleri Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümünde araştırma yapma talebi Rektörlüğümüzce uygun görülmüştür.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Murat TERZİ
Rektör a.
Rektör Yardımcısı

Amasya Üni Gelen Evrak Tarih ve Sayısı: 19.10.2023-156426

T.C.
HİTİT ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Öğrenci İşleri Dairesi Başkanlığı

Sayı : E-45161535-044-2300081557
Konu : Anket İzni (Kadriye DİNÇER) HK

18.10.2023

AMASYA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE

İlgi : Amasya Üniversitesi Rektörlüğünün 13.10.2023 tarihli ve 47526769-302.08.01.04.01-E.155074 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazınıza istinaden; Üniversitemiz Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı Tezli Yüksek Lisans programı 217901006 numaralı öğrencisi Kadriye DİNÇER'in "*Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlikleri İle 21.Yüzyıl Becerileri Öz Yeterliklerinin İncelenmesi*" konulu çalışması kapsamında 15.10.2023-30.06.2024 tarihleri arasında Üniversitemiz Spor Bilimler Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü'nde araştırma yapması uygun görülmüştür.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Halil İbrahim ŞİMŞEK
Rektör a.
Rektör Yardımcısı

Belge Doğrulama Kodu: FHHAFD3

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Takip Adresi: <http://ubys.hitt.edu.tr/ERMS/Record/Confirmation?ago/index>

Adres: T.C. Hitit Üniversitesi Kızay Kampüsü Çevre Yolu Bulvarı 19030 Çorum / TÜRKİYE

Bilgi için :

Mahmut Ghazel
Bilgisayar İşletmeni
(0 364) 2191919 - 2078

Telefon No: (0 364) 2191919

Faks No: (0 364) 2191938

Telefon No:

e-Posta:

İnternet Adresi: <http://www.hitt.edu.tr>

Direkt Hat:

Kep Adresi: hittuniversitesi@hitt.edu.tr

Amasya Üni Gelen Evrak Tarih ve Sayısı: 11.12.2023-167042

T.C.
BİNGÖL ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Rektörlük Yazı İşleri Müdürlüğü

Sayı : E-79879538-044-134624
Konu : Anket Çalışması

08.12.2023

AMASYA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE

İlgi : 13.10.2023 tarih ve 155074 sayılı yazınız.

İlgi yazınıza istinaden Üniversiteniz Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı Tezli Yüksek Lisans öğrencisi Kadriye DİNÇER'in anket çalışması talebi uygun görülmüş olup, Üniversitemizin ilgili birimlerine duyurulmuştur.

Bİlgilerini ve gereğini arz ederim.

Prof. Dr. İbrahim Yasin ERDOĞAN
Rektör a.
Rektör Yardımcısı

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :BSMB20VCMB Pin Kodu :01962

Belge Takip Adresi :

<https://muka.gov.tr/ebd/taK=5375&eD=BSMB20VCMB&eS=134624>

Adres: Bingöl Üniversitesi Rektörlüğü Selahaddin-i Eyyubi Mah. Üniversite Cad.

No:1 BİNGÖL/TÜRKİYE

Telefon:0426 216 00 12-13-14-15 Faks:0426 215 10 20

e-Posta:genelsekretarlik@bingol.edu.tr Elektronik Ağ:www.bingol.edu.tr

Kep Adresi: bingoluniversitem@hs01.kep.tr

Bilgi için: Murat YAZICI

Unvanı: Bilgisayar İşletmeni

Tel No: 5337

Amasya Üni Gelen Evrak Tarih ve Sayısı: 17.10.2023-155870

T.C.
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığı

Sayı : E-50346461-044-617314
Konu : Anket İzni (Kadriye DİNÇER)

16.10.2023

DAĞITIM YERLERİNE

İlgi : 13.10.2023 tarihli, 155074 sayılı yazı

Amasya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı Tezli Yüksek Lisans programı 217901006 numaralı öğrencisi Kadriye DİNÇER tarafından Prof. Dr. Resul ÇEKİN danışmanlığında hazırlayacağı "**Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlikleri İle 21. Yüzyıl Becerileri Öz Yeterliklerinin İncelenmesi**" konulu anket çalışması kapsamında anket uygulanabilmesi için izin ve anketin duyurulması talep edilmektedir. Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'na uyulması şartıyla izin talebi ve Üniversitemizde duyurulması uygun bulunmuştur.

Bilgilerini ve gereğini arz/rica ederim.

Prof. Dr. Emrullah EKEN
Rektör a.
Rektör Yardımcısı

Ek:1

Dağıtım:
Gereği:

Bilgi:

EK 3. Anket Kullanım İzinleri

Kişisel Bilgi Formu

Değerli katılımcı,

Bu ölçek, yürütülen yüksek lisans tezi kapsamında 21. Yüzyıl becerileri Öz Yeterlikleri ve Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterliklerine ilişkin görüşlerinizi belirlemek amacıyla hazırlanmıştır. Sizden beklenen her ifadenin karşısına size uygun seçeneği işaretlemenizdir. Ölçek toplu olarak değerlendirileceğinden adınızı yazmanıza gerek yoktur. Ölçekteki maddeleri eksiksiz ve samimi görüşlerinizi yansıttak biçimde ifade etmeniz çalışmanın amacına ulaşması için önemlidir. Bu ölçekten toplanan veriler bilimsel çalışma dışında kullanılmayacaktır. Katkılarınız için teşekkür ederim.

Prof. Dr. Resul ÇEKİN
Danışman

Kadriye DİNÇER
Beden Eğt. Ve Spor Anabilim Dalı Yüksek Lisans Öğrencisi

1. Cinsiyet () Kadın () Erkek
2. Sınıf düzeyi () 1. Sınıf () 2. Sınıf () 3. Sınıf () 4. Sınıf
3. Yaş :
4. Bu döneme kadarki genel not ortalamanız :
5. Mezun olduğunuz lise türü
() Genel lise () Anadolu lisesi () Fen lisesi () Spor lisesi () Diğer

Diğeri işaretlediyseniz belirtiniz:.....

6. Anne eğitim düzeyi
() Yok () İlkokul () İlköğretim () Ortaöğretim () Üniversite
() Lisans üstü
7. Baba eğitim düzeyi
() Yok () İlkokul () İlköğretim () Ortaöğretim () Üniversite
() Lisans üstü
8. Ailenizin gelir düzeyi
() Asgari ücretin altı () Asgari ücret () Asgari ücretin üstü
9. Kardeş sayısı
() Yok () 1 () 2 () 3 () 4 () 5 ve üstü
10. Okuduğunuz üniversitede herhangi bir kulüp veya öğrenci topluluğuna üye misiniz?
() Evet () Hayır
11. İnterneti en çok hangi amaçla kullanıyorsunuz?
() Kullanmıyorum () Oyun () Haber () Alışveriş
() Sosyal Medya () Eğitim () Magazin () Diğer
12. Lisans üstü eğitim almayı düşünüyör musunuz?
() Evet () Hayır
13. Bilgi ve iletişim teknolojilerine hakim misiniz?
() Evet () Hayır () Kısmen

Değerli Öğretmen Adayı,

Bu gün mesleğe başlamış olsanız aşağıda verilen maddelerde belirtilen tutum, beceri ve davranışları gerçekleştirebilir misiniz? Eğer gerçekleştirebileceğinize inanıyorsanız bunu ne derecede yapabileceğinize inanıyoruz? Lütfen her madde için yanıtınızı verilen seçeneklerden işaretleyiniz. Sonuçlar bilimsel bir çalışmada kullanılacaktır. Lütfen boş madde bırakmayınız. Katılımınız için teşekkür ederiz.

ÖĞRETMENLİK MESLEĞİ GENEL YETERLİKLERİ ÖLÇEĞİ	Asla yapamam	Yapamam	Kararsızım	Yapabilirim	Kesinlikle yapabilirim
Alan Bilgisi					
1. Alanımla ilgili konu ve kavramları analiz edebilirim.	1	2	3	4	5
2. Alanımdaki temel kuram ve yaklaşımların alanıma yansımalarını yorumlayabilirim.	1	2	3	4	5
3. Alanımı ilgili temel bilgi ve veri kaynaklarını sınıflandırabilirim.	1	2	3	4	5
4. Alanıma ilişkin temel araştırma yöntem ve tekniklerini sınıflandırabilirim.	1	2	3	4	5
5. Millî ve manevî değerlerin alanıma yansımalarını yorumlayabilirim.	1	2	3	4	5
Alan Eğitimi Bilgisi					
6. Alanımın öğretim programını tüm öğeleriyle açıklayabilirim.	1	2	3	4	5
7. Alanımın öğretim programını, ilgili diğer öğretim programları ile ilişkilendirebilirim.	1	2	3	4	5
8. Öğrencilerin gelişim ve öğrenme özelliklerine ilişkin bilgimi öğretim süreçleri ile ilişkilendirebilirim.	1	2	3	4	5
9. Alanımın öğretiminde kullanılabilecek farklı strateji, yöntem ve teknikleri karşılaştırabilirim.	1	2	3	4	5
10. Alanımın öğretim süreçlerinde kullanılabilecek ölçme ve değerlendirme yöntemlerini karşılaştırabilirim.	1	2	3	4	5
11. Alanımın öğretiminde millî ve manevî değerlerden nasıl yararlanacağıma karar verebilirim.	1	2	3	4	5
Mevzuat Bilgisi					
12. Vatandaş olarak bireysel hak ve sorumluluklarımı açıklayabilirim.	1	2	3	4	5
13. Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının içeriğini açıklayabilirim.	1	2	3	4	5
14. Atatürk'ün eğitim sistemimize katkılarını değerlendirebilirim.	1	2	3	4	5
15. Öğretmenlik mesleğini ilgilendiren mevzuatı açıklayabilirim.	1	2	3	4	5
16. Eğitim paydaşlarının hak ve sorumluluklarını ayırt edebilirim.	1	2	3	4	5
Eğitim Öğretimi Planlama					

17. Planlarını alanının öğretim programına uygun olarak hazırlayabilirim.	1	2	3	4	5
18. Öğretim sürecini çevresel şartları, maliyeti ve zamanı dikkate alarak planlayabilirim.	1	2	3	4	5
19. Öğrencilerin bireysel farklılıklarını ve sosyokültürel özelliklerini dikkate alarak esnek öğretim planları hazırlayabilirim.	1	2	3	4	5
20. Öğretim sürecini planlarken millî ve manevi değerleri dikkate alabilirim.	1	2	3	4	5
Öğrenme Ortamları Oluşturma					
21. Sağlıklı, güvenli ve estetik öğrenme ortamları düzenleyebilirim.	1	2	3	4	5
22. Kazanımlara uygun öğretim materyalleri hazırlayabilirim.	1	2	3	4	5
23. Öğrenme ortamlarını öğrencilerin bireysel farklılıklarını ve ihtiyaçlarını dikkate alarak düzenleyebilirim.	1	2	3	4	5
24. Öğrenme ortamlarını dersin kazanımlarına göre düzenleyebilirim.	1	2	3	4	5
25. Öğrencilerle etkili iletişim kurabileceğim demokratik öğrenme ortamları hazırlayabilirim.	1	2	3	4	5
26. Öğrencilerin üst düzey bilişsel becerilerini geliştirici öğrenme ortamları oluşturabilirim.	1	2	3	4	5
27. Öğrencilerin millî ve manevi değerleri içselleştirmesine katkıda bulunacak öğrenme ortamları oluşturabilirim.	1	2	3	4	5
Öğretme ve Öğrenme Sürecini Yönetme					
28. Alanının eğitim ve öğretimi için gerekli olan becerileri sergileyebilirim.	1	2	3	4	5
29. Öğretme ve öğrenme sürecinde zamanı etkin kullanabilirim.	1	2	3	4	5
30. Öğrencilerin öğrenme süreçlerine aktif katılımlarını sağlayabilirim.	1	2	3	4	5
31. Derslerimi öğrencilerin günlük yaşamlarıyla ilişkilendirebilirim.	1	2	3	4	5
32. Öğretme ve öğrenme sürecini yürütürken, özel gereksinimleri olan öğrencileri dikkate alabilirim.	1	2	3	4	5
33. Uygulamalarında, çalıştığım çevremi doğal, kültürel ve sosyoekonomik özelliklerini dikkate alabilirim.	1	2	3	4	5
34. Öğrencilerin derslerde analitik düşüncelerine yönelik etkinlikler hazırlayabilirim.	1	2	3	4	5
35. Eğitim öğretim faaliyetlerinde ilgili kişi, kurum, kuruluş ve meslektaşlarım ile iş birliği yapabilirim.	1	2	3	4	5
36. Öğretme ve öğrenme sürecinde bilgi ve iletişim teknolojilerini etkin olarak kullanabilirim.	1	2	3	4	5
37. Öğretme ve öğrenme sürecinde uygun strateji, yöntem ve teknikleri kullanarak etkili öğrenmeyi gerçekleştirebilirim.	1	2	3	4	5
38. Öğretme ve öğrenme sürecinde uygun araç, gereç ve materyalleri etkin kullanabilirim.	1	2	3	4	5
39. Sınıfta istenmeyen davranış ve durumlarla etkin ve yapıcı bir şekilde baş edebilirim.	1	2	3	4	5
Ölçme ve Değerlendirme					
40. Alanıma ve öğrencilerin gelişimsel özelliklerine uygun ölçme ve değerlendirme araçları hazırlayabilirim ve kullanabilirim.	1	2	3	4	5
41. Ölçme ve değerlendirmede süreç ve sonuç odaklı yöntemler kullanabilirim.	1	2	3	4	5
42. Ölçme ve değerlendirmeyi objektif ve adil olarak yapabilirim.	1	2	3	4	5
43. Ölçme ve değerlendirme sonuçlarına göre öğrencilere ve diğer paydaşlara doğru ve yapıcı geribildirimler verebilirim.	1	2	3	4	5
44. Ölçme ve değerlendirme sonuçlarına göre öğretme ve öğrenme süreçlerini yeniden düzenleyebilirim.	1	2	3	4	5
Millî, Manevi ve Evrensel Değerler					
45. Çocuk ve insan haklarını gözetebilirim.	1	2	3	4	5
46. Bireysel ve kültürel farklılıklara saygılı olabilirim.	1	2	3	4	5
47. Öğrencilerin millî ve manevi değerlere saygılı, evrensel değerlere açık bireyler olarak yetişmelerine katkıda bulunabilirim.	1	2	3	4	5
48. Doğal çevre ile tarihsel ve kültürel mirasın korunmasına duyarlı olabilirim.	1	2	3	4	5
Öğrenciye Yaklaşım					
49. Her öğrenciye insan ve birey olarak değer verebilirim.	1	2	3	4	5
50. Her öğrencinin öğrenebileceğini savunabilirim.	1	2	3	4	5
51. Öğrencilerin kişisel gelişimini ve geleceğini planlamalarında rehberlik yapabilirim.	1	2	3	4	5
52. Tutum ve davranışlarıyla öğrencilere rol-model olabilirim.	1	2	3	4	5
İletişim ve İş Birliği					
53. Türkçeyi kurallarına uygun ve etkili biçimde kullanabilirim.	1	2	3	4	5
54. Etkili iletişim yöntem ve tekniklerini kullanmaya özen gösterebilirim.	1	2	3	4	5
55. İnsan ilişkilerinde empati ve hoşgörüyü esas alabilirim.	1	2	3	4	5
56. Meslektaşlarımla bilgi ve deneyim paylaşımına açık olabilirim.	1	2	3	4	5
57. Eğitim öğretim faaliyetlerinde ailelerle iş birliği yapabilirim.	1	2	3	4	5
58. Okul gelişimine yönelik faaliyetlere aktif olarak katılabilirim.	1	2	3	4	5
Kişisel ve Mesleki Gelişim					
59. Mesleğimi severek ve isteyerek yapabilirim.	1	2	3	4	5
60. Paydaşlardan gelen görüş ve önerilerden de yararlanarak öz değerlendirme yapabilirim.	1	2	3	4	5
61. Kişisel ve mesleki yönden kendimi geliştirmeye yönelik faaliyetlerde bulunabilirim.	1	2	3	4	5
62. Kişisel bakımuma ve sağlığıma özen gösterebilirim.	1	2	3	4	5
63. Kültürel ve sanatsal etkinliklere katılabilirim.	1	2	3	4	5
64. Mesleki etik ilkelere uyarak mesleki bağlılık ve saygınlığı koruyabilirim.	1	2	3	4	5
65. Türkiye ve dünya gündemini takip edebilirim.	1	2	3	4	5

21. YÜZYIL BECERİLERİ ÖZYETERLİK ALGISI ÖLÇEĞİ	Her zaman	Sık sık	Bazen	Nadiren	Hiçbir zaman
Öğrenme ve Yenilenme Becerileri					
1. Karşılaştığım sorunların çözümüne yönelik özgün fikirler geliştiririm.	5	4	3	2	1
2. Yaşamımda özgün fikirler oluşturmak için farklı düşünme tekniklerini (beyin fırtınası, altı şapkalı düşünme) kullanırım.	5	4	3	2	1
3. Bir problemi sonuca ulaştırmak için farklı çözüm yolları denerim.	5	4	3	2	1
4. Bütün- parça arasında alışılmışın dışında ilişkiler kurarım.	5	4	3	2	1
5. Problemlerin çözümü için hayal gücümü kullanırım.	5	4	3	2	1
6. Yeni fikirleri analiz ederek değerlendiririm.	5	4	3	2	1
7. Bir konuya ilişkin düşüncelerin farklı boyutlarını anlamaya çalışırım.	5	4	3	2	1
8. Problemi çözerken farklı bakış açılarını belirlemek için sorular sorarım.	5	4	3	2	1
9. Problemlere çözüm üretmek için sabırlı bir biçimde çalışırım.	5	4	3	2	1
10. Bir iddiayı sorgulayarak görüşün dayandığı temel dayanakları araştırırım.	5	4	3	2	1
11. Karşılaştığım problemleri çözmek için akıl yürütme yollarını kullanırım.	5	4	3	2	1
12. Problemlerin çözümünde bütün-parça arasındaki ilişkileri analiz ederim.	5	4	3	2	1
13. Farklı bakış açılarını değerlendiririm.	5	4	3	2	1
14. Bilgi ve argümanlar arasında ilişkiler kurarak sentezlerim.	5	4	3	2	1
15. Sonuçlara bilgileri analiz ederek ulaşıyorum.	5	4	3	2	1
16. Edindiğim bilgiyi farklı yollarla (yazılı, sözlü gibi) diğerleriyle paylaşıyorum.	5	4	3	2	1
Yaşam ve Kariyer Becerileri					
17. Zamanı etkili kullanırım.	5	4	3	2	1
18. Yeteneklerimi geliştirmek için girişimde bulunurum.	5	4	3	2	1
19. Diğerlerinin bir konu üzerindeki düşüncelerini dinlerim.	5	4	3	2	1
20. Etkili iletişim becerilerine sahibim.	5	4	3	2	1
21. Grup çalışmalarında etkin bir biçimde çalışabilme becerisine sahibim.	5	4	3	2	1
22. Grup üyeleriyle uyumlu bir biçimde çalışırım.	5	4	3	2	1
23. Grup çalışmalarında sorumluluk üstlenirim.	5	4	3	2	1
24. Grup çalışmalarında bireysel katkılara değer veririm.	5	4	3	2	1
25. Başkalarının önerilerine dayalı olarak fikirlerimi değiştirme konusunda esneğumdür.	5	4	3	2	1
26. Yaşamımdaki farklı roller (arkadaş, vatandaş, ekonomik, güç, aile üyesi) uyum sağlarım.	5	4	3	2	1
27. Yeni durumlara uyum sağlamada rahat değilimdir.	5	4	3	2	1
28. Eleştirilere açığumdur.	5	4	3	2	1
29. Sorunlara çözüm üretmek için farklı bakış açılarına önemserim.	5	4	3	2	1
30. Öğrenmenin yaşamı boyu devam eden bir süreç olduğunu bilirim.	5	4	3	2	1
31. Gelecekteki olayları tahmin etmek için geçmiş deneyimlerinden yararlanırım.	5	4	3	2	1
32. Ne zaman konuşup ne zaman dinlemem gerektiğini bilirim.	5	4	3	2	1
33. Başkalarıyla iletişimimde saygılıyumdur.	5	4	3	2	1
34. Farklı kültürlere saygı duyarım.	5	4	3	2	1
Bilgi, Medya ve Teknoloji Becerileri					
35. Diğerleriyle iletişim kurmak için medya ve teknolojiyi etkin kullanırım.	5	4	3	2	1
36. Medyadaki mesajların hangi amaçlara yönelik olarak yapılandırıldığını bilirim.	5	4	3	2	1
37. Medyanın bireylerin düşüncelerini yönlendirmede etkili olduğunu bilirim.	5	4	3	2	1
38. Bilgi edinmede uygun medya araçlarını kullanırım.	5	4	3	2	1
39. Farklı medya araçlarını kullanırım.	5	4	3	2	1
40. Bilgiye ulaşmada teknolojik araçları kullanırım.	5	4	3	2	1
41. Bilgiyi analiz ederken teknolojik araçları kullanırım.	5	4	3	2	1
42. Bilgi paylaşımında sosyal ağları kullanırım.	5	4	3	2	1

ÖZGEÇMİŞ

KİŞİSEL BİLGİLER

Adı Soyadı: Kadriye DİNÇER

Doğum Yeri:

Doğum Tarihi:

EĞİTİM DURUMU

Lisans Öğrenimi: Selçuk Üniversitesi/Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği

Yüksek Lisans Öğrenimi: Amasya Üniversitesi/Sağlık Bilimleri Enstitüsü/Beden Eğitimi
ve Spor Anabilim Dalı/Tezli Yüksek Lisans

BİLİMSEL FAALİYETLERİ

Uluslararası hakemli dergilerde yayımlanan makaleler:

Genç, H., Ceviz, E., Kızar, O. ve Dinçer, K. (2023). Respiratory function rehabilitation in individuals with Covid-19: swimming exercise. *Physical Education of Students*, 27(5), 247-252.

Yazılan ulusal/uluslararası kitaplar veya kitaplardaki bölümler:

Dinçer, K. ve Türkmen M. (2022). Spor Bilimleri Alanında Uluslararası Araştırmalar V, Yalçın S. (ed.), *Dayanıklılık Sporcularında Dehidrasyonun Performans Üzerine Etkileri*. (ss. 215-225) içinde. Eğitim Yayınevi.

Dinçer K., Ceviz E., Genç H. ve Türkmen M. (2022). Olimpik Branşlar: Yaz ve Kış Oyunları, Atar Ö., ve Dindar M. D. (eds.), *Okçuluk*. (ss. 285-304) içinde. Efe Akademi Yayınları.

İŞ DENEYİMİ

MEB'e Bağlı Eğitim Kurumlarında Kadrolu Beden Eğitimi Öğretmeni

İLETİŞİM

E-mail: